

EGYETÉRTÉS

Előfizetés évi: Egyszerű 60 korona. Félévi 30 korona.
Negyedévi 15 korona. Egy hónapra 8 korona 40 fillér.
Egyes szám hatálya és időtartama 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési és Kiadóhivatal
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 782. Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Katonai sérelmek.

Budapest, január 11.

Néhány egyszerű, sallang nélkül való szó kíséretében a honvédelmi ügyek minisztere ma egy iratpaksamétát tette le a Ház asztalára. Konstatálni kell, hogy ez az iratpaksaméta, mely a megnyílt esztendő ujonczjutalékának megajánlását foglalja magában, könnyű súlyával agyonnyomott egy egész gyanúsításokból és hazugságokból épített kártyavárat. A koalíció ellenségei hetek óta hirdetik, hogy a kormány azért késlekedik az ujonczjutalék megállapításáról szóló törvényjavaslatok benyújtásával, mert létszámmemelésre készül. Nagy volt a gaudium odaát a furcsa, vegyes elemekből összetett táborban, hogy ime a koalíció, melynek első csirája a felemelt létszám ellen indított obstrukció volt, a hatalom ékeségeivel megtollasodván, ott folytatja, ahol szomorú elődjek elhagyták: Bécs kívánságára önként, ellenetés nélkül szállítja a megsaporított katonát.

Nos hát, az az egyszerű tény, hogy Jekelfalussy benyújtotta az ujonczjavasla-

tokat, életadó vértől megfosztva, egyszerre szánalmas és nevéstéges vázra sorvasztotta ezt a falrafestett rémet. Beigazolódott először az, hogy a kormány egy perczig sem késlekedett a javaslatok benyújtásával, mert szigorúan ragaszkodott ahhoz a terminushoz, amelyik a benyújtásnak eddig is határideje volt. Beigazolódott másodszer az, hogy oktalanul rágalmazták meg a kormányt, mert ez a javaslat, hogyha törvénynyé lesz, egy szál legénnyel sem szaporítja az ármádia meglevő létszámát. A mérgezett nyilak újra czélt tévesztve pattantak vissza s megint csak azokat sebeztek meg, akik nem átalják azt, hogy orgyilkosok módjára ilyen és hasonló gyanús tisztaságu fegyverekkel újra és újra hátba támadják a nemzeti kormányt.

Ide azonban pontot tehetünk, mert ezt a negatív eredményt leszámítva igazán semmi okunk arra, hogy a ma beterjesztett törvényjavaslatokban örömminket találjuk.

A magyar közvélemény tulnyomó többsége ma határozottan függetlenségi érzelmű, tehát ami az ármádiát illeti, programul valja az önálló nemzeti hadsereget. És a függetlenségi pártot le is számítva, a mindenre kapható horvátokon és nemzetiségieken kívül, egyetlen egy képviselő sem ül a magyar parlamentben, aki ne követelné a magyar

vezényleti nyelvet s a többi nemzeti vívmányokat, amelyek jegyében a ma uralmon levő koalíció egyesült. Igaz, hogy amikor a letűnt rendszert fölváltotta a nemzeti uralom, az volt a megállapodás, hogy a katonai követeléseket kikapcsolják az aktuális kérdések sorából. De ez csak azt jelentette, hogy a katonai vezetőség nem kéri a fölemelt létszámot, aminek fejében a koalíció — addig, amíg összetül az első általános választói jog alapján összehívott népparlament, eláll a vezényleti nyelv s egyéb nemzeti vívmányok követelésétől. A megállapodás tehát össze-vissza addig terjedt, hogy az eddigi kereteket egyik részről sem fogják megbolygatni. De ebből nem következett az, hogy a meglevő kereteken belül a hadügyi vezetőség szabadon folytathatja az eddigi garázdálkodást, kénye-kedve szerint irthatja a hadseregben is kiütözött nemzeti törekvéseket s akadálytalanul osztrákosíthatja el az egész hadsereget. Sőt éppen ellenkezőleg. A hadügyi kormányzat már évekkor ennek előtte kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy bizonyos tekintetben elismeri a magyar nemzet paritásos jogait. Hogy egyebet ne említsünk, megígérte a magyar honos tisztek hazahelyezését, megígérte azt, hogy a tiszti karban a magyar elem kvótáját javítani fogja, megígérte a katonai szállítások paritásos kezelését.

M. I. É. N. K.

Írta: Bárdos Artúr.

A Nemzeti Szalonban holnap megnyíló tárlattal egy új anagramm vesődik bele a magyar köztudatba és — amennyiben volna ilyen — a magyar művészeti közvéleménybe.

M. I. É. N. K.

Magyar impresszionisták és naturalisták köre: ez volna az anagramm megjelölése és czéjgyezése egy művészársaságnak, mely bizonyára nem volt illetett kedvében, mikor ezzel a nehézkes fogalmazással magát megdefiniálta. Semmiképen sem szellemes, hogy művészek magukat esztétikai skatulyákba gyömöszölik; hiszen e kategóriáknak éppen egyetlen mentségük és indokolásuk, hogy mindig egy későbbi esztétika összefoglaló és különböztető nézőpontjának fogalmazványai. Művészet dolgában csak egyénekéről lehet szó, az esztétikának mégis, a maga czéljaihoz képest, ioga van somáznia, általánosítani.

1874-ben Párisban egy kis forradalmi művészársaság, mely a Fény vallását vallotta és a pillanat legszűzebb benyomásait imádkozta vászonra, ugyszólván a nyilvánosság kizárása és az érdeklődés abszolút hiánya mellett aggatta képeit az író és fotográfus Nadar helyiségeinek falára. Manet, Monet, Pissaro, Sisley. Szinte kétségbeejtő lett volna a helyzet, ha nem akad néhány ostoba és elszánt ellenségük. Ezek egyike, egy kicsi gunyos (ismerjük a fajtáját, hiszen itt jár ma is közöttünk) élezt írt, elmés szatírára „Chari-vari”-ban e kis — és oly nagy — társaságról, különösképen Claude Monet-nak

„Impression” című merész képéről. A szatíra során a Monet-képről állandóan „impressionistes”-nek nevezte az egész társaságot. Ők pedig vállalták ezt az elnevezést. Eh bien, nous sommes des impressionistes.

Ime, az impresszionista szó eredeti származása határozottan szellemesebb volt a mai aktuális alkalmazásánál. Nem jelentett esztétikai kategóriát. Még kevésbé ily különös összetételben: impresszionisták és naturalisták... Hasábkot lehetne erről az összetételről — esztétizálni.

Az elnevezés, persze, csak elnevezés, sokkal fontosabb nála, ami mögötte rejtőzik: a tartalom.

Az, hogy a magyar művészek egy kis érzésben modern csapatja kivált a Műcsarnokból és a Nemzeti Szalonból, ahol a konzesszió kenyerét kínálták neki (a Nemzeti Szalonnal szemben most mint csak helyiség-bérlők szerepeinek, addig, míg külön hajlékot építhetnek maguknak.) Homogén keretben és intim keretben akarnak megszólalni a mai művészet szemérmes, meghitt szépségeinek halk hangján. Ez egyébként egészséges út és a jövő útja. A tömegtárlatokat decentralizálni kell. Az ideái szinte az volna, hogy mindenki külön, talán a maga atelierjének legintimebb keretében állítson ki...

Ez a Miénk megalakulásának bevallott tartalma. De mondjuk csak ki bátran a be nem vallottat is. Arisztokratikus érzések választották ki a Miénk művészeit a Műcsarnokból és a Nemzeti Szalonból. Mondjuk ki azt is, hogy az arisztokrácia jogos alakulás a művészet társadalmában. Sőt a művészet csakis arisztokrá-

ciát ismer. Legjobbakat és legeslegjobbakat, a művészet társadalmában a nép — proletár.

A Miénk művészei nem akarnak többé közösséget a művészet elagottjaival, a lelketlen technikázókkal, sem a zöldelőn fiatalokkal, akik még alig hatoltak be az a, b, ab misztériumába és már kiállító művészei a Műcsarnoknak. Ezt nem akariák. A művészi művészek tömörülését akarják. Valami olyan művészetet akarnak, amelynek köze van — a művészethez.

Evvel a többrendbeli akarással szemben megállapíthatjuk, hogy a Miénk némi kivétellel minden legjobb művészüket foglalja össze, sőt a kivételeket sem kellene számon kérnünk egy társaságtól, mely elvégre úgy szervezheti magát, ahogyan akarja, — ha elnevezésüknek nem volna bizonyos kisajátítási jellege. Megállapíthatjuk továbbá, hogy a Miénk kiállításánál — minden gyöngé mellett is — jobbat e pillanatban alig lehet Magyarországon összehozni.

A művészetnek is meg vannak a maga Napolenjai, akik a fennálló rend vesztére bukkanak fel valahonnan és egyszerűen ujraindítják a világ térképét. Puvís de Chavannes, Ganguin, Cézanne: alig néhány évtized alatt három Napoleon, három gyökeresen forradalmi jelenség. Hatásuk csak a legutóbbi években mutatkozik, sőt legelevenebben éppen ez órákban, e percekben. Ellenállhatatlanul vonzanak magukhoz óriási rajokat, kisebb és nagyobb halakból, melyek lélegzeni sem tudnak többé, csak e legnagyobb halak büvkörében. És felhangzik a vészjel: Élősdiek! Utánzó! De ők, a kisebbek és nagyobbak, nem tudnak megállani többé. És látjuk, hogy sokan közülök teljességgel iohiszeműek. A legforróbb meggyőződésüket követik. A művészi ideáljukat...

Mikor lenne itt e kötelezettségek teljesítésének határideje, ha nem most? Két esztendő alatt nagyot változott a világ sorja. Két év előtt még hithű mame-lukok kritika nélkül fogadtak el mindent, amit a kormány eléjük terjesztett. Ma azonban egy negyvennyolczas többség votumától függ az ujonczjutalék sorsa s ez a többség — ha az átmeneti időre tekintettel meg is szavazza a közös hadsereg szükségleteit — azt is megkérdezi, hogy mit kapunk ezért cserébe? Van-e a hadügyi vezetőség annyi lojalitással irántunk, mint amennyit tölünk, a paktum megkötözte kezüektől követel?

A hadügyi vezetőségnek kötelessége lenne, hogy ezekkel a kérdésekkel szemben ne hagyja a magyar kormányt vértelenül. Amde ha ma a negyvennyolczasok felteszik ezt a kérdést, mit felelhet rá a magyar kormány, akinek hivatalos kötelessége, hogy elfogadásra ajánlja a közös kormányzat szükségleteit?

Csak azt felelheti, hogy ebben a viszonyban mi lettünk a vesztesek. Mi megtartottuk az ígéretet, nem bolygatjuk a nemzeti követeléseket, megszavazzuk a hadsereg normális szükségleteit, de a hadügyi kormány éppen olyan czopfos, éppen olyan osztrák, éppen olyan kiméletlen, mint volt annak előtte. Ha nem is szidják már a magyar királyra felesküdt tiszt urak hangosan a „Kossuth-hund“ istenét, szidják titokban s a hadsereg ugyanolyan örlő malma most is minden magyar nemzeti érzésnek, mint volt eddig is.

Bizonyíték kell? Tessék megnézni az ujonczmegajánlási törvényjavaslatot kísérő jelentéseket! Maga az ujonczjavaslat alázatós instanciája volna a hadügyi vezetőségnek, az instanciát kísérő mellékletek azonban brutális arculcsapásai a nemzeti önértéknek.

Ime néhány példa belőle: A közös

Hogy állunk ezekkel a kemény kérdésekkel szemben, miknek a Miénk kiállítás is oly eleven aktuálitást ad? Való igaz, hogy a művészet értékei egyéni értékek. De mily körülhatároltságban kell ezt az egyéniséget értelmeznünk? Vajon nincs-e folytonosság, tehát egyéniségek összefüggése a művészet egész történetében? Viszont nem más-e a tíz, a husz és a harmincz év előtti pikura? Nem jelenik-e meg egy bizonyos képzet előttünk, ha azt mondjuk: tíz év előtti pikura? Az egyéni értékeken belül nem mutatott-e összefüggést, közös jelleget az akkori és minden korok művészete? Talán csak az intellektuális munka, az apercepczió gyorsaságán mulik az egész, az új átalakító hatások felvétele? . . .

Megannyi messze perspektívákba nyitó kérdőjel. Itt hamarosan talán megállapíthatunk annyit, hogy a hatások közlődése folytonos, sohasem muló és a legdöntőbb kérdés az, hogy lényeges, revelációt jelentő hatásoknak engedelmesskedik-e a művész, mintegy átadva magát a művészet természetes evolucziójának, avagy a lényeg átérzése nélkül csupán külsőségeket utánó? Az előbbieket hatás-felvétele teljes teret enged az egyéni kvalitások érvényesülésének, amint hogy Michelangelo egyéniségét sem esorbítja Bellini hatása és Manet tudatosan vallotta Velasquez és Goya hatását. Mert ezeknél a hatás meggyőződés és vérré válik és önkéntelen megnyilatkozást talál a művész minden fiziológiai megnyilvánulásában, tehát festésében is.

A mindenkori modernség legütközőbb kérdései ezek és a Miénk tárlatán fölöttébb érdekes válaszokat találunk rájuk.

hadsereg számára kijáró véradóból mi szállítunk negyvennégy perczenet. A tiszt karban ellenben a magyar elemet csak 25.67 százalék képviseli s ez az arány egy esztendő alatt alig száz és néhány tiszttel javult. A magyar fiu tehát csak közlegénynek, ágyutölteléknek jó, arra való, hogy az aranycsillagot viselő cseh házmesterfiu arculcsapja s a morva soldatskindnek legyen alkamas privatdinerje.

A magyar vér azonban még a tiszt karban is csak az alantas csapatszolgálatra alkamas, gondosan vigyáznak arra, hogy vezető pozíciókba csak nagy ritkán és megrostálva jusson közülök. Példa kell erre is? Itt van a legutolsó év statisztikája a hadiiskola növendékeiről. A hadiiskolába az elmúlt éven bevezényelték negyven tisztet; ezek közül harminczhat volt osztrák és összesen négy magyar.

A negyven tiszt közül huszat képesítették vezérkari szolgálatra, de ezek közt már *egyetlen egy magyar sem akadt!*

Vagy vegyünk egy más szégyenletes adatot. A hadügyminiszter utasítást kapott s ennek az utasításnak alapján kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy az osztrák cserepártisztektől megszabadít bennünket s visszahelyezi Magyarországra az osztrák garnizonokban silylő magyar tiszteket. Három esztendő mult el ez ígéret óta, de az ujonczjavaslatokat kísérő jelentések szerint még mindig ötszáz magyar honos tiszt szolgál osztrák területen s az összes tiszt száma, akiket az utolsó esztendő alatt visszahoztak, alig üti meg a százat.

Ez csak egynehány kiszakított példa a sok közül. Nem terjeszkedtünk ki itt a katonai szállítások ügyére, melyben pedig szintén kötelező ígéretet tett a hadügyminiszter. Nem foglalkozhatunk azzal, hogy a katonai iskolákban a tiszt vizsgáknál mi a magyar nemzet arányszáma s hogy az abnormisan sok ön-

A tárlat egyik legfrissebb meglepetését hozza Fényes Adolf kollekcziója. Első pillantásra meg kell látnunk, hogy Fényes, az okos szemű Fényes kissé körülnézett az európai pikurában. Különösen a francziában, ott is a Monet-jékében. Gyönyörű ezüstös szürkéket, párázó levegőket, a levegő pompás feloldó játékaikat látta meg náluk. És bizonyos illanó könnyűséget, amely különösen izgathatta a sűrűvérű Fényes fantáziáját. . . Tavalai képeim már láttunk e hatástól valamit, de azokon még nagy festékmasszák és éles kontrasztok harsogtak nehézkes ritmusu muzsikát. Az idén egyszerre fürgé és könnyű lett. A kloritot, a fényt, a világosságot most már nem harsogó színekben keresi. Most már a Hamupipóke-szürkében is megtalálja. Milyen világosak ezek a szürke képek! Milyen finom, szellemes a megszólalásuk! A „Vársárnia“ a legkitünőbb Fényes-kvalitásokat viseli, csak éppen új, a régivel disztigáltabb előadásban. Ezt tanulta meg Fényes a francziáktól. . .

Új utakon jár Kernstock Károly is. Már tavalyi képével kapcsolatosan jeleztem az ő új perspektíváit. Ő is a színek abszolút nyelvét keresi, szűz szín- és vonal-hatásokat, ő is egy kissé mások — talán leginkább Puvís de Chavannes — meglátása nyomán. Még mindig a keresők közé tartozik, de a legbecsületesebben, a legverejtékesebben keresők közé. Egészen bizonyosan elő fog érkezni céljaihoz, mivel hogy a legrobustusabb tehetségek egyike. Legingadozóbb képe a női akt, amely éppen mások képeinek, a „Szep-tember“-nek legnagyobb kvalitását: az egyenletes, egészen a keretig egyenletes meglátást nélkülözi. Ez a kis kép csupa lelkes inspiráció; bosszantóan elrontja hatását a homogén fal. (A dekorative helyes elrendezésnek — Ernst Lajos buzgó munkájának — különben

gyilkos közt hány magyar fiu menekült az osztrák szoldateszka brutalitása elől halálba, mert az erre vonatkozó adatokat nem méltóztatott nekünk tudtul adni a hadvezetőség. És nem foglalkozhatunk azzal a tömértelen, számokba nem szedhető gyötrellemmel, megaláztatással sem, amelyek ma is gyűlöltté teszik magyar földön a katonai intézményt. Csak egyszerűen konstatáljuk, hogy a közös hadseregben semmi sem változott. Az eb maradt a régi, de a nyakravalója sem más.

Ha a magyar országgyűlés mégis megszavazza a kért véradót, ezek után világos, hogy ez a bizalom nem a hadügyi vezetőségnek, hanem a hadügyi vezetőség kérelmét protezsáló magyar kormánynak szól. Mert a közös hadsereg éppen olyan szilárd és következetes léptekkel tart a teljes elosztrákosítás felé, mint eddig s ezért annyi magyar vérré sem érdemes, mint amennyi az ember bőre alól egy éhes szunyog csipése nyomán kiserked.

Budapest, január 10.

A képviselőház holnap, szombaton, délelőtt tíz órakor ülést tart. Napirendre a bankügyben kiküldött huszonegy tagu bizottság megválasztása, a gazdasági bizottság több jelentése s a parlamenti hírlaptudósítók kérvénye, illetőleg a kérvényi bizottságnak erre vonatkozó jelentése van kitűzve.

A függetlenségi párt elnöke. A függetlenségi és 48-as párt elnöksége a folyó év első negyedére a következőképp állapította meg az alelnökök sorrendjét: Január 12-től 19-ig Barabás Béla, 19-től 26-ig gróf Batthyány Tivadar, január 26-től február 2-ig Holló Lajos, február 2-től 9-ig Hoitsy Fál, 9-től 16-ig Ugron Gábor, 16-től 23-ig Barabás Béla, 23-től 29-ig gróf Batthyány Tivadar, márczius 1-től 8-ig Holló Lajos.

Jelentés a tulkiadásokról. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőház mai ülésén terjesztette be az állami számvévszék jelentését az 1906. év pótnegyedében és az 1907. év első, második és harmadik negyedében előfordult tulkiadásokról és azoknak elszámolásáról.

is ez a gyökeres hibája: nem juttatja érvényre az egyes képeket.) Kernstock nagy képének a férfialakja csupa erő és elevenbe vágó karakter, de az egész kép összehangolása még nem tökéletes, sőt benne éppen az nem, ami legfontosabb a művész célzatai között: a lineamentum. A 83-as számú női portré már később és az arcz rajta oly áhitatosan gyöngéd, aminők csak Kernstock nő-arcaival. . .

Íde tartozik, az új csapást keresők fejezetébe, Iványi-Grünwald Béla. Akik az ő megváltozását kevésbé jóhiszeműen szemlélik, azok az első pillantás benyomása alatt, gúnynyal fogják harsogni: Gauguin! Gauguin! A kapcsolat kétségtelen. Nagyon is nyilvánvaló, szinte banalitás is észrevenni. De bonczoljuk csak mélyebben ezt a hatást! Ki fog tinni, hogy a főntebb jellemeztem becsületes hatásokat közül való. Esszenciális vonásokat szivelt meg Grünwald Gauguinból, Főként: az egyszerűsítést, a legszűzebb előadásmódot. Érdekes, hogy ő az ő czigányain ugyanazokat a formációkat, helyesebben: deformációkat látta meg, amelyeket Gauguin az ő malájaiin. Kissé még nagyon is ugyanazokat. . . De utja biztosan vezet a legérdekesebb tájak felé. Pompásak a „Czigányleányok“ tüzes színei és a nagybányai táj gazdag meglátásai. Én hiszek benne.

Nézzünk csak körül. A másik fajta, a külsőleges idegen hatást is példázza itt jó néhány kép. Perloth-Csaba csak ujra fest meg egy Gauguin-képet. Jávor Pálnak sincs fogalma saját hangjáról. Semmi erő, semmi külön mondanivaló. Márfiy Ödönnek sem tett jó szolgálatot az, aki Rippl képei mellé helyezte az övéit. Nagyon meghalványulnak ebben a szomszédságban az ő lázadásai. . . Mintha nem is volnának olyan igen nagyon forradalmiak! De

A bankkamatláb leszállítása.

Budapest, január 10.

Az Osztrák-Magyar Bank a leszámítási kamatlábat ma hat százalékról ötre szállította le.

Ez váratlanul jött. Épp olyan váratlanul, mint ahogy tavaly június 28-án az Osztrák-Magyar Bank a négy és fél százalékos kamatlábat felemelte. Tulajdonképpen előrelátható volt, hogy január harmadik hetében a kamatlábat leszállítják, mert bizony lehetett számítani arra, hogy akkorra az adóköteles bankjegyek kivonatnak a forgalomból, de a javulás a múlt héthez képest oly feltűnő volt, hogy a bank főtanácsa már most jónak látta könnyíteni azon a feszültségen, melyet a gazdasági életben a hat százalékos kamatláb okozott.

Mikor az angol bank a kamatlábat a múlt héten egy egész százalékkal leszállította, az Egyetértés megírta, hogy az Osztrák-Magyar Bank ezt csakis akkor fogja megtehetheti, ha a forgalomban levő adóköteles bankjegyek nagy mennyisége abból ismét eltűnik. S csakugyan újév óta 120 millióval kevesbedett az adóköteles bankjegyek összege. Az aranyfedezet ugyan csak 2.270 millió koronával emelkedett, de a hat százalékos kamatlábnak fentartása nem is az aranyfedezet megőrzése érdekében történt, amint azt az utolsó hetekben ismételtén kifejtettük, hanem azért, mert a bank még mindig egészségtelennek tartotta, hogy 187 millió korona értékű adóköteles bankjegy volt forgalomban, tekintettel, hogy tavaly ilyenkor mindössze csak 14 millió volt.

Lehetetlen örömmel nem fogadni a bankkamatláb leszállítását. Remélni lehet, hogy az a gazdasági krízis, mely egy fél év óta pusztít, szűnőfélben van s hogy nem sokára minden ismét a rendes kerékvágásba fog visszatérni. Igaz ugyan, hogy az öt százalékos bankkamatláb még mindig nem kedvező, hisz rendes körülmények közt az

szomszédság nélkül is megnyilatkozik minden képen az, a mi a temperamentumból következik. Rippl-Rónai minden képe csupa intimitást lehel, minden naivitása: művészi erő és kvalitás. Márfiynak kár még naivitásra törekednie, mert még ki talál derülni róla, hogy igazán naiv. Ami még nem művészi kvalitás. Tavalyi tárlatán sokkal erősebb dolgokat láttunk ettől a valószínűen nagyon tehetséges fiatal embertől. Czobele Béla már őszintébben keres és sokkal többet tud. Mélyebben lát, igazi analitikus tehetség. Kissé még ama „sauve“-ok közé tartozik, akiknek legfőbb ideáljuk: épater le bourgeois... Ferenczy Valér is meglepően kész ember, de talán ez a legfőbb baja is. Olesó észrevenni, hogy kissé epigonja az apjának. Ha már a fiataloknál tartunk, meg kell látnunk Czirány Dezső karakterizáló nagy erejét és Gulácsy Lajos, immár finomodott intim meglátásait. Hatvány Ferencz is a legerősebb fiatalok közül való. Leányarczképe vérmesen, erővel teljesen fiatal kép. Pór Bertalan egyetlen képe csak ígéret. Erős ígéret.

Ez a Miénk tárlatának legizgalmasabb fejezete. Ami persze nem jelenti azt, hogy legjobb is. Ez a törtetőké, a lázzal keresőké. A másik már higgadtabb fejezet. Sokat kell még beszélni Csók István és Ferenczy Károly nagy képéről, továbbá Rippl-Rónairól, Strobentzről, Szinyei-Mersérről, Vaszary Jánosról, Kann Gyuláról, Magyar-Mannheimerről, Perlmutter Izsákról, Glatz Oszkáról és Olgyay Ferenczről. Róluk legközelebb.

Osztrák-Magyar Bank évek óta négy és fél százalékos kamatlábal dolgozik. Pedig ez is nagyon drága pénz, akár a franczia, akár az angol bankkamatlábhoz viszonyítjuk is. De ez már az átka annak, hogy tőkeszegény ország vagyunk, ahol a gazdasági produkció számára amugy is kevés tőke áll rendelkezésre s ahol még ahhoz a kevéshez is csak sokkal drágábban juthatunk, mint a külföldön.

A nemzetközi pénzpiacra a helyzet már hetek óta kedvezőbb, mint volt december elején. Az a pénzügyi szükséglet, mely a múlt ősszel szinte ijesztő mérvet öltött, megszűnt s amióta Amerika nem vonja el többé Európától az aranyat, azóta a londoni piacon nem versenyeznek többé egy a jegybankok az aranyért, mint tették novemberben és decemberben. Az abnormis magas kamatláb fentartásának egyik fontos oka, az aranykiözönlés ellen való védekezés, tehát megszűnt. Az angol bank e hó első napjaiban s négy nap előtt a franczia jegybank szállította le ennek folytán a kamatlábat és előre látható volt, hogy a november 11-ike óta életbeléptetett hat százalékos kamatlábat az Osztrák-Magyar Bank sem tarthatja fenn sokáig. De hogy az már ma bekövetkezzék, nem remélte senki, azért, mert a legutolsó kimutatás szerint még mindig hatvanhat millió korona értékű adóköteles bankjegy van forgalomban. De Pranger, az Osztrák-Magyar Bank vezértitkára azt a reményét fejezte ki, hogy ez az összeg ezen a héten egészen eltűnik, mert e héten körülbelül 160 millió folyik vissza a jegybankba, így tehát nemcsak hogy ez eltűnik, de a jegybank státusa annyira javulni fog, hogy a kamatláb leszállítása már most minden aggodalom nélkül eszközölhető.

A devizák áriolyama igaz, hogy nem kedvező, de ez ellen az öt százalékos kamatláb is elég ellenszernek mutatkozik, hisz a kedvező devizaárfolyamok elérésének nem a kamatláb emelése az egyedüli rendelkezésre álló eszköze. De ez az esztendő egy nagy tanulságot szerzett nekünk ezen a téren, amit éppen most, mikor megalakul az a parlamenti bizottság, melynek feladata lesz tanulmány tárgyává tenni a bankkérdést, minden esetre kell hogy figyelemre méltasson. Ez a tanulság pedig az, hogy a jegybank pénzügyi politikájának jó vagy rossz volta jórészt attól függ, hogy minő devizapolitikát üz. Erre azért akarunk most különösen rámutatni, mert abban az esetben, ha a parlamenti bizottság arra a véleményre jut, hogy 1910-ben nem ajánlja az önálló magyar jegybank felállítását, hanem az Osztrák-Magyar Banknak szabadalmát 1917-ig meghosszabbítandónak tartja, akkor mindenesetre utasításul kell hogy adja a kormánynak azt, hogy a devizákkal szemben liberálisabb álláspontot foglaljon el. A jelenleg fennálló bank-státutum szerint ugyanis csak hatvan millió korona értékű devizát jogosult az Osztrák-Magyar Bank az aranyfedezetbe beszámítani. Ha az Osztrák-Magyar Bank tavasztól kezdve nem igyekezett volna ezen megszorítás dacára is minél nagyobb deviza-mennyiséget megszerezni, akkor októbertől decemberig feltétlenül hét, sőt talán hét és fél százalékos kamatlábal kellett volna dolgoznia, tekintettel Magyarország kedvezőtlen fizetési mérlegére. Abban az esetben tehát, ha a bankszabadalom meghosszabbítatik, a hatvan millió koronás kontingens legalább száz millióra emelendő fel, mert ezzel eleje van

ugyan véve annak is, hogy a jegybank a holt aranyat a jövedelmező devizákba fektesse s esetleg valutánk rosszabbodását okozza, mégis meg van adva a lehetőség arra, hogy sikeresebb devizapolitikát üzhessen. Ez az egyetlen helyes mód arra, hogy a jegybank kamatlába alacsony maradjon akkor is, amikor a német és angol kamatláb emelkedik s miután az Osztrák-Magyar Bank nem készfizető bank, ez az egyetlen mód arra, hogy az aranyárszám még a legkedvezőtlenebb internacionális pénzügyi viszonyok közt is elkerültesse.

Ez pedig kétszeresen fontos nálunk, ahol az Osztrák-Magyar Bank nem készfizető bank s ahol az esetleg felállítandó önálló magyar jegybank sem lehet a múlt év tapasztalatai után készfizető.

A horvát kormány megalakítása.

— A bányaváltozás a hivatalos lapban. —

Budapest, január 10.

Báró Rauch Pál, az új horvát bán, aki — mint megírtuk — tegnap este érkezett vissza Bécsből a fővárosba, ma már megtette javaslatait az osztályfőnöki és főispáni állások betöltése iránt és ezzel megalakította a horvát országos kormányt. A bán Budapesten várja be az osztályfőnökök és főispánok kinevezését és azután vonul be kormányának kíséretében Zágrábba.

A hivatalos lap mai száma közli azokat a királyi kéziratokat, melyek a horvát báni méltóságban történt személyváltásra vonatkoznak. A távozó bánt, dr. Rakodczay Sándort a király a belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki, „nehéz viszonyok közt tanusított odaadó és lankadatlan buzgalmának elismerése mellett.”

Mai híreink a következők:

A hivatalos lap mai száma közli Rakodczay felmentését s báró Rauchnak banná való kinevezését. A királyi kéziratok így hangzanak:

Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán dr. Rakodczay Sándor horvát-szlavon-dalmátországi bánt ezen állásától, nehéz viszonyok között tanusított odaadó és lankadatlan buzgalmának elismerése mellett felmentvén, neki ez alkalomból a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom és egyúttal horvát-szlavon-dalmátországi banná báró Rauch Pált kinevezem. Kelt Bécsben, 1908. évi január 8-án. Ferencz József s. k. Wekerle Sándor s. k.

Kedves dr. Rakodczay! Önt/magyar miniszterelnököm úján előterjesztett kérelme folytán horvát-szlavon-dalmátországi báni állásától, ezen állásban nehéz viszonyok között tanusított odaadó és lankadatlan buzgalmának elismerése mellett, kegyelemben fölmentem és Önnek ez alkalommal a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1908. évi január 8-án. Ferencz József s. k., Wekerle Sándor s. k.

Kedves báró Rauch! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt Horvát-Szlavon- és Dalmátországi bányává ezzel kinevezem. Kelt Bécsben, 1908. évi január 8-án. Ferencz József s. k., Wekerle Sándor s. k.

Báró Rauch Pál, az új horvát bán ma kora délelőtt már horvát közigazgatási ügyekkel foglalkozott. Dr. Crnkovic Miklós zágrábi közjegyzővel koniérált az „Angol királynő“-szállóban. A bán távozása után Crnkovic a szállóban maradt s már mint designált belügyi osztályfőnök, több horvát belügyi kormánytanácsossal és titkárral hozzáfogott a személyi kérdések elintézéséhez. A horvát kormány ez idő szerint egyébként jóformán egészen Budapestre helyeződött át, mert Rauch bán addig nem akar Zágrábban megjelenni, míg az egész kormányzati apparátust össze nem állította.

A bán ezután Josipovich horvát minisztert kereste föl, akivel a képviselőházba ment a bán, ahol már várta őt Mixics Ferdinánd, Gavranics zágrábi ügyvéd és Heroics kormánytanácsos. A bán egyenesen a horvát miniszter szobájába ment, ahol a jelenlévő politikusokkal kidolgozták a kinevezésekre és az admi-

nisztratív teendőkre vonatkozó előterjesztéseket. A bán az előkészítő munkálatok megszakítása után az újságírók előtt ekként nyilatkozott:

— A most folyó munkálatok kinevezések és közigazgatási természetű előterjesztések körül mozognak. Ez idő szerint már megállapodtunk az osztályfőnökök és négy főispán személyében. Ezek: Crnkovics Miklós belügyi, dr. Aranický Ede igazságügyi és Mixics Ferdinánd dr. vallás- és közoktatásügyi osztályfőnökök; a főispánok pedig: Vucsetics zágrábi, Gavranics modrusi, Jelliasich varasdi és Junkovics pozsegai főispánok. Mindaddig Budapesten maradok, amíg az összes üresedésben álló állásokat be nem töltöm és azok kinevezése a horvát hivatalos lapban meg nem jelenik.

A tanácskozások ezentúl szünet nélkül folynak, hogy a személyi kérdéseket és a kinevezésekre vonatkozó intézkedéseket legkésőbb vasárnapig befejezhessék. Az osztályfőnökök és főispánok kinevezése a horvát hivatalos lap vasárnap, esetleg hétfői számában jelenik meg; a bán az egész hivatalos személyzettel hétfőn utazik Horvátországba, ahol nyomban közlésezi programját és kezébe veszi az új párt megalakítását. Budapesten való időzését a bán arra használja föl, hogy a közös természetű magyar-horvát ügyekről a kereskedelmi és földmívelésügyi minisztériumokban tárgyalást folytasson.

Budapest, január 10.

A képviselőház ülése. A Ház karácsonyi szünete a mai napon letelt. Ma összeült a képviselőház, hogy a holnapi napirendet megállapítsa. Mikor Justh Gyula tizenegy órakor megnyitotta az ülést, a képviselők nagy számban foglalták el helyeiket.

Az elnök mindenekelőtt jelentette, hogy a király köszönettel fogadta a Ház újévi üdvözlését és a jókívánásokat viszonzozza. Jelentette továbbá, hogy a király Rakodczay horvát bánt felmentette állásától s helyébe báró Rauch Pált nevezte ki és hogy Györgypál Domokos képviselő lemondott a csikszederdai mandátumáról.

Miután az időközben beérkezett kérvények jegyzékét is felolvasták, Wekerle Sándor miniszterelnök betértesztette a cukorsurtaxera vonatkozó pótegyezményt, az 1906. év pótegyezményét és az 1907. év első három negyedének tulkiadásairól szóló zárszámadási jelentést, továbbá a Nagykikinda—Arad helyierdekü vasutáról szóló javaslatot.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter pedig benyújtotta az 1908. évi ujonczlétszám megállapításáról és megajánlásáról szóló törvényjavaslatokat, valamint több rendbeli katonai jelentést.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a rudolfsznadi árvízmentesítő társulat segélyezéséről nyújtott be törvényjavaslatot.

Végül **Csizmazia Endre** az igazságügyi bizottság jelentését terjesztette elő, a büntető törvénykönyv és a büntető perrendtartás tárgyában.

Ezután megállapították a holnapi ülés napirendjét és pedig a következőkben: Elnöki előterjesztések és irományok felolvasása, az indítvány- és interpellációs könyv felolvasása, a bankügyben kiküldendő bizottság megválasztása, a gazdasági bizottság jelentései, a stajerlaci és aninai állami iskolák alapjának fedezéséről szóló javaslat és végül a parlament hírlaptudósítók kérvényének tárgyalása.

Az 1908. évi ujonczjavaslatok. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter a Ház mai ülésén betértesztette az 1908. évi ujonczlétszám megállapításáról s az ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslatot. A honvédelmi kormány a normális ujonczlétszámot kéri a törvényhozástól. A javaslatokkal egyszersmind a véderőtörvény hatálya is meghosszabbíthatik egy esztendőre. A javaslat a közös hadsereg ujonczlétszámát 103.100 főben, a honvédséget pedig 12.500 főben állapítja meg. A közös hadsereg ujonczlétszámából a magyar korona országaira 44.076 fő esik. Az idén 1887., 1886. és 1885. évben született állításkötelesek kerülnek sorozás alá. A fősorozást 1908. évi márczius hó 1-től április hó 30-ig, Budapesten pedig márczius hó 1-től május hó 31-ig tartják meg. A javaslatok a múlt évekkel azonosak.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház mai ülése előtt Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Apponyi Albert kultuszminiszter és a függetlenségi párt elnökségének több tagja felkeresték Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert, akivel a képviselőház munkarendjére vonatkozólag tanácskoztak. A képviselőház előbb több kisebb javaslatot és az ujonczjavaslatokat intézi el, azután pedig a költségvetést veszi tárgyalás alá. Hir szerint a kormány elhatározta, hogy a delegációk tanácskozása alatt csak abban az esetben tartson a Ház üléseket, ha obstrukciót indítana a Ház valamelyik csoportja, vagy más módon munkazavart keletkeznék. E szerint, ha a Ház a delegációk összeüléseig zavartalanul végezheti munkáját, a delegáció ülészaka alatt, csak egy-egy formális ülése lesz. A bizottságok ez idő alatt letergályhatják az adóreform javaslatát is, amelyeket esetleg még a költségvetés tárgyalása előtt kifutnak a képviselőház napirendjére.

A katonatisztek fizetésemelése. A hadvezetőség sehoggy sem tud belenyugodni abba, hogy Magyarország hadügyi terheit semmi körülmények között sem hajlandó addig fokozni, amíg a nemzeti követelményeket meg nem valósítják. A bécsi N. Fr. Presse mai estillapja ugyanis azt írja, hogy illetékes körökben azon fáradoznak, hogy egyengessék utját a katonatiszti fizetésemelésről szóló javaslatnak, hogy az még a mostani delegáció-ülésszakon benyújtható legyen. Mivel ezt a tisztán anyagi kérdést a magyar függetlenségi pártnak radikális szárnya az utóbbi időben agitációjával politikai jellegű ügyggyé tette, befolyásos személyiségek fáradozása arra irányul, hogy ezt az ügyet kihámozza a politikai vonatkozásokból s nem tettek le a reményről, hogy találni fognak formát, amelynek segítségével még a mostani delegációk ülészakában lehetővé válik a katonatiszti fizetésemelés elfogadásának biztosítása. Azt hisszük, hogy a bécsiek ebben a reményességükben csalódnak fognak.

A honvédelmi miniszter jelentése. Az ujonczjavaslatokkal együtt Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter a képviselőház mai ülésén három jelentést terjesztett be, amelyek a hadseregnél szolgáló magyar tisztek számarányáról, az 1906—1907-ik évi tiszti vizsgálatok eredményéről és az elmúlt katonai évben a közös hadseregnél és honvédségnél történt öngyilkosságok számarányáról szólnak.

A magyar honos tisztek létszámáról szóló jelentésben a honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a közös hadseregben ez idő szerint 25.67 százalék magyar honos tiszt van és számuk a legutóbbi esztendőben 4919-ről 5036-ra emelkedett. A közös hadseregnek Ausztriában állomásozó ezredeitől a Magyarországon állomásozó ezrekéhez, illetőleg a honvédséghez mintegy száz tiszt kérte áthelyezését a múlt év folyamán. Felelmit a honvédelmi miniszter, hogy ez a számarány azért nem változott tetemesebben, mert meglehetősen nagy ama tisztek száma, akiket éppen magyar nyelvtudásuk miatt kell oly katonai irodákban, vagy intézményekben alkalmazni, amelyeknek székhelye Ausztriában van. Szükség van ő felsége környezetében magyarul tudó tisztekre, tehát magyar honosokra, azonkívül a hadügyminisztériumban a vezérkar központi irodájában a tűzér- és műszaki ezredeké, a vasúti- és táviró-ezredeké, valamint a különféle szakképző intézményeké. Az Ausztriában ilyen czímen alkalmazott magyar tisztek száma mintegy öt-hatszázra tehető. Jelentést tett a honvédelmi miniszter az elmúlt év tiszti vizsgálatának eredményeiről. Ezek szerint az elmúlt évben a közös hadseregnél 1709, a honvédségnél 347 tiszt tett tiszti vizsgálatot, sikerrel a közös hadseregnél 1405, a honvédségnél 298; visszavetettek a közös hadseregnél 209, a honvédségnél pedig 47 jelöltet. Az elmúlt esztendőben a közös hadseregben összesen 86 öngyilkossági eset és 56 öngyilkos kísérlet történt, a honvédségnél 23 öngyilkossági eset és 16 öngyilkos kísérlet.

A brüsszeli czukoregyezmény beczikkelyezése. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be az 1902. évi brüsszeli czukoregyezményhez tartozó pótegyezmény és jegyzőkönyv beczikkelyezéséről. A javaslat a pótegyezmény, az aláírási jegyzőkönyv és az Oroszország csatlakozására vonatkozó jegyzőkönyv szövegét tartalmazza. Az aláírók között mind a három okmányon Magyarország külön szerepel. A magyar képviselő tudva-levően Teleszky János volt.

A bank-bizottság. Az országgyűlési néppárt ma este 7 órakor Molnár János prelátus elnöklésével rövid értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a bank-bizottságba a párt részéről Buzáth Ferencz és Kovács Pál tagokat jelölik. A horvátok Vrbancics Ferenczet, a nemzetiségiek pedig Vlád Aurélt jelölték a bizottságba, a melynek teljes névsora tehát a következő:

Buzáth Ferencz, gróf Batthyány Tivadar, Bernáth István, gróf Bethlen István, gróf Dessewffy Emil, Eitner Zsigmond, Eber Antal, Földes Béla, Gotthard Sándor, Hoitsy Pál, Holló Lajos, Kovács Pál, Mérey Lajos, Nagy Dezső, Széll Kálmán, Szemere Huba, Szivák Imre, gróf Teleki Arvéd, Ugron Gábor, Vlád Aurél, Vrbancics Ferencz.

A bizottság már a jövő héten megalakul és nyomban megkezdí munkáját. A függetlenségi pártkörben ma este a nagy számban összegyűlt tagok nyoma-tékosan utaltak Barabás Bélának a tegnapi értekezleten elhangzott beszédére, amelyben kijelentette, hogy a bizottságnak csak az önálló jegybank előkészítése lehet a feladata, nem pedig akadémikus vitatkozás.

A nemzetiségiek szervezkedése. A képviselőház ismét megkezdte munkáját és a nemzetiségi képviselők már is életjelt adnak. Megirtuk ugyanis nemrég, hogy a vidéki nemzetiségi agitátorok, az ő főkorteiseik, nincsenek megelégedve velük, mert az utóbbi időben a klub tagjai visszavonultak. A tehetlenség okát egyesek a párttagok indolenciájában, mások Mihályi Tivadar elnök gyámoltalanságában látták, többen pedig Lukács Lászlót okozták minden bajért, mert „a kormánykörökkel való állandó és folytonos barátkozásával” bénítólag hatott a párt akcióképességére. Suciú János már be is jelentette Mihályi Tivadar elnöknek, hogy kilép a klubból, ha az agitációt nem folytatja erőteljesen. Ezek voltak az előzményei a mai értekezletnek, amelyet délelőtt kilencz órára azzal a bevalott czéllal hívtak össze, hogy a klubnak a legközelebbi jövőben való magatartását megállapítsa. Be nem vallott czélja a konferenciának az volt, hogy a lehetőség szerint kiküszöböljék a tagok között felmerült súlyos ellentéteket. Az értekezleten, amelyen Mihályi Tivadar elnököt, a szerb radikális pártfő tagok kivételével jóformán a klub összes tagja résztvettek. A tanácskozás tárgyát a szünet alatt felmerült ügyek képezték, melyekre vonatkozólag, szerintük, a teljes egyetértés mutatkozott. A képviselőház ülése miatt a tanácskozást félbeszakították és déluán folytatták. A délutáni értekezlet első sorban a bankbizottság tagjait a párt részéről Vlád Aurél képviselőt jelölte, majd a politikai helyzetet tette vita tárgyává, melyben az értekezletnek több tagja vett részt. A hírlapírók kérvényének tárgyalásánál a párt megbízásából Suciú János képviselő fog a Házban felszólalni, aki feltételesen bejelentett kilépési szándékától elállott, mit a pártértekezlet tudomásul vett. Több fővárosi hírlapnak a párt elnökét apostrofiláló közléseivel szemben az értekezlet konstatálta, hogy „vele szemben úgy maga a párt, mint annak minden egyes tagja, teljes bizalommal viseltetik”. Hasonlóképp megállapította az értekezlet, hogy „az országgyűlési nemzetiségi párt bomladozásáról tendenciózusan kolportált híresztelések minden alapot nélkülöznek. Ellenkezőleg a párt és annak minden egyes tagja éppen a jelenlegi politikai helyzetből kifolyólag el van tökéve arra a parlamentű küzdelemre, melyet az előtte álló politikai feladatok megoldása czéljából a saját felelősi javaslata által megjelölt irányban megkezdett és melyet teljes mértékben folytatni fog.

A nemzetiségiek szervezkedéséről Mihályi Tivadar ma így nyilatkozott:

— Elismerem, hogy a nemzetiségi párt taktikája ellen nehány túlságosan vérmes agitátor tényleg felszóllalt; de állíthatom, hogy a párt intelligenciája helyesli a parlamentben és azon kívül tanúsított eljárásunkat. Válságról vagy forrongásról szó sincs, nézeteltérésekről is csak a szerbeknél lehet beszélni, akiknél Polit Mihály, liberális szerb képviselő és három radikális szerb tényleg nem egy nton haladnak. De ők is megmaradtak a klub kötelékében. Azt is elismerem, hogy szervezkedésre szükségünk van, de melyik párt mondhatja el magáról, hogy arra nincs szüksége? Ami a kormányval való viszonyunkat és a parlamentben tanúsított magunktartásáért illeti, ebben a tekintetben nem félünk a kritikától. Természe-

tes, hogy a kormánykörökkel mi is érintkezésben voltunk. De Európa egyetlen művelt államában sem csodálkoznak azon, hogy egyik vagy másik párt — akármilyen elvi ellentétek választják el a fennálló rendszer képviselőitől, — azokkal érintkezési módokat keres, amely lehetővé teszi a kölcsönös megértést vagy kapacitációt. Én magam is folytattam tárgyalásokat vezető politikuskokkal — neveket nem említhetek, — de ez még nem jelent paktumot vagy elvételést. A horvát obstrukció alatt kötelességünknek tartottuk, hogy ne akadályozzuk meg a kiegyezés megszavazását. Mi teljes mértékben óhajtuk, hogy Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete megerősödjék és fejlődése biztosítottassék. Ennek a megakadályozása éppenséggel nem érdeke a nemzetiségieknek sem. Nem érdeke a vak dühtől vezetett ellenségeskedés sem, mert az a célunk, hogy elveink jogos, igazságos és törvényes voltáról a parlamentet meggyőzzük és az országban a békés egyetértést és kölcsönös megértést előmozdítsuk. A mai értekezlet célja pedig az, hogy a nemzetiségi pártot ujászervezzük. Nem az országgyűlési pártot értem, hanem a nemzetiségi vidék politikai vezetését, az agitációt és a pártszervezkedést. Más szóval a legközelebbi választásokra akarjuk előkészíteni a talajt.

A sajtó és a parlament. A budapesti politikai napilapok parlamenti tudósítói tudvalevőleg kérvényt intéztek a képviselőházhoz, amelyben a sajtónak a parlamenthez való viszonyának kérdését vetik fel, abból az alkalomból, hogy a Ház második alelnöke azt a kijelentést tette hivatalos helyéről, hogy a sajtó vendéghiogon van a magyar országgyűlésen csupán. A Ház az ügyet a kérvényi bizottsághoz utasította, amely a kapott utasításhoz mérten, nyolcz napon belül előterjesztette véleményes jelentését. A jelentést Justh Gyulának, a Ház elnökének előterjesztésére már a holnapi ülésen veszi tárgyalás alá a képviselőház.

Egy ármentesítő-társulat segélyezése. Darányi Ignác földmívelési miniszter ma törvényjavaslatot terjesztett be a rudolfsnádi ármentesítő- és belvízlecsapoló-társulat részére engedélyezendő 500.000 koronáig terjedhető rendkívüli államsegélyről, mely a pénztári készletekből lesz fedezendő. A segélyt a tavalyi gátszakadás által okozott kár teszi indokoltá.

Ügyvédjelöltek Günther Antalnál. Az Ügyvédjelöltek Országos Egyesülete nevében dr. Karafiáth Jenő elnök vezetésével dr. Némethy Béla és Zsitvay Tibor alelnökök tisztelegtek Günther Antal igazságügyminiszternél. A küldöttség átadta az egyesület évi jelentését, arra kérte a minisztert, hogy az országos egyesület, mely tudományos viták rendezésével szinte lézagnpótló működést fejt ki a fiatal jogásznemzedék jogi szakképzése tekintetében, pályadíj kitűzésével tüntesse ki és az 1909. évi költségvetésben megállapítandó évi államsegélyben részesítse. A miniszter, aki a küldöttséget kitüntető szíveséggel fogadta, meleg szavakban biztositotta a vezetőséget további jóindulatáról s megígérte, hogy a kérelmeket teljesíteni fogja.

Az óbudai választás. A főváros III. kerületében eddig újabb dr. Botzenhardt János, a kerületi függetlenségi párt elnöke volt az egyetlen jelölt függetlenségi programmal. Ma azonban a választók egy részének ötven tagu küldöttsége felkereste dr. Komjáthy Béla ügyvédet és felajánlotta neki a kerületi jelöltséget. Az óbudai egyesült ellenzéki pártok nevében Szilágyi Károly fővárosi bizottsági tag kérte fel Komjáthy Bélát, hogy fogadja el a neki felajánlott jelöltséget. Komjáthy Béla válaszában utalt arra, hogy ő már néhány év óta politikától és közélettől elvonultan él. Nem kereste azt a megtisztelő bizalmat, amelylyel most polgártársai tiszteletükben felkeresték. A nehéz és aggodalmat keltő politikai viszonyok között hazafias kötelességének tartja, hogy a megtisztelő felhívásra igennel válaszoljon. Politikája és programja, amelyet harminczegy esztendő politikai multjában mindig változatlanul követett, a valódi és hamisítatlan negyvennyolczas, Kossuth Lajos politikája. Belügyi téren pedig szívvel-lélekkel vallja a tiszta demokrácia elveit. A szőnyegen forgó nagyfontosságú politikai kérdések között különös nyomatékkal emeli ki az általános választási jog kérdését, amelynek ő politikai pályája kezdetétől fogva igaz és tántoríthatatlan híve és amelyre nézve kijelenti, hogy ha benn lesz a törvényhozásban, az ellenkező irányokkal szemben a legmesszebbmenő emberi jogokat fogja megvédelmezni szóval és ha kell tettel is, mert ő a legteljesebb általános, titkos és községenkinti választói jog programjának az alapjait áll. Hangsúlyozza továbbá, hogy a kormány legutóbbi beterjesztett adórendszerével szemben, amely a polgárság szélesebb rétegeit megnyomorítja, ő az igazságos progresszív adózásnak a híve és mindig a

népjogoknak igaz és lelkes harczosa lesz. A küldöttség hosszasán élenezte Komjáthy választását, amelylyel a jelöltség ténynyé vált. Vasárnap az óbudai egyesült ellenzéki pártok alakuló közgyűlést tartanak több országgyűlési képviselő részvételével.

A III. kerület függetlenségi párti jelöltje, Botzenhardt János, vasárnap délelőtt 11 órakor mondja programbeszédét, amelyen megjelennek gróf Apponyi Albert kultuszminiszter, gróf Batthyány Tivadar az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt alelnöke és Budapest összes függetlenségi párti képviselői.

A t. Házból.

I. Az első gyűlés.

Egészen rendes tárgysorozatot adtak ki, de a „mai“ ülés teendőjéről csak az volt megjelölve, hogy a „következő“ ülés idejét és napirendjét állapítják meg. Azonban mégis vaskos füzet a tárgysorozat, mert belenyomtatják azt a sok interpellációt, amire a miniszterek még nem válaszoltak, az indítványokat, melyeket tárgyalásra még nem tűztek ki és a rengeteg anyagot, a mi mind „tárgyalásra kész“, de restancziának maradt a múlt esztendőről. Künt a jég megállott a Dunán, de sokkal hamarabb eloszlik az, a tavasz is megérkezik előbb, mintsem a sok hátralékos munkát itt e fényes csarnokokban, az enyhe melegben elvégeznék az urak.

Az első gyűlésre azonban frissen érkeznek az urak. Azt gondolták, hogy tíz órakor kezdődik, tehát fél tizenegy órakor itt voltak és amikor megtudták, hogy csak tizenegyre kellett volna jönniök, megilletődtek, hogy egy félórával tudolgozzák magukat.

A miniszterek, Kossuth Ferenczet kivéve, valamennyien eljöttek. Wekerle Justh Gyulával konferált, majd Darányi is felkereste, aztán Jekelfalussy következett. Valamennyien bejelentették, hogy javaslatokat és jelentéseket nyújtanak be a képviselőházban.

— No ime — szolt egy bojkottált nevű képviselő — a kormány megmutatta, hogy gondoskodik az országról.

Nevezetesen a függetlenségi párt értekezletén azt a kívánalmat hangoztatták, hogy mielőtt az általános szavazati joggal választanának, csináljanak a nép részére kedvező reformokat, amelyekkel a választási kedvet a függetlenségi párt malmára lehetne hajtani. S most jönnek a javaslatok. Czukor surtax-egyezmény... Ezt ugyan nem tulságos sokan értik. Ujonezjutalék... Ezt értik, de nem új. Árvízsegély... Ez derék dolog, de többen „usznak“ az egész országban, mint amennyin segíteni lehet. A gazdasági bizottság jelentései még kevesebb embert érdekelnek, mivelhogy csakis a képviselőház háztartására vonatkoznak.

Azonban senki se tudhatja előre, hogy mi lesz még. A miniszterek biztatva bátorítják a csüggedőket. Valamibe bele kell törődniök. S ez a valami keserves nekik. Hogy mindenféle szerelemnek vége szokott lenni. Ugy képzelik a mostani időt, mint hogyha siralomházban lennének.

— Bárcsak legalább utolsó kívánságunkat teljesítenék — sóhajtottak — mielőtt megszűnénk a mandátumunk.

— És mi lenne az utolsó kívánság?

— Az, hogy ne szűnjön meg a mandátum. Günther az újságírók közé kerül. Tiltakozik egy híresztelés ellen. Az ellen, mintha újévkor, amikor egy nyugtát vittek neki, azt mondta volna, hogy ő nem újságíró. Csak azt mondta, hogy nem tag. Több egyesületből kilépett még ezelőtt három esztendővel, mert százötven forintra ment évenként a sokféle tagság díja. Az akkor sok volt. Ez az ügy tehát elintéztetett. Sőt a miniszter ismertetőst is fog írni ama témáról, hogy miként érezi magát egy miniszter, aki új-

ságiróból lett miniszter. Aki előbb cikkeket írt és most törvénycikkeket diktál.

A függetlenségeket leginkább Apponyi nyugtatja, de hasonlóképpen gróf Andrássy Gyula is.

Már annyira megnyugdottak, hogy lehet csengetni. És Justh Gyula megnyitja az ülést, mint főelnök és mindjárt azon kezd, hogy a király köszöni az újévi üdvözlést. A köszönetet Wekerle hozta. Wekerle, aki Bécsben egyuttal egyetlen délelőtt ideje alatt öt főhercegnél is vizitelt, mert Bárczy István, az otthonos titkár olyan ügyesen csoportosította a főhercegeket, hogy Wekerle mindeniket pontos időben otthon találta. Az üzeneten gyorsan átestek s lent egyenletes zsbongás keletkezett. A nagy emberek jártak egymáshoz. Egyszer Wekerle beszélgetett Bánfiyval, máskor Josipovich. De Lukacsinak, az oláh vezérnek is volt konferálni valója. Általában feltűnt, hogy a nemzetiségiek mind itt vannak, aminek az oka azonban csak az volt, hogy ma reggel gyűlést tartottak, ahol erősebb szervezkedést határoztak el. Most azon spekulálnak, hogy a bankbizottságban egy helyet kapnak és oda választaniok kellene valakit. És talán Lukacsiu felajánlotta Bánfiynak, hogy ő foglalja el ezt a pozíciót. A horvátok ellenben teljesen hiányoznak, holott báró Rauch, az új bán most csinálja a kinevezések listáját a miniszter szobájában. De nagy melegük van most lent Horvátországban a lecsapott népvézereknek. bent ülnek a Tuskán Gergely kávéházában és választási csataterveken dolgoznak. És az új bánra ezt a szójátékot csinálják:

— Rauch a bán, bánja Rakodczay.

És miután már benne voltak, hát az itt lévő magyarok folytatták. Amikor bejelentette az elnök, hogy Gál Gaszton mandátuma ellen nem adatott be kifogás, eképpen nyilatkozott:

— De Gasztonibus non est disputandum.

Már Szentkirályi Zoltán, a pap-jegyző (ugy illik z első üléshez, hogy istenes ember mondja a Veni sanctet) már olvassa az ország több részéből érkezett kérvényeket. Leginkább hallatszák, hogy a szerencselátékokat korlátozni kell, de kérvény jön a gyermekvédelem érdekében is. Olyik vidék az egy gyermek-rendszer miatt panaszkodik. Ugyanekkor küldöttség jön kaszárnyát kérni.

Tulságos sok kérvény nincs. Mert már megtanulták, hogy maga a kérvény nem sokat ér. Mig ellenben, ha deputációk jönnek, hát legalább banketteket esznek és operát vagy orieumot látnak. De inkább orieumot.

* * *

II. Mi a program.

A miniszterek benyújtották a benyújthatókat. Most a holnapi napirendet állapítják meg. Különös dolog nincs, azonkívül, amit elmondottunk. De a bankbizottságot már holnap megválasztják és a zavarsinálók körüljárának a folyosón és gunyolják a kimaradottakat:

— Te nem értesz a banküggyhöz, azért maradtál ki, ugy-e?

A megszólítottak rendszerint beugranak s így telnek:

— Én? Ellenkezőleg. Engem azért nem jelöltek, mert értek hozzá. Nem szakértő kell oda, hanem mozgatható politikus.

— Tehát mi élien?

— A nemzeti bank élien!

És holnap tárgyalják a gazdasági bizottság jelentését a Szilágyi Dezső emlékeről. De sor kerül a Petőfi-ház részére történő adományról is. A képviselőház könyvtárának egy részét adományozza a Petőfi-háznak, mert a parlamentnek nincs rá szüksége. Ez nagy meglepetés lézen és hányan, de hányan fognak csodálkozni?

— Könyvtárunk is van? Oh, ha tudtuk volna, vihetünk volna belőle újra néhány képeskönyvet a cselédeknek.

Még még a parlamenti hírlaptudósítók kérényét is tárgyalják, amelyik azért keletkezett, mert vendégeknek minősítették az országgyűlési referenseket. Ennél a tárgynál bizonyosan lesz vita s ennek az a címe: „Amikor a kritikust kritizálják.“

Lesz még egyéb is, más is. Körülbelül egyszerre becseppentünk a politikai élet élénkségébe, még mielőtt az óbudaiak új képviselőt választanának és még mielőtt a jelenlegi képviselők egyáltalában megszoknák azt az állapotot, hogy Hannibál ante portas.

Hannibálnak tudniillik a választási reformot nevezik.

A porosz választó-reform.

— A berlini szociálisták tüntetése. —

Budapest, január 10.

A porosz képviselőházban ma kezdtek tárgyalni a szabadelvűek által benyújtott választó-reformot. Ezt az alkalmat a porosz szociálisták felhasználták arra, hogy az általános titkos választójog mellett tüntessenek. Számos helyen tiltakozó gyűlést tartottak, sőt nagy számban megjelentek a porosz képviselőház előtt, hogy ott nagyobb tüntetést rendezzenek. Egyes csapatok a városba nyomultak, hol többször összeütköztek a rendőrséggel. Egy nagyobb csapat a királyi palotához vonult, hol aztán a rendőrség erőyes intézkedésére szétszözlottak.

A képviselőház ülése elég nyugodtan folyt, még akkor sem történtek izgatottabb kijelentések, amikor a birodalmi kancellár azt a fontos kijelentést tette, hogy a kormány ebben az ülés-szakban nem fog a választó-reformról törvényjavaslatot benyújtani.

A nagyfontosságú ülésről és a szociáldemokraták tüntetéséről a következő értesítést kaptuk.

A nagy nap.

Ma van a nagy nap a porosz képviselőházban. A parlament palotája előtt korán reggel nagy munkástömegek verődtek össze és tüntető körmenetben vonultak el. Tizenegy órakor körülbelül kétezer főre szaporodott a demonstrálók száma; a szervezett munkások, különösen nagy sokaságban az asszonyok, vörös jelvényekkel siettek kisebb csoportokban a képviselőház felé s ott egy tömegbe verődve tüntetően vonultak el. Zászlókat nem bontottak ki, mert a rendőrség azt megtiltotta. A rendőrség egyébként csak kis csapatban jelent meg, a tüntetést nem gátolta, csak azon volt, hogy a képviselők szabadon juthassanak a parlamentbe. Tizenegy óra után egyre nagyobb tömegben özönlöttek a tüntetők a képviselőházhoz. Tizenkettőtől órakor lehettek vagy háromezeren. Nyugodtan viselkedtek és várták a kancellár érkezését.

Fél 12 órakor kinyitották a kapukat a közönség számára. A demonstrálók betódultak, hogy helyet kapjanak a karzatokon, de az a szomorú csalódás várt rájuk, hogy a jegyek már mind le voltak foglalva. Kiűn rekedtek tehát és élénken vitakoztak arról, vajjon a birodalmi kancellár milyen állást fog elfoglalni az indítvánnyal szemben. Háromnegyed 12 órakor jött a szervezett munkások tábora; karonfogvást sorjában lépkedtek. Wurm egykori képviselő vezette őket s nagy lelkesedéssel üdvözölték a térségen gyülekezett társaikat. A tüntetők ellettek a parlament feljáróit. Ugyanakkor kezdtek gyülekezni a képviselők. A munkások pártállás és aszerint, amint az egyes érkezők hívei az általános titkos választói jognak, vagy sem, rokonszenvesen fogadták, vagy lehurrogták a képviselőket.

Végre előrobogott Bülow herceg fogata. A bakon ülő vadász tollas kalapjáról már messziről észrevették a tüntetők a birodalmi kancellár hintáját. A tömeg nyugodtan viselkedett s mikor várakozás ellenére a kocsi a főbejárat előtt állott meg és Bülow kiszállt, ezer meg ezer torok kiáltotta: Éljen az általános titkos, egyenlő választói jog!

Bülow herceg a terembe lépve, egyenesen

rosszékéhez ment, helyet foglalt, mellette Bettmann-Holweg államtitkár ült.

—Az ülés.

Mindjárt az ülés elején szót kér Traeger, hogy megokolja a szabadelvű-párt nevében az általános választói jogról benyújtott indítványát. Miután Traeger befejezte fejtegetéseit, felkelt Bülow herceg és rövid nyilatkozatot olvasott fel, amelyben közölte, hogy a kormány ebben az ülés-szakban nem fog törvényjavaslatot benyújtani az országgyűlésen a választói jog reformjáról.

A királyi államkormány azt az álláspontot foglalja el, hogy a birodalmi gyűlésen érvényben levő választói jog nem terjeszthető ki az országgyűlésre, mert az nincs sem az állam, sem a más érdekében. (Bravó! Bravó) Annyi bizonyos, hogy a porosz országgyűlés választói joga titkos nem lehet, mert a szempont az, hogy a középosztály feltétlenül megőrizze befolyását. Hogy ezt az új javaslat milyen módon fogja megoldani, azt még ez idő szerint megmondani nem lehet; valószínűleg az adózás, vagy más megkülönböztetés alapján, talán a kor, vagy a műveltségi fok szerint fogja keresni a kormány a megoldást. Az államkormány nincs abban a helyzetben, hogy még a mostani ülés-szakra ígérhesse a választói reformot.

A birodalmi kancellár rövid nyilatkozatát a többség élénk helyesléssel, a karzat némán fogadta.

A kifejezett vitában Malkevics (konzervatív) képviselő üdvözli a kormány kijelentését.

Posch (centrumpárti) képviselő nem helyesli Bülow herceg nyilatkozatának a titkos választásra vonatkozó részét.

Krause (nemzeti szabadelvű) képviselő szükségesnek tartja a választói kerületek újbóli beosztását.

Fischbeck (szabadelvű néppárti) képviselő örömmel ad kifejezést afelett, hogy a kormány megígérte a választójog kiszélesítésének tanulmányozását.

Több szómonk felszólalása után Bülow herceg birodalmi kancellár kijelenti, hogy a tegnapi és mai tüntetések természetesen semminő hatással sincsenek a kormányra és nem tántorítják el azt attól, a mit helyesnek tart.

A szavazásban a javaslatnak első a birodalmi választójogra vonatkozó részét a centrum, a szabadelvűek és a lengyelek szavazataival szemben, második, a választókerületek új beosztására vonatkozó részét a szabadelvűek, a lengyelek és a liberálisok (nemzeti) szavazataival szemben elvetik. Ezzel az egész javaslatot elvetették.

Legközelebbi ülés hétfőn délelőtt, amikor is a költségvetést tárgyalják.

A tüntetések.

A szociáldemokraták különben tegnap harminczöt tiltakozó gyűlést rendeztek. A gyűlések után az azokon résztvevők különböző útvonalakon szándékoztak nagyobb csapatokban a város belseje felé menni. A rendőrség azonban szétkergette őket. Egy háromszáz főnyi csapatnak sikerült a királyi palota közelébe jutni, itt azonban a rendőrség minden incidens nélkül szétzavarta őket. Valamennyi népgyűlést egységes terv szerint rendezték és befejezése után mindegyik táviratot küldött a birodalmi kancellárnak, a porosz urakháza és képviselőház elnökönek és az illető választókerület képviselőjének, akiktől követelték, hogy a poroszországi proletáriumnak adják meg a választójogot. A határozat megokolásában ezt mondják: A nép már megunt, hogy Poroszországban tovább is a heloták szerepét játssza s a maga részére is követeli az általános egyenlő és titkos választójogot. Ma is, miután a képviselőház előtti gyülekezések folytonosan tartanak és különböző tüntetők a birodalmi kancellárt gunyos szavakkal illették, a rendőrség délután két órakor megkezdte a képviselőház előtti tér, valamint az egész Prinz Albrecht-ut kiürítését. A tüntetők flütyökkel és a Marseillaise éneklése közben a mellékutczákat lepték el. Letartóztatás nem történt.

Az EGYETERTÉS

szerkesztősege és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23—45. szám.

KÜLFÖLD.

A marokkói rendőrség. A spanyol külügyi miniszter jelentése szerint Tetuánban a basánál tegnap este gyűlést tartottak az ottani előkelőségek, amelyen arról tanácskoztak, mily intézkedések volnának teendők ama fanatikusok ellen, akik e hónap 1-én a lakosságot a rendőrség szervezése ellen akarták lázítani. A basa a jelenlévő spanyol konzul ajánlatára elhatározta, hogy azonnal kétszáz aszkarit alkalmaz a rend fentartására. Száz aszkarit már szolgálatába fogadott. Az előkelőségek immár belátják a rendőrség szervezésének szükségét.

A japán-amerikai viszony. A párisi „Le Matin“ vasárnap kábeltáviratot intézett gróf Hayashi japán külügyminiszterhez, melyben megkéri, hogy nyilatkozzék a francia közönség előtt az Amerika és Japán közti viszonyról s arról, vajjon a békét nem fenyegeti-e egy amerikai-japán háború. Gróf Hayashi távirata tegnapelőtt érkezett meg a „Matin“-hoz. Az angol nyelvű távirat szövege szó szerinti fordításban így hangzik:

Viszonyunk az amerikai és kanadai kormányokhoz a legbarátságosabb. Áttörhetetlen akadályok nem állják útunkat s bőséges okunk van remélni, hogy csakhamar végleges megegyezésre jutunk. Hayashi.

Mozgó képek.

Leszállítják, leszállítják . . .

A (ordítva): Végre . . . megvan . . . leszállították . . . Tudja már, hogy leszállították a kamatlábat?

B (könyes szemekkel): Az isten áldja meg az osztrák-magyar bankot.

A: Most már aztán jó lesz minden!

B: Az igazat megvallva, én nem tudom, mi lesz jó. Én nem értek a pénzügyi dolgokhoz, mindössze annyit tudok, hogy a szövetségi igazgató, ha pénzt ad „magaságos ur“, ha nem ad „rongyos kutya“. Ezek az én szerény ismereteim.

A (gyanakodva): Hát akkor miért könnyezett az imént, amikor azt hallotta, hogy leszállították?

B: Azért, hogy nem vagyok tájékozott, szabad nekem is örülni, ha leszáll. Mert ezzel a kamatlábal ugy vagyunk kérem, hogy kevéssel ezelőtt még azt sem tudtuk, hogy van. Egyszerre csak drágább lett a cipő és kiszűlt, hogy azért, mert az angol banknak kérem volt szíve fölemelni a kamatlábat. Akkor aztán drágább lett a hus is és a szatyros, aki hozta, azt mondta, azért, mert a berlini banknak is volt kérem szíve fölemelni azt a bizonyos kamatlábat.

A: Mindenféle megdrágult a pénz . . .

B: Ezt is hallottam kérem. Azt mondták, hogy a pénzpiac pang, a pénzfofák ki se rakodnak és egyszer az egész fölhajts harmincz darab tizfilleres volt.

A: Hallja, ez egy butaság.

B: Lehet kérem. Az is butaság, hogy én minden reggel alig hogy fölkeltem, megnéztem, mit csinál a kamatláb és kiszámítottam akácia-leveleken: száll-e, emelkedik-e. Ha ismerősökkel találkoztam, nem azt kérdeztem, mit csinál a felesége, hanem azt, hogy mit csinál az angol kamatláb. Lestem, lestem, de mindenféle leszállt, csak a kamatláb nem.

A: Most leszállt az is.

B: Hát most mi lesz? Most olcsóbb lesz a hus, olcsóbb a cipő?

A: Dehogyan les . . .

B: Akkor kérem én tisztelettel fütyülök a kamatlábra. Egy évig bolondított a nyomorult, de most szakítok vele. Hiszen kérem, ha én csak azt akarom, hogy a fölzállásból károm legyen és a leszállásból semmi hasznom, akkor fölzállok a villamos vasútra és nincs szükségem az önök görbe kamatlábra. Mert kérem, ez nem járja, hogy fölfelé kihuzzák a zsebemből a pénzt és lefelé kinevessenek.

(Fölemeli a jobb lábát, azután fölemeli a ballábát; szóval elmegy.)

Ray.

A magyar nem megy tengerre.

Fiába döngik a magyar fülébe, hogy „tengerre!”, nem megy, megmarad szárazföldi patkánynak.

Szakértők rögtön kutatni kezdtek, mi lehet a tenger-izzony oka. Azt találták, hogy a magyar azért nem szeret tengerre szállani, mert amit ott talál, idegen az ő számára. A vezényszó olasz, a kapitány dalmata, a főpinczér görög, a szakács horvát, a gépész spanyol s még talán a sziréna is idegen nyelven sivit bele a ködös éjszakába. Tessék most már ebbe a milieube beleképzelni az alföldi gyereket. Az a balkán-népség valamilyen nyelvzagyvalék utján csak megérti egymást; hanem a szegény magyar fiú ott áll árván közöttük, nyelvét senki nem érti, lökdösik jobbra-balra, gunyolják — csuda-e hát, ha irtózza gondol a tengerre s mindarra, ami a tengerrel összefügg? Nem csoda. S éppen ezért szökik is a hajóról, mikor csak megteheti, s ha szűkebb hazájába ér, beszakasztja annak fejét, ki a magyarság jövőjét a tengeren meri keresni.

A szakértőknek ez a diagnózis nem lehet elég alapos, ha meggondoljuk, hogy magyarok százezerszámra vándorolnak ki Amerikába, hol szintén teljesen idegen milieube jutnak. Most már vannak ugyan magyar fertályok, de tizenöt évvel ezelőtt nem voltak; s mégis tizenöt évvel ezelőtt is vállalkozott arra a magyar, hogy elmenjen olyan helyre, hol az ő nyelvét senki sem érti s ő sem érti senkinek a nyelvét; elment oda, ahol a hungariánt a kutyánál alábbvaló lénynek tartották, eltiirt ezer szenvedést, szembenézett száz halállal és nem mozdult el addig, míg meg nem tömte bugyellárását.

Ez a tény annyira nyilvánvalónak látszik, hogy egyszeribe összeomlik a nyelvnehézségek fölépített korlát. Az sem valószínű, hogy a magyar faj idegenkedik a tengertől. Egyáltalában a faj-elmélet az utolsó esztendőben annyira megroskadt, hogy bajosan lehet rá építeni.

Hanem valószínűbb az, hogy a magyar azért nem szeret matrónának menni, mert nem tudja, mi az, nem ismeri ezt a foglalkozást, nem barátkozott meg a tengerrel és az ideg-pályája sincsen becsiszolva erre a hivatásra. Apáról-fiúra, csak a földet turta, a földhöz tapad minden tradíciója, minden gondolata, a földön biztonságban érzi magát, de szédülni kezd, ha az ingó vízre gondol. Éppen ezért vállalja Amerikában a legbaromabb munkát, mert az is föld, de a hajó már nem az, s azért elfordul tőle.

Hiába irnak tehát szp cikkelyeket arról, milyen jó lenne, ha a magyar szó versenyezne a sirályok szárnycsattogásával: a szárazföldi tömeget igen nehezen lehet kihajtani a tengerre. Éppen úgy, mint ahogy a partvidék lakóit nem lehet röghöz kötni. Ezeknek viszont mindenük, életük a sós levegő, a vihar, a veszedelem, a változó kék ég.

Az orosz hajókon oroszul imádkoznak és oroszul káromkodnak. Az orosz kormány még sem tud elég embert kapni hajóira. Az altisztek, tanult matrónák: svédek, dánok, norvégek. S hogy a létszám kitéljék, Oroszország belesejéből kényszerrel soroznak a tengertől irtózó matrónákat. A csuzimai kudarcot igen nagynevű tengerészek annak tulajdonítják, hogy az orosz legénység nem volt igazi tengerész-nép. Hajót, tengert csak akkor látott, mikor besorozták és esztendő kellett ahhoz, hogy egyenesen tudjon megállani a hajó fedélzetén.

Ennélfogva úgy látszik, hogy nem az idegen nyelv az, mi visszariasztja a magyart a tengertől. Szárazföldi nép vagyunk; s azon a szük részen, melyen kitekinthetünk a nagy vízre, csak kitekinteni szeretünk. De ebből nem következik,

hogy ez örökké így maradjon. Az állam, a maga formidábilis erejével, nyakon ragadhat néhány ezer magyart és kilódíthatja őket a tengerre. A többi megy majd utána.

TÁVIRATOK.

Japán kárpótól.

Pétervár, január 10. (Saját tudósítónktól.) Jó forrásból közlik, hogy Oroszország Japántól kárpótlásul a Mandsuriában elvesztett befolyásért Mongolországban korlátlan befolyást kapott.

Megtámadott külügyminiszter.

Berlin, január 10. (Saját tudósítónktól.) Tengerből táviratozzák, hogy a külügyminiszter házáat a múlt éjszaka katonák és csöcselék megtámadták. Egy csapat katona sortüzet adott, mire a támadók elmenekültek. A támadást állítólag a palota testőrsége készítette elő.

Bécs beruházási kölcsöne.

Bécs, január 10. Hat órai élénk vita után a községtanács a szociáldemokraták kivonulása után névszerinti szavazásban 108 szavazattal 12 ellenében elfogadta a beruházási kölcsönre vonatkozó javaslatot. A szavazás eredményét élénk helyesléssel, tapssal fogadták.

Közgazdasági táviratok.

New-York, jan. 10. Terménytőzsze. Gyapot. New-Yorkban 11.45, jan-ra 11.63 apr-ra 10.79. New-Orleansban 11.57. Petroleum stand withe New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90. Cred-Balances of oil City 178.—. Zsir. Vestern Steam 8.40. Rohe testvérek 8.60. On 26.75—27.25 Réz 13.62—13.87.

Csikagó, jan. 10. Gabonátőzsze. Zárlat. Buza irányzata állandó, májusra 106.25—106.63 K., júliusra 98.75—99.— K. Tengeri állandó, máj-ra 61.—60.88. K

Csikagó, jan. 20. Terménytőzsze. Zsir január 7.82, tegnap 7.92, májusra 8.07, tegnap 8.17, Szalonna short clear, 7.18 tegnap 7.18. Sertészsus májusra 12.45, tegnap 12.69.

A kamatláb.

Bukarest, január 10. A nemzeti bank hólaptól kezdve a kamatlábat 7 százalékra mérsékli, értékpapírokra adott kölcsönrel a kaamtaláb 7½% lesz.

UJDONSÁGOK.

Pro domo.

* * *

Mea culpa...

Bocsássatok meg. Egyszer azonban meg kell tennem, hogy dalt daloljak rólatok, mások hőstetteinek balga, zengő-bongó, miakoló trovatóréi.

Alkalom talán mindennap lenne erre. De kinek van kedve mindennap dalolni. Dalolni az Élet súlyos szekere előtt, melyet nyikorgva, verejtékező, feszült inakkal huztok a napi robot zökkenős utján. Csak úgy, mint mások. Mint azok, akik követ vetnek rátok. Akikért eddig dalra nyílt az ajkatok, ha kesergőn, ha panaszosan is — de dalra nyílt. Elsirt dalok, kacagó poemák, ... falra hányt borsó szomoru koppánásai.

Kultur-nosztalgias ember-íjai, térjetelek vizsgálja a hazug ideálok mázolt világába, a kőcsozójú lángolások és üres, ostoba reményekre épített íatamorgának naiv, tudatlan világába. Menjetelek álmodni gyöngyszemek hullásáról, márványlapról lecsalt fojtott muzsikáról. Menjetelek... Ma már nagyon is emberek vagytok ahhoz, hogy az ember szeressen. Nagyon is husból és vérből valók vagytok, lélegzők és emésztők. A vágyatok nagyon is az Ő vágyuk, az igényetek, reményetek, hiúságtok, gögőtok, mind-mind, tulajdosan emberi. Ti is tudtok lángolni és gyűlölni, nézni, sőt látni és bünök-büne, egyben-másban még különbözni is! Nem, nem! Tiszta sor. Megérdemeltétek, hogy fejbe verjenek.

Ezuttal ugyan nem nálunk történt. Kicsi náció vagyunk ahhoz, — talán, hál' istennek! — hogy minden itten történjék. A dicsőség a pogromok atyuskaképes eldorádójáé. Ott esett meg az eset, hogy egy nagy osztály perszonalizált feje, szája úgy fejbe talált kólintani véleményével néhány hivatását teljesítő uiságíró, mintha ezek legalább is az igazság kenyerét tömték volna előzőleg a szent ur — hivatalból szent — deklamáló szájába. Dehát a szent ur mellékes. Az élő szenteknek hivatásuk a beszéd és a számárkodás sem a felkenetetlen priviligiuma. Jó szerencse, hogy hivatalból az Urhoz szólnak; itt a földön a kutya se hallgat rájuk. Szóval mellékes. De nem mellékes az az osztály, kaszt, rend, vagy mi a rubrikázott fene, mely elhallgatja, hogy hivatalos feje, szája megüvöltse a holdat.

És úgy-e, a felbőszülés, a megbotránkozás tisztító moraja zugott végig az inzultáltak falán s a bomba-detonációkon neveltek, az ólombányákon nőttek, kancsukán edzettek sztereotip halálmegvetéssel rántották elő a toll sérelemboszuló fegyverét és a rajongók, az igazak keserűségével rohantak neki a — — — és így tovább. — — — Nevetséges: És így tovább! — — — A többi ott rekedt a fölünyes lemosolygásokban, néhány elröppent káromkodásban és minden eruptív erő néhány fütyűszóba, horderőtlen malicziába lankadt bele.

Lám: ez vagytok ti kősa, bus, könnyelmű kombattánsai az Élet léha legénykedéseinek. Dalt sirtok, könyvet kacagtok a mások lelki üdvösségeért, amíg a ti lelketekben úgy gázolnak, mint a rét fakó gazán, görnyedő gerinczettel hordjátok a valóság téglát a mások álompalotáihoz, míg a ti vályogviskótoknak a nádfedelét is elherdálják. Erős vállatokat létrafoknak nyújtjátok oda felfelétörőknek, az akarnokoknak, amíg magatok a névtelenség, a nyomoruság gödrébe hulltok vissza. Mosolyogtok, fütyürésztok, káromkodtok, amikor fejbe vernek, arczul köpnek, megszagatják a ruháitokat, amikor pedig öklözni, rugnotok kellene. Czinikusak vagytok, amikor féktelenek, vadnak, rajongónak szeretnélek látni. Rajongók és vajszivűek vagytok, amikor mások könyörtelenek és brutálisak. Istentagadók és pogányok vagytok, amikor öntudatlanul ironikus testévalását produkáltok a nagyszerű krisztusi elvnek: Kenyérrel fizettek a meglékelt koponyátokért.

Mea culpa...

Dalt akartam dalolni rólatok, mások hősteteinek zengő-bongó, talpra-állító, öntudatra keltő, kősa, új histriói. Dalt akartam dalolni... És szeretném a feietekhez vágni a lantomat.

Elle.

Napirend. Naptár. Szombat, január 11. Róm. kath.: Barangó. — Prot.: Melánia. — Görög-orosz: 1907. decz. 29. Apró szent. — Zsidó: Teb. 8. Sab. Bo. — A nap két reggel 7 óra 37 perczkor, nyugszik d. u. 4 óra 27 perczkor. — A hold két déli 12 órakor, nyugszik éjjel 12 óra 46 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — Az Iparművészeti muzeum ismeretterjesztő előadása d. u. 5 órakor a muzeum Üllői-uti palotájában. — A Színház-akadémia előadása az Urániaiban esti fél nyolcz órakor. — Jogász-bál a Royalban. — A Katholikus-Kör házi bálja saját helyiségében. — A Mazzantini-Redlich táncintézet mulatsága Andrassy-ut 25. — Az Orsz. Génesz-Klub táncestélye saját helyiségében. — A Tiszti-Kaszinó sítá-hangversenye és táncestélye. — A Budapesti üvegességédek táncestélye a Guttenberg-Otthonban. — Vogl táncmester próbá-bálja a Krisztinavárosi Polgári Kaszinóban. — A Merkur-kör mulatsága. Akadémia-utca 3. sz. a. — A Magyar Jogász-Egyetel teljes ülése. d. u. 6 órakor. Szemere-utca 10. sz. — A csetneki csipkeanfolyam megnyitása d. u. 3 órakor az Iparművészeti Muzeumban. — Bemutató a Nemzeti Színházban. — A II. ker. Tarsaskör mulatsága. — A Budapesti Zsibárkereskedő Alkalmazottak Egyesületének táncmulatsága a Protestáns Körben. — A Kézművészeti Társulat téli tálalta a Műcsarnokban nyitva 9—3-ig. Belépődíj 1 korona. — A „Miénk” kiállításának megnyitása d. u. 10 órakor a Nemzeti Szalonban. — Zombory Lajos gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán műintézetben (Nagy-mező-utca 37—39.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 8. sz.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia Kiglyó-téri szalonja nyitva egész nap. Belépődíj 20 fillér. — Az amatőr-kiállítás az Iparművészeti Muzeumban nyitva 9—1-ig és 4—8-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Muzeum ásványtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Muzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Muzeum nyitva 10—1-ig és 3—7-ig. — A Néprajzi Muzeum zárva. — A Fővárosi Muzeum zárva. — A földtani intézet muzeuma meglekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Közlekedési Muzeum zárva. — A Széchenyi-Muzeum nyitva 10—12-ig. — Az aquincumi muzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — A Nemzeti Muzeum könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9—12-ig. — A Kereskedelmi Muzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tánczerkiállítás nyitva 3—6-ig.

— **Személyi hírek.** Kóburg Fülöp herceg fiával, Lipót herceggel és gróf Wurmbranddal Rimaszombatba érkezett és innen a balogvári uradalomba hajtottak, hol több napig tartó vadászatot lesznek. — Frigyes főherceg családjával és udvartartásával e hónap 11-én, szombaton érkezik Tátra-Lomniczra.

— **A trónörökös svájci utja.** Ferencz Ferdinánd trónörökös tegnap este nyolcz óraker indult utnak feleségével, Hohenberg hercegnővel és gyermekeivel Svájcba. A főherceg, aki Svájcban gróf Artstatten név alatt inkognitóban fog tartózkodni, először Buchsba utazik, majd onnan St. Moritzba, később Davosba megy, mely helyeken összesen három hetet tölt. A két svájci üdülőhelyet a főherceg azért keresi fel, hogy megszabaduljon könnyebb természetű hurutos bántalmaitól, amelyek egy idő óta kellemetlenkedtek neki. Az utazásnak már f. hó 2-án meg kellett volna kezdődnie, de a trónörökös két leánykája közül az egyik bárányhímlőben megbetegedett.

— **Kitüntetések.** A király a tüzoítás körül szerzett érdemeik elismeréséül, Sendllein Jánosnak, a pozsonyi önkéntes tüzoltóegylet főparancsnokának, Ferencz József-rend lovagkeresztjét, Weinstabl Mór egyleti pénztárosnak az arany érdemkeresztet, Groidl Gyula tüzoltó-segéd tisztnek a koronás ezüst érdemkeresztet és végül Gotzly Gottlieb gépész és szakaszvezetőnek az ezüst érdemkeresztet; báró Hoennig O'Caroll Ottó newyorki 2. oszt. főkonzulkanak a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen és gróf chudenitzl Czernin Ottónak, a szófiai diplomáciai ügynökségnél alkalmazott követ-ségi titkárnak, a 3. oszt. vaskorona-rendet díjmentesen; Knaipp Károly udvari számvevőségi igazgatónak és a főlovászmesteri hivatal számvevőségi osztálya vezetőjének a 3. oszt. vaskorona-rendet díjmentesen és Balling Károly udvari számtanácsosnak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét; Wilflinger Leonhárd 1. oszt. udvari pinczetisztnak, Malz János 1. oszt. udvari szobafelügyelőnek, valamint Bohatsch Rezső udvari főszereleonek az arany érdemkeresztet és Wahra Károly 1. oszt. udvari kőfaragó-pallérnak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. — A király dr. Szalay László közös pénzügyminisztériumi miniszteri tanácsosnak a Lipót-rend nagykeresztjét, báró Klimburg Ottó kormánytanácsosnak, a pénzügyminisztérium bosznia-hercegovinai osztályában a III. oszt. vaskorona-rendet, Paul Ottó kormánytitkárnak a kormánytanácsosi címet és jellegét, Rasinec Márton főbiztosnak, Rybiczka Kelemen titkárnak a koronával ékesített arany érdemkeresztet, végül Sandel Győző irodatisztnak az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Táncestélyek a budai várban.** Holnap, szombaton este tartják meg az első soirée dantesante-t a budai királyi palotában. A meghívók már elmentek az udvarképes s az udvarnak bemutatott személyiségeknek. Mária Annunziata főhercegnő ma érkezik Budapestre. Mint az urakodóház rangban első nőtagjának ezuttal neki jut a háziasszony szerepe és holnap mutatják be neki a magyar arisztokrácia legifjabb hölgytagjait. A következő táncestély február 1-én lesz és ezen Mária Valéria lesz a háziasszony, a harmadikon pedig Augustia főhercegnő, ennek időpontját azonban még nem határozták meg.

— **Nemesi előnév.** A király Waltherr Gedeon műépítő és üvegfestő, budapesti lakosnak, valamint törvényes utódainak, régi magyar nemességük ép-ségben tartása mellett, az „Alszászi” előnevet, dr. Erdős Józsefnek, a debreczeni evangélikus református teológiai akadémia tanárának, valamint törvényes utódainak, régi magyar nemességük ép-ségben tartása mellett, a „Simai” előnevet díjmentesen adományozta.

— **A német császár Bismarckról.** Vilmos német császárnak Bismarck herceghez való viszonyát érdekesen jellemzi Bathford angol újságírónak a „Strand Magazin”-ban közzétett cikke. Azt a közleményt a német császár látta előzetesen és jóváhagyta megjelenését. A közleményben a német császárnak a következő nyilatkozata foglaltatik.

— Nem tehetek róla, hogy az emberek nem akarnak megérteni, pedig hányszor mondtam már, hogy nem akarok a trónon bábu lenni. Amikor a trónra léptem és még később is sok évig, sokan azt hitték, hogy Bismarck a bölcsesség orákuluma s kötelességüknek vélték, hogy őt tekintsek az uralkodónak. Bismarck nagyatyám mögött állott s általánosan azt hitték, hogy nagyatyám jóváhagyta azt, amit Bismarck akart. En nem tudtam az ilyen helyzetbe beleilleszkedni, ez nekem lehetetlen volt. A birodalom érdekében szükségesnek

tartottam a népek értésére adni, hogy a császárja nem bábu a kancellár kezében, amelyet ez kénye-kedve szerint forgathat és állíthat. Nem, a népek meg kell értenie, hogy én vagyok a császár, meg kell értenem vele, hogy uralkodni akarok.

— **Beteg a japán trónörökös.** Baelz egyetemi tanárt, aki éveket élt Tokióban, Stuttgartból táviratilag hívták a beteg japán trónörököshöz. Baelz titkos tanácsos kedden este utazik Tokióba.

— **A karlóczai egyházmegye közgyűlése.** A szerb egyházmegye ma tartotta közgyűlését Szávis Mikola zimonyi főesperes korelnök elnöklésével. A közgyűlés tagjainak igazolósa után alelnökkül dr. Mihajlovics Misát választották meg. Zsivkovics Jován teológiai tanár önálló párti törvénytelennek minősítette a közgyűlés összehívását elrendelő kongresszusi határozatot és elhagyta az üléstermet. Azután a közgyűlés saját kebeléből megválasztotta az adminisztratív bizottságot és a konzisztorium tagjait. A választásból kikérültek valamennyien radikális pártiak. A közgyűlés elhatározta, hogy valamennyi egyházmegyei tisztviselőt három havi felmondással elbocsátja. Dr. Kraszojevic György volt országos képviselőt a karlóczai radikális párt ma újból jelölte.

— **Harden a Zukunftban.** A Zukunft ma megjelent számának első oldalán a következő sorokat intézi olvasóihoz:

— A Zukunft kiadója még nem heverte ki mellhártya gyuladás következményeit s így a mai számba nem írhatott. Barátait, akik egy hallatlanul példátlan törvényszéki eljárás alatt és után nem felejtettek meg róla, de ellenségeit is egy kis türelemre kéri.

E figyelmeztetés ellenére a Zukunft olvasóinak körében általános az a vélemény, hogy a folyóirat mai számának „Bagatellen” című vezércikkét, amely különben a szokásos három csillaggal van megjelölve, Harden írta.

— **A Thaw-házaspár viszálya.** Thaw na k, a gyilkosnak pöre folyamán tegnap nem érdektelen mozzanatot figyeltek meg az érdeklődők. A házaspár közt alighanem viszály tört ki. Ma nemcsak hogy nem beszéltek egymással, de még egyetlen tekintetre sem méltatták egymást. Thaw fivére és nővére Thawnéval nagyon megvetőleg bínnak. Az esküdték számát tegnap visszavetéssel ismét apasztották.

— **A Peters-pör.** Kölnben, a Peters-pör mai tárgyalása folyamán további szakértőket és tanukat hallgattak ki, akiknek vallomásai ellenkeznek egymással. Piedemann örnagy többek között kijelentette, hogy épp úgy cselekedett volna, mint dr. Peters. Dél felé a tárgyalást megszakították és holnap délelőtre tüzték ki folytatását. A törvényszéki épület elhagyása után dr. Peterst nagyszámu embertömeg: Gyilkos! Lump és más effajta kifejezésekkel fogadta. Ugyanigy járt Pechmann tanu is, aki Peters mellett kedvező vallomást tett. Négy személyt a rendőrség e zalkalommal letartóztatott.

— **Dinamitlopás.** Marosvásárhelyről írják, hogy a marosréda-gyergyószentmiklósi épülő vasutvonalon ismeretlen tettesek ötven kilogramm dinamitot lop-tak el. A lopást a szászrégeni felsőjárású főszolgabíró táviratilag bejelentette az alispának, aki széleskörű intézkedést tett a tettesek elfogására.

— **Kettős halál egy műtéten.** Az orvosi gyakorlat történelében példátlanul áll az a tragikus eset, mely Berlin közelében történt. Birkenfeld német városban dr. Merling sebész egy kruppos beteghez hívták. A veszély nagy volt. Az orvosnak gégemetszést kellett végeznie. Ez az operáció a legkényesebb műtétek közé tartozik és sok veszélylyel jár. Merling megtette a gégemetszést és abban a pillanatban, mikor a csövet bele akarta illeszteni a seb nyílásába, eltántorodott s holtan bukott össze. Szívrohamból ölte meg. A gyermek a vérvesztéséig folytán szintén meghalt.

— **A fegyver.** Alpestes községben Bursay Tibor nagybirtokos vadászatról hazaérkezvén, fegyverét tisztítás végett átadta Kovács Sándor inasának, figyelmeztetvén őt, hogy a fegyverben levő töltényeket szedje ki. Az inas a fegyverrel kiment az előszobába, ott Repicski Stefánia szobalányt ijesztgette a fegyverrel. A fegyver elsült, a töltény a leány altestébe furdott és bal czombját szétrocsfolta. A szerencsétlenül járt leányt az országúti kastélyban ápolják.

— **Galgóczy utóda.** Bécsi beavatott körökből kiszivárgott az a hír, hogy a nyugalomba vonult Galgóczy hadsereg főfelügyelő utódául illetékes helyen Feidler Ferdinánd tábornagyot, a bécsi hadtestparancsnokot szemelték ki.

— **A modern leány.** Az Újváros háza közgyűlési termét ma este zsufolásig megtöltötték a feminizmus kérdése iránt fogékony hölgyeink, hogy meghallgassák Schreiber Adélnak, a németországi mozgalom egyik legteljesebb harcosának előadását a modern leányról. Az estélyt a Feministák Egyesülete rendezte, amelynek nevében Glücklich Vilma elnökő üdvözölte az előadónt, egy harmincz év körüli szimpatikus hölgyet, akinek csengő hangja betöltötte a nagy termet és a hallgatóságban élénk visszhangra talált.

A modern leányról beszélt. Nem a szó gunyos értelmében. Ő arról a modern leányról akar beszélni, aki alkalmazkodni tud korának követeléseivel, aki megérti és átérzi a kor súlyos problémáit. A leány — ugymond — egy kell nevelni, hogy a házasságban boldog legyen. Ha pedig nem megy férjhez, hivatásában megtalálja mindent, ami életét kitölti. Belőle kell nevelni azt a nagy felelősséget, amely a házasságban reá vár és büszkévé tenni jövőndő hivatására: az anyaságra. A felolvasónő az előadás végén zajosn megtapsolták.

— **A mészárosok békét kötöttek.** Végre, egy heti háboruszkodás után megtörtént ma a mészárosok békekötése és konstatalhatjuk, hogy a harc a munkások teljes diadalával végződött, csupán csak a vágóhídon dolgozó paczalosok és belesek elégedetlenek még, akik tovább is folytatják a sztrájkot. A sztrájkoló a délelőtt folyamán Preuszner Ferencz közbizományi igazgatótól hivatalos átiratot kaptak. A közbizományi igazgató felhívta a munkásokat, hogy foglalják pontokba követeléseiket és 10 delegátust nevezzenek meg a ma este 7 óraker tartandó békekötési tárgyalásra, amelynek Mellly Béla tanácsnok lesz a vezetője. A munkások szervező bizottsága eleget tett a felhívásnak és ma délelőtt 10 óraker ányújtotta Mellly Béla tanácsnoknak a pontokba foglalt követeléseket tartalmazó memorandumot. A pontozatok, amelyeket a munkások felállítottak, a következők: 1. Székálló munkásoknak heti 40 korona fizetés, 12 órai munkaidő és pedig reggel 4 órától 12-ig és délután 3—7-ig. 2. A segédmunkás számára heti 30 korona fizetés. 3. 2 évnél kisebb gyakorlatl nem bíró munkásoknak havi 40 korona fizetés és teljes ellátás. 4. A fizetéseket hetenként kell teljesíteni. 5. Május elseje ünnepnek tekintetik. 6. A vasárnapi munkaszünet délelőtt 10 óraker veszi kezdetét. 7. A paczalos munkások számára 12 órai munkaidő keretében 1 és fél órai ebédidő, heti 35 és 40 korona fizetéssel. 8. A borraaló-rendszer fenntartása. 9. Egy vegyes bizottság a mesterek és munkások sorából 5—5 taggal a vitás kérdések elintézésére. 10. A sztrájkból kifolyólag 3 hónapon belül senkit sem szabad elbocsátani.

A béketárgyalások este 7 óraker kezdődtek Mellly tanácsos elnöklése alatt a városházán és meglehetősen forró hangulatban tartottak éjjeli tizenegy óráig és végül is azzal zárultak, hogy a mesterek megadták a munkások minden követelését. Aláírták a kollektív szerződést is, amely öt esztendei tartamra kötelezi mind a két felet. A viaskodásból azonban a mesterek sem akartak egészen üres kezekkel kikérülni. A békealkudozások egyik feltétele az volt ugyanis a mesterek részéről, hogy jelentsék ki a paczalosok és a belesek, hogy nem jártak el helyesen, mikor ok is sztrájkba léptek. Ezt a kijelentést azonban sem a paczalosok, sem a belesek nem fogadták el és kijelentették, hogy folytatják a sztrájkot. A munkások ma éjszaka gyűlést tartottak és elhatározták, hogy a paczalosok és belesek álláspontjához hozzájárulnak. A székálló legények azonban holnap már munkába állnak.

— **Öngyilkos állomásfőnök.** Párducz Rezső, rimaszombati állomásfőnök, ki tegnap a temetőben föbelötte magát, az éjjel a kórházban meghalt. Hlálála előtt nem lehetett kihallgatni, mert a kórházba történt beszállítására óta nem tért magához. Tettét valószínűleg az elkövetett szabálytalanságok miatt követte el. A harminczöt éves embert özvegye és négy árvája siratja. A vizsgálát folyik.

— **Lueger beteg.** Lueger polgármester meghült és erős köhögése miatt kénytelen ágyban maradni. Lueger nem jelent meg a tartománygyűlés mai gyűlésén és a városi közgyűlésen sem elnökölt, pedig annak fontos tárgyai voltak.

— **A terrorizmus birodalmából.** Ugyancsak tömegesen érkeznek tudósítások Oroszország különböző városaiból, amelyek a terroristákról szólnak. Oroszországban ugyanis mindenki terrorizál. A csári kormány is terrorral dolgozik; természetes, hogy a forradalmárok szintén a rettenetes terrort viszik ütközetbe. A varsói titkos rendőrség a váltóüzerség tisztjei között forradalmi szervezetet fedezett fel s több tisztet letartóztatott. — A tvorki elmebajosok intézetébe tizenöt fegyveres terrorista behatolt az asszony-pavillonba s onnét elragadott egy Osztrovszka nevű tizenhét éves terrorista leányt, akit elméjének megfigyelése végett az elmebajosok házába zártak. — Lausanneban a rendőrség tegnap este behatolt egy házba, amelyben egy orosz anarchista-bizottság éppen ülést tartott. A rendőrök erős revolverharc után letartóztatták a bizottságnak mind a tizenegy tagját. A bizottság egy itt élő Siro nevű orosz petroleum-kereskedőnek fenyegető levelet küldött s a kereskedő annyira megijedt, hogy ötezer frankot adott az anarchistáknak. Siro ellen már régebben Oroszországban is bombamerényeket követtek el, amely azonban nem sikerült. — Az orosz kormány a terroristák ellen folytatott harcában még kacagatóan komikus eszközökhöz is kellett nyulnia. Az orosz belügyminiszter parancsára az összes orosz városok rendőrsége rendeletet adott ki az ó-hittiek karácsonyán a borbélyoknak. A rendelet elmondja, hogy a forradalmi mozgalmak tagjai, s különösen azok, akik merényletet követtek el, bajszuk vagy szakálluk leborotválásával igyekezzenek felismerhetetlenné tenni magukat. A rendőrség megparancsolja ezért minden borbélynak, hogy ha valaki a bajszát vagy a szakállát le akarja borotváltatni, nyomban tegyenek róla körülményes jelentést. Amikor a pétervári borbélyoknak kihirdették ezt a rendeletet a rendőrségen, az egyik mester megkérdezte, hogy csak polgárember borotválásához kell-e a rendőrség engedelmé. A tisztviselő erre így felelt: —

— Mindenkiéhez, még a tábornokéhoz is. Hogyan tudhatja, hogy az illető igazi tábornok? Talán csak a ruhája igazi... Nem tudja, hogy Sziplagin miniszter gyilkosa, a gyógyszerész-szigeti merénylők és még sok más merénylő segédtszti, vagy csendőr-egyenruhát viselt? És mégis álruhás forradalmár volt.

Oroszországban nem tudják, hogy boszankodjanak-e, vagy mulassanak-e a rendeleten.

— **Leugrott a diadalivról.** Megdöbbenő jelenetek voltak szemtanúi Párisban azok, akik az „Aac de Triomphe” közelében jártak. Negyven méternél magasabb diadalív ez, melynek csucsára azért járnak föl az emberek, hogy a szép kilátásban gyönyörködjenek. A diadalív közelében álló rendőr észrevette, hogy egy elegáns öltözékű iriember fölment a lépcsőkhöz. Mihelyt feljutott az iv csucsára, átugrott a korlátot, lezuhant a negyvenkét méternyi magasságból és nyomban meghalt. A rendőrség emberei először az őrszobába vitték az öngyilkos tetemét, hogy megállapítsák a személyazonosságát, ez azonban nem sikerült, mert az öngyilkos zsebeiben nem volt semmiféle irás. A morgueba azután pontosabban is megvizsgálták a holttestet s arra a meglepő fölfedezésre jutottak, hogy az öngyilkos fehérneműjébe hercegi címer van hímézve. A kutatás megindult, hogy ki az ismeretlen, titokzatos öngyilkos, de eddigelé semmi pozitív eredményre nem vezetett.

Házasság. Hruska János leányát, Margitot, e hó 20-án vezető oltárhoz Aprily Lajos fővárosi nagyváltó a terézvárosi plébániatemplomban. Farkas Béla, a „Phonix” biztosító intézet tisztviselője eljegyezte Rosenthal Olgát, özvegy Rosenthal Józsefné leányát Budapesten.

— **Szökés a Paszteur-intézetből.** A veszett ebek által megmart emberek kórházából, amely a Rákosszécsány 20. szám alatt van, tegnap megszökött Jabarska Antal nyolcz éves fia, akit Devecseren veszett eb megmart s onnan hozták fel Budapestre. A szökevényt keresi a rendőrség. A fiu fekete haja, pisze orru, fekete szemű. Korához képest elég nagy.

— **Hivatall jubileum.** A Fonciére pesti biztosító intézet ma délelőtt rendkívül meleg és szíves ovációban részesítette Polgár Gyulát, az intézet könyvelési osztályának főnökét, hivatalba lépésének 25-ik évfordulója alkalmából. Az ünneplésre az intézet igazgatósága és teljes tisztikara egybegyűlt, amelynek élén Sarbó Leó igazgató és Ribáry Dániel vezértitkár szép beszédben méltatta az ünneplést érdemeit és őt, mint a puritán jellem, kötelességtudás és szakavatottság mintaképét aposztrofálta. Az ünneplést, aki egész garamáddal kapott értékes ajándékokat és virágot, megindultan köszönte meg az ünneplést. Este lakoma volt.

— **Öngyilkos leány.** Debreczenben Szénásy József vasuti főellenőr husz éves Jolán nevű leánya már régóta idegbetegségben szenvedett. Bár a leány mindig őrizet alatt volt, ma egy őrietlen pillanatban forgópisztolyal fobelőtte magát és azonnal meghalt. Városszerte nagy a részvét, mert a Szénásy-család a város előkelő társaságában általános szeretetnek örvend.

— **Sztrichninnel mérgette meg magát.** Rettenetes módon vált meg az életől Fischer Miksa, Ivácskovic Milán nagyikindai gyógyszerész tizenhét esztendősen gyakornoka. A fiatalember abbéli félelmében, hogy pályáján nem fog tudni boldogulni s a vizsgát sem fogja letenni, azalatt, míg főnöke és a segéd távol voltak, kiécsizette azt a fiókot, amelyben a mérgezőszerekhez szolgáló kulcs hevert és ezzel a mérgezőszert kinyitván, öt gramm sztrichnint vett be. Mikor a segéd hazatért rögtön orvosért küldött, de az öngyilkoson már nem lehetett segíteni. A szerencsétlen fiatalember, ki utolsó perczéig teljesen eszméletlenül volt és tetének okát is elmondotta, rettentő kínok között halt meg.

— **Halálozás.** Dr. Szele Gábor egri kanonok, felszentelt püspök 71 éves korában meghalt. Az elhunyt főpapban dr. Szele Andor kassai jogakadémiai tanár bátyját gyászolja.

Mallinaris Adám főmérnök, az eszéki államépítészeti hivatal vezetője két napi betegség után ma reggel 46 éves orában meghalt.

Bekény Péter földbirtokos ma 73 éves korában Debreczenben elhunyt.

Biri Kálmán földbirtokos, volt szabadelvűpárti képviselő, Aradon 73 éves korában meghalt.

x **A Tátra téli élete a kirakatokban.** A Magas-Tátra csodálatosan enyhe téli éghajlata, a téli sportok és a változatos, ifjunak és öregnek egyaránt kellemes szórakozások, mindinkább több közönséget vonzanak a téli hónapokban a Tátrába. Népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, minthogy a modern irányban haladó fővárosi kereskedők kirakataikat a Tátra téli életére vonatkozó, az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat által rendelkezésükre bocsátott illusztrációkkal teszik vonzóvá. Ezen ötletes reklám terén Holzer Simon női-divatárú cég szerepel uttörőként. Kossuth Lajos-utcai kettős kirakatokban életnagyságú kosztümös figurákban, a hósportokkal szórakozó hölgyeket mutatja be, amelyek részére a tobogánokat és skit az Idegenforgalmi Vállalat a Magas-Tátrából hozatta le a csúcsra. A háttér — Tátrafűrésztélen tájképének csodaszép panorámáját ábrázoló — hatalmas festmény szolgáltatja. Este a Grand Hotel kivilágított ablakai, az ivlámpák fényében ragyogó plasztikus havasi táj, sok száz nézőt vonzanak a Holzer cég Kossuth Lajos-utcai kirakata elé. E szemléltetőleg bemutatott téli életéről részletes prospektus a Központi Menetjegyirodában (Vigadó-tér 1.) kapható.

x **Ki adna kölcsön tiz koronát?** Kecskeméti konyakot, baracklikört és alföldi fehérkeresztes sósorszeszt akarok venni.

x **Zászlók,** címerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb 10 fillér.**

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x **Idegesség, ideggyengeség** (neurasthenia, hystéria) képezi a modern kor legáltalánosabb betegségét, amelynek minden tünete (fejfájás, fejneműs, szédülés, bágyadság, álmatlanság, szív- és gyomortünetek, bélrenyhesség, görcsök, nyomott kedélyállapot, munkakedvhiány, gyengeségi állapot stb.) sikeres gyógykezelést talál dr. Hönig Izso elektroterapeutikai intézetében (Károly-körut 24.). A kezelés kényelmes és teljesen fájdalommentes.

SARBÓ CIPO KÜLÖNLEGESSÉGEI
Koronaherceg-utca 5.
TELEFON

DR. HÖNIG IZSO

Elektroterapeutikai és Röntgen-intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körut 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-89.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hystéria.)
Ideggyengeségi állapotok
Álmatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, zsibbak, (Neuralgiák, Ischias).
Szívbetegségek.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, izületi és csontbetegségek).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, Bőrbojok, Bőrviszketeg, Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszosság).
Aranyeres csomók.

— **Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.**
Kezelés egész napon át. — — Kívánatra prospektust.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Bla ha Lujza jubileuma.

Budapest, január 10.

A Népszínház színpada ma este fényolc órák szokatlan külsőt öltött. Ott, ahol máskor a festett világ zajától visszhangzik minden, ma ünneplő frakkos szmokingos urak töltötték be minden helyet. Pályatársak és testületek küldöttségekkel jelentek meg ott, hogy hódoljanak a legnagyobb magyar színművésznőnek, Bla ha Lujzának, a nemzet csalogányának. A keresetlenül egyszerű, de szokatlanul benső ünnepe, mely ma este a Népszínház színpadán lefolyt, méltó volt Bla ha Lujzához. A szeretet és tisztelet, mely ennek az ünnepegynek minden fázisából kisugárzott, visszatükrözte azt a példátlan népszerűséget, mely Bla ha Lujza nevéhez fűződik és melyhez hasonlót aligha ismerünk. A szónokok, mintha előre megbeszéltek volna, rövid de annál bensőbb szavakkal tolmácsolták Bla ha Lujzának küldöttségei hódolatát. Talán éppen ez az intim egyszerűség volt az, ami könyveket csalt a nemzet csalogányának szemébe, és tette bizonyára örökké emlékezetessé ezt az ünnepegyt.

Pedig ez csak bevezetése volt a mai jubilaris ünnepegynek. Mert a vasüggönyök mögött már türelmetlenül várakozott Bla ha Lujza közönsége, melynek ő annyi feledhetetlen estét szerzett, ugyanazon a színpadon, amelyen ma színpadralépésének ötvenedik esztendejét ünnepegte. A tapsorkán, mely ma este állandó tanyát ütött a Népszínház nézőterén, élénk bizonyítéka volt annak a szeretetnek, melylyel Bla ha Lujzát közönsége környékezi, valahányszor az ő csodás művészetében gyönyörködhetik.

Ennek a művészetnek frissesége alaposan ráczáfol a mai jubileumra. Mert, aki ma Bla ha Lujzát játszani látta, az éppen úgy fel tudott lelkesedni tüzes, magyar dalain, mint akkor, amikor a nemzet csalogánya először énekelte Török bíró uramra:

„Fősvény az én uram szörnyen”

Pedig ennek bizony már jó ideje. Azóta nagyon nagyon sok zajos esteje volt Bla ha Lujzának a Népszínház színpadán, mely színpadnak egész multja az ő dicsőségével van egybeforva. Adja Isten, hogy az ő sok szép kívánság, mely ma este a Népszínház színpadán elhangzott, beteljesüljön. Adja Isten, hogy Bla ha Lujza művészetének dicsősége a második fél-századot is teli ragyogja.

Ünnepség a színpadon.

Jóval fényolc óra előtt gyülekeztek a színpadon azok a küldöttségek, melyek Bla ha Lujzát jöttek üdvözölni. A színpad ekkor már zsúfolva volt koszorakkal, melyeket a művésznő tisztelői küldtek a nagy nap emlékére. Miután a küldöttségek felsorakoztak, Bla ha Lujza a színpadra jött, dr. Patek Béla, a Népszínház titkára káriján.

A meghatottság akkor már oly erőt vett rajta, hogy könyezni kezdett. Elsőnek a Népszínházi bizottság nevében Márkus József volt főpolgármester üdvözölte. Beszédjében rámutatott arra a dicsőséggel telt multra, mely Blaha Lujzát a Népszínházhoz fűzte. Azon óhajának adott kifejezést, hogy az a kötelek, mely Blaha Lujzát a Népszínházhoz fűzi, művészetének második félszázadában is a lehető leg hosszabb időig toldják ki. Utána Ujházi Ede üdvözölte Blaha Lujzát, a Nemzeti Színház nevében. Mély hatással volt a művésznőre és a jelenlévőkre Herczeg Ferencnek gyönyörű beszéde, melyet a Budapesti Újságírók Egyesülete nevében intézett a művésznőhöz. A sajtó nevében meghatott szavakkal köszönte meg azokat a nagy szolgálásokat, melyeket Blaha Lujza a nemzetnek tett. Vele szemben a sajtó embereinek könnyű feladat jutott, mert az ő ragyogó művészetének hatása alatt letette az újságíró a kritika tollát és közönség volt, mely lelkesült az ő művészetéért. Az Otthon Írók és Hírlapírók Köre nevében Csiky János beszélt. Az Operaház tagjainak szerencsekívánatait Váradi Sándor tolmácsolta. A Vígyszínházat Szilágyi Vilmos képviselte. A Magyar- és Király-Színház igazgatósága megbízásából Lázár Ödön titkár üdvözölte a művésznőt, a személyzet nevében pedig Márkus László, a Magyar Színház rendezője beszélt. Ezután Feld Zsigmond a Városligeti Színkör igazgatója következett. Mint a főváros legrégebb színigazgatója köszöntötte fel a jubiliás művésznőt. Utána Mader Rezső a Népszínház-Vigopera igazgatója intézett hosszabb beszédet, melyben hangoztatta, hogy Blaha Lujza ezalatt az ötven év alatt egyik diadalmas hőse volt a magyarságnak. Mader igazgató beszédjét így végezte:

Blaha Lujza ma ereje, művésze teljében, virágában van, boldog vagyok, hogy én köszönhetem őt a Népszínház-Vigopera színpadján, ahol legközelebb művésze teljén dicsőségében fog újra bemutatkozni, ahol „mint vendég” csak mi vagyunk mindég, mert ez a színpad és Blaha Lujza egy és az ő művésze legyen itt csak az ur. Csendüljenek itt még sokáig bübajos dalai, tartsa meg az ég még számtalan évekig ragyogó művészetét, el nem múló ifjúságát! Eljen!

Ezután az Országos Kaszinó nevében Gerlóczy Kálmán, a Lipótvárosi Kaszinó nevében Kramerer Tivadar és az Erzsébetvárosi Kaszinó nevében dr. Kovács Jenő üdvözölték a művésznőt.

A vendégek sorában volt Molnár Viktor államtitkár is, ki meghatott szavakkal gratulált Blahának jubileuma alkalmából.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után Blaha Lujza könyezve meghatott hangon köszönte meg az ovációt.

Ugy érzem — mondta — mintha tündérvilágban volnék. Félek a felébredéstől, mert attól tartok, hogy beborul és megered a zápor!

A művésznő szavait zúgó éljenzés követte, aztán a közönség osláni kezdett és Blaha Lujza, férje báró Splényi Ödön karján, az öltözőjébe ment.

Bárczy István polgármester, mint a Népszínház bizottmány elnöke, hosszabb levelet intézett Blaha Lujzához, melyben szép szavakkal emlékszik meg ennek pályafutásáról.

Engedje meg — így végződik a levél — hogy most, amidőn sikereiben gazdag életének a nevezetes évfordulójához ér, ismételt és egész melegséggel üdvözölhessem és mély hálával, köszönettel és elismeréssel emlékezzem meg azért a sok jóért és szépért, amit alkotott. De engedje meg azt is, hogy biztosíthassam őszinte tiszteletemről és arról, hogy nagy művészetét, amely oly mélyen bevésődött szívünkbe, mindig kedves és drága emlékezetünkben fogjuk megőrizni és soha nem fogunk megfeledkezni azokról a nagy szolgálatakról, amelyeket a magyar nyelvnek és a magyar művészetnek tett s amelyek méltóságodat a magyar történet legkiválóbb asszonyai mellé sorozzák.

A jubiliás művésznő a mai ünnep alkalmából számtalan koszorút kapott, többek közt a következőktől:

A népszínházi bizottság. Az Újságírók Egyesülete. Az Otthon írók és művészek köre. Az Opera-

ház. A Magyar- és Királyszínház igazgatósága és személyzete. Feld Zsigmond. Mader Rezső. A Nemzeti, Országos, Lipótvárosi és Erzsébetvárosi Kaszinók. Kopácsi Juliska. Komlóssy Emma. Szentgyörgyi J. és Várady Miklós Kolozsvárról. Küry Klára. Petrács Sári. Vidor Pálné a következő felirású koszorút küldte:

Dalos madár hallgass el,
Blaha Lujza énekel.

Az előadás.

A Népszínház pénztára már napok óta ostrom alatt állt. Mindenki részt akart venni Blaha Lujza ünneplésében. Valóságos népvándorlás kezdődött ma este a Rákóczi-ut és nagy körút sarkán, amikor a Népszínház hatalmas transparensei kigyulladtak. Háromnegyed nyolcz órakor már az utolsó zugig megtelt a nézőtér. Az emberek oly türelmetlenül lesték az előadás kezdetét, mint mikor nagy esemény előtt állnak. Pont nyolcz órakor a zenekari emelvényre lépett Barna Izsó karmester, s rögtön utána megkezdődött az előadás. A piros bugyelláris, melyben Blaháné egyik legjobb szerepét, Török brónét játssza, került színpadra.

Mikor Blaháné a színpadra lépett, orkánzerű taps zúgott fel. A közönség felállt, éljenzett és tapsolt teljes tíz percig. Az ünneplésen oly meglátottság vett erőt, hogy alig bírt belekezdni első dalába:

Hírös város az alföldön Kecskemét.

Ami ezután következett, az az ismétlések és tapsviharok sorozatából állt. Mikor az első felvonásnak vége volt, előbb a lámpák elé hívták Blaha Lujzát, Isten tudja hányszor, végül felhúzták a függönnyet és az ünneplés ott állt virágterő közepette, a magasból pedig babér hullott a fejére. Azután ismét tapsoltak annyit, hogy a művésznő kénytelen volt néhány szóval megköszönni a szüntelen ovációt:

Sohasem tudom meghálálni ezt a szeretetet.
Köszönöm.

Az előadás után a közönség ellepte a Népszínház körüli járdát és a távozó művésznőt addig éljenzte, míg csak el nem tűnt az Erzsébet-köruton.

S. V.

(*) A Varázskeringő — ötvenedszer. Strauss Oszkár diadalmos operettje ma este elérkezett ötvenedik előadásához. A mulatságos szöveg ma is ugyanolyan hatott, mint az első este, a zene is ugy gyűjtött, mint a premieren. Az előadás is jubiliáris hangulatban folyt le. Ráthonyi Ákos kedves Niki hadnagyja, Németh Józsa mulatságos fejedelme, Papir Sándor Lothárja ma is tapsra ragadta a közönséget. Petrács Sári helyett Harmath Ilona játszott és énekelte nagy sikerrel, a primáskisasszony szerepe az ötletes kreator, Ötvös Gitta kezében volt. A többi szereplő Orley Flóra, Csapó Sándor, Nyáráiné a legjobb kedvvel vett részt az előadásban. A jubiliás előadás közönségére kedves meglepetés várt, székén ott találta a Magyar Figaró pompás Varázskeringő-számát.

(*) Hangverseny. Rendkívül díszes és előkelő társaság gyűlt össze ma este a Royal-teremben, ahol Thomán Istvánné dalestét rendezett. De talán nem csalódnunk, ha azt hisszük, hogy a jelenlévők jó része nem az ének kedvéért jött el, hanem azért, mert a hangversenyben Justh Lajos fiatal zongoraművész, a képviselőház nagyérdemű elnökének fia is közreműködött. Thomán Istvánné nagyon tehetséges dilettáns, akit a természet finom zenei érzékkel áldott meg és aki izléssel tud énekelni. De a hangja kissé merev és minden érzéki szépség nélkül való, előadásából pedig hiányzik az igazi melegség és a művészi temperamentum. Megnehezítette helyzetét a hangversenyző azzal is, hogy több oly dalt vett fel műsorába, amelyeket előtte Svárdström és mások hasonlíthatatlanul szebben és nagyobb művészettel énekeltek. De azért meg lehet elégedve Thománné a fogadtatással, amelyben részesült. Zajosan megtapsolták minden dalát, — Kálmán Imre gyönyörű kuruczdalát közkívánatra meg is kellett ismételnie, — és rengeteg sok virágot kapott. — Justh Lajos

nem mindennapi tehetségnek adta tanujelét. Játéka Thomán István feles iskoláját dicséri. Billentése férfias, erőteljes és még sem kemény. Skála- és oktáv-technikája nagyon fejlett és tiszta. Előadása pedig zenei értelmességre és izlésre vall. A fiatal művész Grieg, Chopin és Pejacsevich Dóra grófnő egy-egy apróságával, különösen pedig Lisztnek bravurosán előadott XIII. magyar rapszódijával olyan tapsvihart keltett, hogy kénytelen volt ráadásra is adni, eljátszván Grieg „Papillon”-ját. Hatalmas három babérkoszorút is kapott — előlegül és buzdításul.

a. k.

(*) Sámson. A Vígyszínház most a színházi esztendő egyik legszenzációsabb műve, Bernstein Henry legújabb darabjára, a Sámsonra készül. A Renaissance-színházban szeptember óta napról napra játszzák a Sámson.

(*) Komlóssy Emma hangversenyei. Komlóssy Emma, a Népszínház fájdalomosan nélkülözött volt primadonnája holnap Aradra utazik, hogy ott hangversenyben fellépjen. A művésznő Aradról Makóra rándul, ahol szintén hangversenyben működik közre. Mind a két helyen nagy készülődések folynak Komlóssy Emma méltó fogadtatására.

(*) Pálmay Ilka a Magyar Színházban. A Magyar Színház legközelebbi eseménye Pálmay Ilka fellépése lesz. A kiváló művésznő ugyanis Maurice Donnay Education de prince című, Párisban nagy sikert aratott vígjátékában, amelyet Adorján Andor „Herczegek iskolája” címűen fordított le, fog fellépni. A darab fő női szerepét, Szilisztria királynőjét játssza el és ezzel alkalma lesz sikereit egy olyan irányu alakítással gyarapítani, amilyent még a budapesti közönség nem látott tőle.

(*) Műhely név alatt festők, szobrászok, építésszek és iparművészek csoportot alkottak, amely csoport a kiállításokon egységesen fog fellépni és külön kiállításokat is rendez. A Műhely főcélja az, hogy olvasó és artiztikus munkával annak a publikumnak a művészi igényeit elégítse ki, amely publikum az iparművészet terén újabbán fölbukkant luxust nem bírja meg. — A legközelebbi kiállítás február 15-én fog megnyitni az Uránia Kigyó-téri helyiségekben. Hét teljesen berendezett szoba és apróbb iparművészeti és képzőművészeti tárgyak gyűjteménye lesz ez a kiállítás. A művészek közül Wiegand Ede, Lakatos Artur, Muhits Sándor, Dósa Lukács, Fejérkúthy Bálint, Janszky Béla, Tátray Lajos, Kopits János, Tarján Oszkár, továbbá a műparosok közül Mayböhöm Károly üvegfestő, Mócsay József és Hosszu István asztalosok, a kassai m. kir. javítóintézeti ipariskola, Imrégh Pál műlakatos, Fischer Emil majolika-gyáros és még többen vesznek részt.

(*) Vidéki színészet. Bihar Ákos kecskeméti igazgató színtársulatánál e napokban Kecskeméten közkedveit és nagyrabecsült színésznő, Vécsey Ilona vendég szerepelt, aki előbbi működéséből kedvence a kecskeméti közönségnek. A vendég a „Boszorkány”-ban lépett föl nagy sikerrel. Minden fölönás után sokszor kiapsolták és elárasztották virággal. Vécsey Ilona Miskolcra szerződött, ahol e napokban kezd meg működését.

(*) Hangversenyek. A cseh vonósnegyes második kamarastélyét jövő kedden, január 14-én tartja meg dr. Adler Mihályné zongoraművész közreműködésével, aki ezúttal Suk József zongoranégyesének első bemutatásával vesz részt a világhírű társaság előadásában.

Az V. Filharmóniai hangverseny szerdán, január 15-én lesz a vígadóban Kerner István vezetés alatt, Weidt Luci, a bécsi udvari opera tagjának közreműködésével. Érdekes zenekari újdonságot mutatnak be, Sibelius finn zeneszerző „Karelia” című szvitjét, azonkívül még Schubert befejezetlen szimfóniáját (H-moll) és Brahms „Akadémiai ünnepi nyitányát”-t adták elő. Weidt Erzsébet belépőjét adja elő Wagner „Tannhäuser”-jéből és Leonora áriáját Beethoven „Fidelio”-jából. A jegyárúsítás már javában folyik Méry Bélánál (Andrássy-ut 12.).

Ritchie Albany angol hegedűművész január 13-iki bemutató estélyére, melyen Cernikoffi Wladimir orosz zongoraművész működik közre, következő érdekes műsört állapította meg: 1. Lalo, Symphonie espagnole. 2. Bach, Clavonier. 3. Haydn a) Szonáta, E-moll, b) Glöck-Brahms, Gavotte. Chopin A-dur Polonaise. (Cernikoff

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Hozzájárulása valódi áldás gyomorbetegségek és székeszékülésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér.

Nagy üveg 60 fillér.

Wladimir) hangversenytatkozik. Iverseny-zkedésben

Kurzenyenyenyenénárnt csekmlkereske

Stacküldte behe első önSchubert: Mondnacht: Ingrid's Rahl-Schö Godard: E á 16 aus.

Reutnuár 20-án Royalban. Vignona

Ripprendezi övilághírűkező érde hogy minbizonyos, gyobb zolick, Haag Bélánál ka

A Grnégyes Vlesz, Mór Béla opesupa mío Pingla Lehner völgyi és

Friejanuár 23-günknek. ben kapha

Norrström Valkszűkebb lisenyenlen Buestét a. l. Koenkésno janu dalestélyétrendez.

EO

(—) A

nél. Az Opéntek déApponyternél, holmegválaszNégyeskisérétébediszokleveküvül diszkövetkező

A legaz fogja Ktanári tespen a nemclatánaklák egészuraim, ezegyniségMég egysA minisztval és ell

(—)MübarátóZichy Tálló rendelső sorozfelolvasás

(—) kedelmiCnok válaszottságotjavaslatokudvari tárgyaljadokolt előzottságntése alatttét, melyejavaslatra megfelelőféle tételdr. Erőst és Vá

Wladimir). 4. Mendelsohn. Hegedüverseny. A hangversenyre, mely iránt általános érdeklődés mutatkozik, Ehrbar bécsi zongoragyáros küld hangverseny-zongorát. Jegyek a Harmonia zeneműkereskedésben kaphatók.

Kurz Zelma cs. és kir. kamaranékesnő hangversenye nem csütörtökön, január 16-án, hanem kedden január 14-én lesz. Jegyek még csak 6 és 4 koronáért csekély számban kaphatók a „Harmonia” zeneműkereskedésben.

Staegemann Helén kamaranékesnő ma küldte be műsorát, amelyvel január 17-én mutatkozik be első önálló budapesti dalestéjén. A dalok sorozata: Schubert: Suleika, das Rosenband, Echo. Schumann: Mondnacht, Kartenlegerin. Kjerulf: Synöve's Lied, Ingrid's Lied, Liebespredigt. Grieg: In Kahne. Rabl-Schön: Rothraut. Brahms: Nyolcz cigánydal. Godard: Berceuse. Bizet: Pastorale. Chopin: Comme á 16 aus.

Reuter Floriczl francia hegedűművész január 20-án rendezi első budapesti hangversenyét a Royalban. Közreműködik Várkonyi Flóris, a Vígopera baritonistája.

Ripper Alice zongoraművésznő január 22-én rendezi önálló hangversenyét a Royalban. A már világhírű művésznőről a „Times” kritikusa a következő érdekes nyilatkozatot teszi közzé: „Bizonyos, hogy minden superlatio kifogásolható, de épp oly bizonyos, hogy Ripper Alice a jelenkor legnagyobb zongoraművészeinek egyike”. Jegyek a csekély, Haegemann, Reuter és Ripper estélyeire Méry Bélánál kaphatók.

A Grünfeld-Danziger-Herzl-Bürger-nyolcvéves V-ik hangversenye vasárnap, január 19-én lesz. Móró Jolán zongoraművésznő és Wenczell Béla operaházi tag közreműködésével. Előadásra csupa midonság kerül és pedig Perényi Géza és Pinglaglia egy-egy vonósnygyese és Saxelner zongorahármasa. Jegyek kaphatók Rózsa-völgyi és társánál.

Friedmann Ignác német zongoraművész január 23-án, a Royalban mutatkozik be közönségünknek. Jegyek a „Harmonia” zeneműkereskedésben kaphatók.

Norrie Anna a legújabb svéd csillag s Svärström Valborg után a svédek dédelgetett kedvence, szűkebb hazájában egy idényben vagy 100 hangversenyen lépett fel. Norrie első fellépése a kontinensen Budapesten és pedig január 28-án lesz. Az estét a „Harmonia” zeneműkereskedés rendezi.

Koenen Tilly, az általánosan kedvelt dalénekesnő január 31-én, a Royal-teremben tartja önálló dalestélyét, melyet a „Harmonia” zeneműkereskedés rendez.

EGYESÜLETEK.

(—) A tanáregyesület tagjai a kultuszminiszternél. Az Országos középiskolai tanáregyesület tagjai péntek délután 4 órakor testületileg tiszteltek gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternél, hogy átadják neki tiszteletbeli taggá történt megválasztásáról szóló díszoklevelet. A küldöttséget Négyessy László elnök vezette, aki szép beszéd kíséretében adta át a miniszternek a tanáregyesület díszoklevelét. Gróf Apponyi Albert átvette a rendkívül díszes és izléses díszoklevelet és többek közt a következőket mondotta:

A legerősebb összetartozást és egységi köteleket az fogja képezni közöttünk, hogyha Magyarországnak tanári testületei hivatásuk fontosságától áthatva, éppen nemzeti egység és nemzeti összefordadás gondolatának megtestesítésére és megerősítésére fordítják egész tevékenységüket. Ebben vagyunk egyek, uraim, ez talán nemcsak hivatalos állásom, hanem egyéniséggemmel fogva is önkkel engem összeköt. Még egyszer hálásan köszönöm a szíves üdvözlést. A miniszter ezután kezét fogott a küldöttség tagjaival és elbeszélgetett azokkal.

(—) A Műbarátok Körének összejövetele. A Műbarátok Köre tegnapi összejövetelén először gróf Zichy Tivadar mutatta be mintegy 800 darabból álló rendkívül érdekes rézmetszet-gyűjteményének első sorozatát. Ezután következett Vikár Bélának felolvasása Finnországról és népéről.

(—) Új adóreform-javaslatok a Magyar Kereskedelmi Csarnokban. A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmánya decemberi ülésén egy szűkebb bizottságot küldött ki avégből, hogy az adóreform-javaslatokban foglalt sérelmeket Jellinek Henrik udvari tanácsos, elnök által tartott előadás alapján tárgyalja és azok tekintetében a választmánynak indokolt előterjesztést tegyen. A kiküldött szűkebb bizottság ma tartotta Jellinek Henrik elnök vezetése alatt rendkívül érdeklődés mellett alakuló ülését, melyen elhatározták, hogy minden egyes törvényjavaslatra vonatkozólag szakelőadókat biznak meg megfelelő előadói javaslat kidolgozásával. A különféle tételek előadásával Szirmai Artur igazgatót, dr. Erős Sándor építész, Kondor Alfréd igazgatót és Vágó József kamarai jogzót bízták meg.

Mulatságok.

** Jogászbál. József főherceg és Augustus főherceggasszony titkáruk által értesítették a Jogászbál rendező-bizottságát, hogy a holnap, szombaton a Royal-szállóban tartandó bálon meg fognak lenni. Tekintettel az udvar fogadására, a rendező-bizottság ez uton is kéri a közönséget, hogy 9 órára pontosan megjelenni sziveskedjék, mert a főhercegi pár fél 10 órára jelezte érkezését és így a rendezőség negyed 10 órakor beszünteti a kocsiközlekedést.

** Katholikus bál. A február hó 1-én tartandó udvari táncestély folytatán a katolikus bált február hó 2-án tartják meg.

Nyílt-tér.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Gyengélkedő, tanulás miatt vagy bármilyen okból fejlődésünkben visszamaradt gyermekek, ugyancsak a legkorábbi életkoruktól kezdve, a legújabb eredményekkel használják a Dr. Hommel-féle Haematogen-t.

Es javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert. De határozottan valódi Dr. Hommel-féle Haematogen-t kell kérni, az utáztatottól pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.
Vezérügynökség: RUDA ES BLOCHMANN, Budapest

«Vasárnapi Ujság»

Szerkesztő: **Holtay Pál.** Főmunkatárs: **Mikszáth Kálmán**

Munkatársai: A magyar irodalom legjelesebb művelői

A folyó (55-ik) évfolyamban közli Békosi Viktor **«Kirándult urak»** című szenzációs új regényét, továbbá: Pozazzaró egy világhírű regényéne **«Eisemberek régi világa»** cz. fordítását. **Bezerédi István** főispán tollából. — **Mikszáth Kálmán** nagy népszerűségnek és immár világhírnek örvendő írónk nagybecsű szépirodalmi közleményeit kizár lag a «Vasárnapi Ujság»-ba írja, m. p. valami új alakban, mint ő maga írja »V. U.» hoz intézett levelében: »Szeretnék valami újat gondolni a «Vasárnapi Ujság»-nak, ha nem is új gonrt, de legalább új formát...»

Az előfizetők (azok is, kik újév után lépnek az előfizetők sorába) a «Karácsony»-t, e díszes kiállítású gazdagon illusztrált, értékes színes mellékletekkel bővített s kiváló irodalmi becsű albumot ingyen kapják. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványsszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV. ker. Egyetem utca 4.

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 80% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capot-Americain rövid, 2-3 forintig. Mincgyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-3 frt. Diana-övek, legfinomabb 2,50, s. s. 3,50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

FŐVÁROS.

(A korcsmai hitel. A tanács az uzoráról és a káros hitelügyletekről szóló törvény alapján az 1908. évre a főváros területére a korcsmai hitel négy koronában állapította meg. Törvényes uton az elfogyasztott italért ennél többet követelni nem lehet. Aki a rendelet ellen vét, azt száz koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetik.

(A czirkusz bérlete. Az állat- és növényhonosító társaság feloszlata és bukása után megszűnt a czirkuszra vonatkozó szerződés is és a czirkuszt a főváros adja bérbé. Az ügyosztály sok vállalkozóval tárgyalt, hogy a czirkuszt a lehető legjobb értékesítse. Végre a czirkusz eddigi bérlőjével, Beketov Mátyással egyezett meg. A megállapodások szerint Beketov öt évre kapja meg a czirkuszra az engedelmet. A mostani czirkuszt lebontják s Beketov Ös-Budavára volt területén legalább 120.000 korona költséggel új czirkuszt épít. Az új épület azonnal a fővárosé lesz s Beketov évi 18.000 korona bért fizet. Köteles Beketov három előadást rendezni a Hirlapírók Nyugdíjintézete javára. A megállapodásokat a tanács tegnapi ülésén megerősítette.

(Automobil-omnibusz Budakeszire. Két vállalkozó a villamos vasut zugligeti végállomásától Budakeszire automobil-omnibusz közlekedést akar berendezni. Már május 1-én akarják megindítani az automobil s nyáron tíz, télen husz percenkint közlekedne. Az utvonalat három szakaszra osztják, egy szakaszon 30 fillér, két szakaszon 40 és az egész vonalon 60 fillér a vitéldij.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A kiskupányi gyilkosság. Ma hirdette ki a Kuria ítéletét a kiskupányi gyilkosság ügyében, amelyet tegnap részletesen megírtunk. A beregszászi esküdtbírság tudvalevőleg kétél általi halálra ítélte Dávid Márton kiskupányi fakereskedőt, huszonkét éves fiát, Dávid Adolfot pedig tizenöt évi fegyházzal sújtotta, mert Spitz Mór nagyszöllősi vállalkozót két éve meggyilkolták. A Kuria az esküdtbírság ítéletét a bünvádi perrendtartás 384. szakaszának 9. pontja alapján megsemmisítette és a beregszászi esküdtbírságot új tárgyalás megtartására és ítélethozatalra utasította. A megokolás szerint azért kellett az ítéletet megsemmisíteni, mert Szántai László terhelő tanu maga is azt vallotta, hogy őt a vizsgálóbíró vallomásra nem hiteltette meg és bár a vizsgálóbírói jegyzőkönyv szerint vallomásra esküt tett, nem lehetetlen, hogy ez a záradék csak elnézésből került a jegyzőkönyvbe. Szántai vallomása pedig olyan nagy fontossággal bír, hogy tanúság-ítéletét esküvel kell megerősítenie.

§ Felmentett gyilkos. Szenzációs felmentő ítélet hozott ma a Kuria. Mult évi április havában Lukács József váczszentmási földműves tetten érte feleségét egy szerelmi találkán s dühében megfojtotta az asszonyt. Hogy tettét fel ne fedezzék, azt a mesét találta ki, hogy neje a kocsirol lebukott s szörnyet halt. Az asszonyt el is temették s csak később kezdtek sutogni, hogy Lukácsné nem halt meg természetes halállal. A hir a csendőrség fülebe is került s jelentésére Szabó Imre ujvidéki vizsgálóbíró elrendelte a hulla exhumálását és felboncolását.

Lukács ekkor már beismerte tettét s megtörve adta elő, hogy feleségét hiútlansággal kapta rajt s dühében megfojtotta.

Az ujvidéki esküdtbírság bűnösnek mondotta ki Lukács Józsefet a feleségén elkövetett szándékos emberölés büntetésében s ezért nyolcz évi fegyházza ítélte. A kir. Kuria ma tárgyalta ez ügyet s miután az iratokból megállapította, hogy az esküdték közül csupán heten szavaztak a vádlott bűnössége mellett, megsemmisítette az ítéletet s a vádlottat teljesen felmentette, mert a törvény szerint az elítéléshez hétnél több esküdtbíró marasztaló szavazata szükséges.

KÖZGAZDASÁG.

Az Osztrák-Magyar Bank leszállította a kamatlatát.

— 5% a bankkamatlat. —

Budapest, január 10.

Tegnap és ma két, ugyyszólván teljesen váratlan esemény csillogtatja a pénzpiac felé a jobb reményekkel biztató jövőt: a francia bank és utóbb a mi jegybankunk rátaméréséklése. Legalább az időpont tekintetében váratlanul, sőt mondhatjuk, váratlanul hamar köszöntött be a két jegybank leszerelése. Berlinből várta a pénzvilág az irányítást, mi döntő befolyással lesz a többi jegybankok kamatlatára, azonkívül Londonból, honnan az utóbbi napokban olyan hírek jöttek, hogy a rátaméréséklés ismét aktuális lett. Ez azonban elmaradt, hasonlóképpen a Reichsbank kamatlat-csökkentése is és annál nagyobb feltűnést keltett a főtanács mai ülésének határozata, melylyel a november 11-ike óta érvényben lévő 6% váltóleszámitolási kamatlatát 5%-ra s ennek megfelelően a lombard-kamatlatát 5 $\frac{1}{2}$, illetve 6%-ra mérsékelte, mert az elterjedt hírek szerint a mai ülés tárgya a lefolyt év mérlegének előterjesztése és az osztlék megállapítása s ezenkívül legfeljebb a pénzpiac helyzetének megvitatására került volna a sor. Abban a kimutatásban, mely tegnap került nyilvánosságra, megtaláljuk az indokokat a rátaleszállításhoz, melylyel kétségek nélkül gyorsabbá lesz a pénzpiac javulásának eddigi menete. A külföldi jegybankok státusa is mindenütt kedvezően alakult, a visszaözlések nagyobbak voltak és korábban történtek meg, mint várták. A január első hetéről szóló kimutatások szerint a francia bank váltóállománya 213,5 millió frankkal apadt, bankjegyforgalma 83 millióval. Az angol bank váltótárcazája 13 millió font sterlinggel csökkent és érczkészlete 2,2 millió font sterlinggel emelkedett. Az Osztrák-Magyar Bank legutolsó kimutatása is kedvezőbb helyzetet mutatott. Az adóköteles bankjegyforgalom 187,1 millióról 66,6 millióra, a bankjegyforgalom 118,2 millióra apadt s a kölcsönüzletek 73 millió korona apadást tüntettek fel. Mindezek a jelenségek s különösen az, hogy a visszafizetések bőségesen történnek s a legközelebbi időkhöz nem kell attól tartani, hogy a bankot valami túlságosan igénybe vették, arra engednek következtetni, hogy a bank hamarosan megszabadul az adóköteles bankjegyektől, ami a kamatlat leszállítását indokoltá tette s a jegybank nem is várta be ezt az időpontot, míg az adóköteles forgalom teljesen elűnik, sem a Reichsbank hasonló lépését, mi szintén nem várható sokáig magára. A Reichsbank legutóbbi kimutatása szerint a váltótárca jelentősen apadt és a lombard-állomány felére csökkent, az adóköteles forgalom pedig 387 millióra szűkült alá. Amerikából sem fenyeget veszély pillanatnyilag s a deviza-árfolyamok nem lépik túl a normális kereteket, így az előfeltételek meg voltak a rátaemeléshöz. A jegybank a kamatlat leszállításra vonatkozólag a következő közleményt adta ki:

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa, amely a lovag Bilinski bankkormányzó elnöklésével ülést tartott, Pranger vezértitkár javaslatára, a bankkamatlatát 6%-ról 5%-ra mérsékelte. Az indítvány megokolására az előadó vezértitkár felhozta azt, hogy a bank státusa lényegesen javult és tekintettel a folyó heti, előreláthatólag kerek 160 millió korona összegű bevételekre, bizonyossággal fel lehet tenni, hogy január közepéig adómentes bankjegyek már tekintélyes összegben lesznek forgalomban és hogy a devizákban és külföldi fizetési eszközökben való készlet a múlt év ugyanezen szakaszában készletben volt mennyiségétől nem fognak jelentősen

eltérni. A nyugati jegybankok kimutatásai kivétel nélkül jelentékeny javulásról tesznek tanúságot és különösen Londonban és Berlinben a placzi váltók nívója úgy alakult, hogy pénzállapotaink károsításától nem kell tartanunk. A főtanács egyhangulag csatlakozott az előadó vezértitkár fejtéseihez és hozzájárult a bankkamatlatnak 1%-kal való leszállításához. Holnaptól, e hó 11-ikétől kezdve tehát váltók leszámitolására, varrantokra és értékpapirokra 5%, állami járadékokra, sőjegyekre, magyar kincstári jegyekre és az Osztrák-Magyar Bank zálogleveleire adott kölcsönöknél 5 $\frac{1}{2}$ % és más értékpapirokra adott kölcsönöknél 6% lesz a kamatlat.

A mai ülésen előterjesztésre került a jegybank 1907. évre vonatkozó zárszámadása, mely a következő:

A tiszta évi nyereség és összes kiadások (költségek, adók stb.) levonása után 29,925.536 korona 93 fillér. Ebből az összegből az alapszabályok 102. cikkelye szerint a részvényesek mindenképp 210,000 000 korona befizetett alaptőke 4 százalékát, azaz 8,4 millió koronát kapják, a fennmaradó összegből 10%, azaz 2,152.553 korona 69 fillér a tartalékalap, 2%, azaz 430.510 korona 74 fillér a nyugdíjalap javára esik. A fennmaradó 18,942.472 korona 50 fillér összegből a befizetett alaptőke 2%-át, azaz 4,2 millió koronát a részvényesek kapják s ugyanannyi jut a két államnak is. Az ezek után fennmaradó 10,542.472 korona 50 fillérnyi összegből, miután az összosztalék meghaladja a befizetett alaptőke 6%-át, egyharmad rész, vagyis 3,514.157 korona 50 fillér osztlékhoz számítandó, a másik kétharmad rész pedig, tehát 7,028.315 korona a két állam javára esik. Az 1907. évi tiszta nyereségből ezek szerint a két államot 11,228.315 korona illeti meg, amely összeget a bank a közgyűlés után az alapszabályok 102. cikkelyében megállapított módon felosztva, készpénzben ki fog fizetni. Az osztrák állampénztárba a felosztási kulcs szerint 6,006.343 korona 01 fillér, azaz körülbelül 53,49%, a magyar állampénztárba pedig 5,221.971 korona 99 fillér, azaz körülbelül 46,51% kerül. Ehhez veendő még az alapszabályok 84. cikkelye szerint a bank részéről fizetendő 5%-os jegyadó, amely az 1907. évre 1,886.460 korona 96 fillért tesz ki; ebből Ausztria 1,009.121 korona 28 fillért, Magyarország 877.339 korona 68 fillért kap. A részvényeseket tehát megilleti: 4%-os osztlék fejében 8,400.000 korona, a befizetett részvénytőke 6%-ának kiegészítése czimén 4,200.000 korona, a fentemlített főlegesség egyharmada 3,514.157 korona 50 fillér, az 1906. évi fel nem osztott nyereségmaradék 5,482 korona 55 fillér, összesen 16,119.640 korona 05 fillér. Az 1907. évi osztlék ezek szerint részvényenként 107,40 korona, azaz a 210 millió koronányi befizetett részvénytőke 7,671%-a (szemben az 1906. évi 6,457%-kal, azaz 90 korona 40 fillérrel). Az 1907. év második felére szóló szelvényt 79 korona 40 fillérnyi osztlék ki fizetése ellenében a mérlegnek a jövő hó 3-án tartandó közgyűlés részéről való elfogadása után fogják beváltani.

A leszámitolási piacon ma a rátaleszállítás első óráiban még nem alakult ki teljesen a helyzet. A bécsi magánkamattal azonban 4%-on jegyez, 3%-al olcsóbban mint tegnap és már a déli órákban egyik előkelő bankintézetünk részéről ajánlatokat tettek nagyobb cégeknek, malomvállalatoknak a rátán alul való leszámitolására. Itt említhetjük hogy Berlinben ma a tegnapi 5%-el szemben 4 $\frac{1}{2}$ -ra esett a magánkamattal, mi több, mint 3%-nyi javulást jelent, úgy, hogy a rátaleszállítás, ha ezenfelül a visszaözlések is hasonló tempót követnek, nem várható sokáig magára. Londonból is a magánkamattal csekély javulását jelentették. A tőzsdén azonban valami különösebb hatást nem idézett elő a jegybank rátaleszállítása.

Egy fiumei gyár nehézségei. A Fiumei Cacao-és csokoládégyár r.-t., melyet 1896-ban alapított a Fiumei hitelbank r.-t. — mint értesültünk — zavarokba jutott. A vállalat összes részvényei a nevezett bank tulajdonában vannak; a társaság eredeti alaptőkéje 200.000 ft volt, melyet 1900-ban oly módon redukáltak, hogy a 400 koronás rész-

vényeket 200 koronára bélyegezték le és egyben 1500 darab új 200 koronás részvényt bocsátottak ki miáltal az alaptőke a jelenlegi magasságot érte el. A társaság üzletmenete már régóta nem volt kielégítő s a mostani válságot nem annyira a pénzügyi viszonyok okozták, hanem a vállalat kedvezőtlen üzletmenete, mert a társaságot hátrébb ellátták pénzzel. A társaság most tárgyalásokat folytat a rekonstrukció érdekében, amelyet oly módon terveznek, hogy az alaptőkét felemelik.

Az adóreform, városaink és iparunk. E czim alatt dr. Hegedűs Lóránt, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége igazgatója hosszabb tanulmányt írt az adóreform ügyében, egyuttal kritika alá véve azokat a városi és ipari népiük szempontjából. A munkát oda konkludál, hogy a reform a mai alakjában ipari és városi lakosságunkra igen sérelmes és hogy ez eredeti formájában keresztülvihető. A füzet a szövetség irodájában szerezhető be.

Új faipari részvénytársaságok. Megirtuk, hogy Diósi Ignác Fia Lajos fakeskedő czég által a papolczai és egyéb Barátosra gravitáló erdőkre vonatkozólag megszerzett faletaralási jogoknak, valamint nevezett czég Barátoson létesített gőzfűrésztelepének és vasutainak megszerzése végett részvénytársaság alakul. Ez a részvénytársaság: Papolcz-barátosi faipar részvénytársaság czég alatt alakult meg 1,500.000 korona alaptőkével. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjaiul megválasztottak: Bogdán Jenő, Diósi Lajos, dr. Havasi Gyula, Ervin Kálmán, Weiss Károly és Ehrmann Leon, kiknek ebbeli minőségük és czégyegzési jogosultságuk a budapesti törvényszéknél már bejegyeztetett. — Ugyancsak részvénytársaság alakult Magyar-galicziai faipar részvénytársaság czég alatt a Herz és társa czég chodorowi faüzletének és az ottani gőzfűrésztelepének megszerzése és üzemeltetése czéljából. A társaság alaptőkéje 600.000 korona, amely 1500 darab 400 korona névértékű bemutatásra szóló részvényre oszlik. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjaiul megválasztottak: dr. Barna Fülöp, Hartenstein Jenő, Herz Ignác és Philipp Vilmos, kiknek ebbeli minőségük és czégyegzési jogosultságuk szintén bejegyeztetett.

Csödök. A budapesti törvényszék Konta X. Ferenc be nem jegyzett kereskedő ellen (IV. Párisi-utca 2.); — a veszprémi törvényszék Schwarzs Samuel be nem jegyzett veszprémi szabómester ellen; — a beregszászi törvényszék Komjáthy Károly bejegyzett beregszászi kereskedő ellen; — a zimonyi törvényszék Kolondzsics József zimonyi lakos ellen; — a zombori törvényszék Welker Fülöp cservenka fakeskedő ellen; — az aranyosmaróthi törvényszék Holczmann Ábrahám körmezbányai bejegyzett vegyeskereskedő ellen; — a nyitrai törvényszék Hulák József galgóczi asztalos ellen; — a fehértemplomi törvényszék Winkovics Teréz fehértemplomi női kalapárusnő ellen; — végül a nagyváradi törvényszék Haas Márton b.-illyei kereskedő ellen csődöt nyitott.

Villamos üzem a Déli vasút egyes vonalain. Ugy az osztrák vasutminiszteriumban, mint a Déli vasút bécsi igazgatóságánál már régebben foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a vasut alpesi vonalain, főleg a Brenner-vasutnál a villamos üzemet meghonosítsák. Nemrég az osztrák vasutminiszteriumban értekezlet volt, melyen a tervvel behatóan foglalkoztak. A Brenner-vasutnál könnyebben valószínűsíthető meg ez az átalakítás, mert a vonalakhoz közel sok folyó van s így meg van a szükséges hajtóerő. Mindazonáltal a tervek gyakorlati keresztülvitelére még csak évek múltán kerülhet sor, mert a vasut pénzügyi helyzete szempontjából nehézségek merültek fel. Azonkívül a hadügyi kormány ragaszkodik ahhoz, hogy a vonalon, amennyiben villamos üzemet alkalmaznak, gőzlokomotivokat is lehessen alkalmazni.

Gelléri Mór a bécsi kiállításon. Az Országos Iparegyesület végrehajtó-bizottsága — amint ismeretes — megbizta Gelléri Mór kir. tanácsost, az Országos Iparegyesület igazgatóját, hogy a bécsi közmüipari kiállítást tanulmányozza. Gelléri több napot

Kovács Menyhért és Társa „Hungária Gyorshizlalo abrakfueszer-vallalat”

Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 41. szám.

M. kir. földmívelésügyi miniszter által 1906. nov. 11-én 75807. III/2. szám alatt engedélyezett „Hungária Gyorshizlalo Abrakfueszer” minden jószág tenyésztésénél nélkülözhetetlen. Kitűnő eredménynyel lett kipróbálva szarvasmarhánál, lovaknál, sortéseknél, juhoknál és az összes baromfiaknál. Számtalan elismerő-levelek rendelkezésre állnak. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

át időzőt
mány tár
Tanulmán
számolni,
meg az
grófi Zich
vesen lát

Sok

ügy van,
azt keji k

„A m
lete óta
január 7-
való teki
miniszter
hogy a l
módon ig
dabb idő
tekintetbe
erre a kö
könnyebb
termelők
renz ker
szükséglet
han, ame
részvényt
használia
ségelethe

Vásár

ter mege
területhe
hőfői nap
és juh-fell

Az új
gyar Ker
ülésén eg
hogy az
a Jellio
alapján t
mányak
szűkebb
elnök vez
egyres tör
biztak me
végett.

Uj sz

nisztérium
készített,
gyar álla
módon te
az idén i
cikkreire,
élveztek,
nem l
a benyuj
bizonyos
hathatósá
A szállítá
hatóság b

Szág

csemete-k
millió dar
keresletne
mény leg
lés iránti
Darányi
segvetésh
és falkol
sorban ol
termelés
ágnak ig

Vásár

megenged
tartozó T
országos
30-án tar
a Sopron
ségben j
az ugyan
sen janu
riülethez
és a máj
január 25
a Sáros
ben janu
telesen ja
sár aprili
gos vásá
eső orsz
tassék m

SZ

át időzött az osztrák fővárosban és beható tanulmány tárgyává tette az ottani kézműipari kiállítást. Tanulmányutjáról nyilvános ülés keretében fog beszámolni, amelyet hétfőn délután hat órakor tartanak meg az Országos Iparegyesület helyiségeiben (VI., gróf Zichy Jenő-utca 4.). Az ülésen vendégeket szívesen látnak.

Sok a waggon? Szinte hihetetlenül hangzik; de úgy van, legalább az alábbi hivatalos kommunikéből azt kell következtetni. Ez pedig így szól:

„A m. kir. államvasutaknál december hó utolsó hete óta állandó teherkocsifelesleg mutatkozik, amely január 7-én meghaladta már a tízezer kocsit. Erre való tekintettel Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter utasította az államvasutak igazgatóságát, hogy a közönség szénszükségletét most rendkívüli módon igyekezzeik fedezni, hogy az esetleges zordabb időjárás beálltával ne legyenek nehézségek e tekintetben és hívja fel az érdekeltség figyelmét is erre a körülményre. A szénszükséglet most annyival könnyebben elégíthető ki, mert a hazai szénbányák termelőképessége is teljes mostan. — Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ugyancsak a szénszükséglet tekintetében intézkedett hasonló irányban, amennyiben felhívta a magyar kereskedelmi részvénytársaságot, hogy a mostani waggonfelesleget használja ki fokozott mértékben az ország szénszükségletének fedezésére.”

Vásáregedélyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Krassó-Szörény vármegye területéhez tartozó Bodófalva községben minden hét hétfői napján egy helypénzszedéssel, valamint sertés- és juh-felhajtással egybekötött hetivásár tartassék.

Az új adóreformjavaslatok a Csarnokban. A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmánya legutóbbi ülésén egy szűkebb bizottságot küldött ki avégből, hogy az adóreformjavaslatokban foglalt sérelmeket a Jellinek Henrik elnöktele alatt tartott előadás alapján tárgyalja és azok tekintetében a választmánynak indokolt előterjesztést tegyen. A kiküldött szűkebb bizottság ma tartotta Jellinek Henrik elnök vezetése alatt alakuló ülését, melyen minden egyes törvényjavaslatra vonatkozólag szakelőadókat bíztak meg megfelelő előadói javaslat kidolgozása végett.

Új szállítási díjgyűjtek. A kereskedelemügyi minisztérium az 1908-ik évre új szállítási díjgyűjtek készített, amelyet már legközelebb megküld a magyar államvasutak igazgatóságának, hogy szokásos módon tegye közhírré. A szállítási díjkezdvezmények az idén is kiterjednek a kiviteli forgalom mindama cikkeire, amelyek az elmúlt évben kedvezményt élveztek, úgy hogy a kedvezmények tekintetében nem lesz lényeges változás. Csupán a benyújtandó okmányok tekintetében rendeltek el bizonyos módosításokat. Ezekre a módosításokra a hathatósabb ellenőrzés szempontjából volt szükség. A szállítási díjkezdvezmények január elsejétől visszahatólag bírnak érvénnyel.

Százezer korona csemete-kertekre. Az állami csemete-kertek és faiskolák termelése évenként 2-3 millió darab nemes gyümölcsöt, ami azonban az évi keresletnek még mindig nem felel meg. Ez a körülmény leginkább bizonyítja, hogy a gyümölcstermelés iránti kedv az egész országban fellendüléskor van. Darányi földművelésügyi miniszter a jövő évi költségvetésbe 100.000 koronát vett fel a csemete-kertek és faiskolák szaporítására. Ily állami telepeket első sorban oly vidékeken létesítenek, ahol a gyümölcstermelés különösen jövedelmező mezőgazdasági ágának ígérkezik.

Vásárváltozások. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Zemplén vármegye területéhez tartozó Tiszaluz községben 1908. január 5-ére eső országos vásár a jövő évben kivételesen január 30-án tartassék meg; — továbbá megengedte, hogy a Sopron vármegye területéhez tartozó Beled községben január 7-ére eső havi állatvásár, valamint az ugyanezen napra eső heti kirakodóvásár kivételesen január 14-én; — hogy a Zemplén vármegye területéhez tartozó Töketeres községben január 8-ra és a május 6-ra eső országos vásárok kivételesen január 29-én, illetőleg május 27-én; — végül hogy a Sáros vármegye területéhez tartozó Girát községben január 8-ra eső országos vásár ez évben kivételesen január 9-én, az április 17-re eső országos vásár április 30-án, továbbá a július 28-ára eső országos vásár július 30-án és végül az október 12-ére eső országos vásár kivételesen október 22-én tartassék meg.

Gyengeséget

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyogyereje s emellett izletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

SCOTT-féle EMULSIO

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni!

mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógytárakban.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonatözsde.

„Buzaforgalom ma nem volt”. Így szól a hivatalos jelentés a mai buzaüzletről. Ezzel ellentétben szilárdan indultak az összes határidők és élénk forgalom mellett buza és rozs 10 fillérrel emelkedtek. Kivétel csak a tengeri és zab képezett, melynek kurzusai nem változtak. A mai emelkedés indokát alig lehet másként magyarázni, minthogy a spekuláció számít arra, miszerint a malmok — hetek óta puzálván — kényszerítve lesznek rövid idő mulván megfogyott buzakészleteiket kiegészíteni. A malmok részéről ellenben azt hangoztatják, hogy mindaddig, míg a lisztüzlet meg nem indul, a magas árnál buzát nem vásárolhatnak.

A mezőgazdasági helyzet.

Az O. M. G. E. tudósítónak jelentése szerint az általános mezőgazdasági helyzet január 8-án a következő volt:

Arad. A vetések bokrosodása és fejlődése a hirtelen beállott fagy miatt megakadt. A gyenge vetéseknek általában hótakaróra volna szükségük, mert ennek hiányában a száraz fagytól sokat fognak szenvedni.

Baja. Tartós hideg időjárás mellett a gazdasági üzlet szünetel, az utak javulnak, a közlekedés élénkebb. Gabonaforgalom gyenge.

Debreczen. Havazik, az idő enyhe. **Győr.** Az időjárás szép téli, nem igen hideg. **Kaposvár.** Az időjárás állandóan hideg, éjjelenként erősebb fagyokkal.

Léva. Az időjárás hideg és havas 8-12° C. Az őszi vetéseket 10 cm. hó borítja és így némileg védve vannak a nagy hideg ellen. A föltyók befagytak, 25 cm. jég borítja.

Losonc. Az időjárás négy nap óta hideg, a földet vastag hó borítja.

Miskolc. Egy hét óta kemény fagy. A vetéseket többé-kevésbé vastag hó borítja.

Nagybacska. Az időjárás nagyon hideg, kevés a hó.

Nagykanizsa. Nagy a hideg és a fagy, a vetésekre hó kellene.

Nagyszentmiklós. Napok óta erős száraz fagyunk van, minden hótakaró nélkül, a vetések veszélyeztetve vannak.

Nagyvárad. E hó 1-6 óta 8-10 fok a hideg, a gyenge vetések minden takaró nélkül vannak. Ha ez az idő még sokáig tart, a késői gyenge vetésekben okvetlenül kárt tesz.

Nyíregyháza. Változó, hózávaros, kemény 12 fokos hideg, közben a déli órákban 2-3 fok meleg van. Vidékünknek csekély hó borítja, alatta a föld megfagyva.

Nyitra. Az időjárás második óta derült, fagyos. A hőmérő állandóan 14-16 fok hideget mutat. A vetéseket hó borítja, helyzetük kedvező, a gazdák eddig nem panaszkodtak.

Pancsova. A vetéseket szép hó borítja, a hideg kárt nem tehet.

Sopron. Az erős fagyokat enyhe idő váltotta fel, a vetések szépen állanak.

Szatmár. Kemény, száraz hideg. A vetések sokat szenvednek, tegnap azonban egész nap hó esett s így a szükséges takaró megvan. A takarmány kevés és drága.

Szolnok. Ősziék a csapadékus decemberben kikélték, a hideg miatt most nem fellődhetnek. E hó elején erős fagy volt és kevés a hó. Vastagabb hótakaró szükséges.

Zalaegerszeg. Az állandó erős fagyok a külső gazdasági munkát szüneteltetik.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 77.3 kg. 25.65 korona
Pestvidéki: 200 mm. 76.5 kg. 25.05 korona, 100 mm. 75.5 kg. 25.00 korona.

Rozs. 400 mm. 22.00 korona (paritás), 400 mm. 22.70 korona (3 hó).

Uj-tengeri. 300 mm. 13.70 korona (paritás).

Zab. 100 mm. 16.60 korona.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. január 9-től január 10-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	1932	200
Rozs	623	—
Arpa	756	99
Zab	933	—
Tengeri	102	—
Liszt	308	7960
Korpa	—	2319

A határidőpiacon köttetett:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 12.80, 12.79, 12.84, 12.78, 12.86
Buza 1908. októberre 10.53, 10.55, 10.51, 10.57.
Rozs 1908. áprilisra 11.46, 11.47, 11.44, 11.45.
Rozs 1908. októberre 9.21, 9.22, 9.16, 9.20.
Zab 1908. áprilisra 8.29, 8.30.
Tengeri 1908. májusra 7.11, 7.08, 7.12.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	12.83	12.84
októberi buza	10.57	10.58
áprilisi rozs	11.43	11.44
októberi rozs	9.22	9.23
áprilisi zab	8.29	8.30
májusi tengeri	7.08	7.09

Délután forgalom.

Délután a szilárdság tovább tartott és az árak lényegesen emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra	—	—	12.90	12.91
Buza új októberi	—	—	10.65	10.66
Rozs 1908. áprilisra	—	—	11.53	11.54
Rozs új októberi	—	—	9.26	9.27
Zab 1908. áprilisra	—	—	8.30	8.31
Tengeri 1908. májusra	—	—	7.11	7.12

Értéktözsde.

A mai tözsdén mindenekelőtt a francia bank rátaleszállítása szilárdította meg az irányzatot, kapcsolatban a külföldről beérkező kedvező árfolyamjelentések. Az előtözsde záratakor, midőn a tözsde tudomást vett a bankamatláb leszállításáról, a szilárdabb irányzat mellett élénkebb üzletmenet alakult ki s a vezető értékek közül a Magyar Hitel 3.—, az Osztrák Hitel 2.— koronával, a helybeli bankrésztvények mintegy 3 koronával emelkedtek. Mindamellett a délitözsde zárata felé már megszűnt az értékek további emelkedése, mert a tözsdén nem nyilatkozott meg további érdeklődés az értékek iránt. A helyi piacon is élénkebb volt az üzletmenet, a Salgótarjáni részvény öt koronával, a Közuti részvény 3.25 koronával emelkedett. Az utótözsdén szilárd maradt az irányzat, kis forgalom keretében.

Előtözsde.

Előtözsde szilárd.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 630.——637.00.
Magyar hitelrészvény 765.——766.25. Osztrák-magyar

SZÉN, koks, briket, antracit

összes gazdasági, ipari és házi célokra

Telefon: Detail 75-26. Engros 164

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, V. kerület, Váci-körút 80.

Sürgönyozim: ANTRACIT BUDAPEST

Államvasut 680.—678.—. Déli vasut 152.50. Rimamurányi vasut 526.50—526.75. Jelzálogbank 417.—418.25. Közúti vaspálya 556.25—556.75. Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. 577.—578.—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd. Köftettek: Osztrák hitelrészvény 638.25—639.25. Magyar hitelrészv. 766.50—768.—. Osztrák-magyar államvasut 679.—679.75. Déli vasut 152.75. Rimamurányi vasut 527.—528.—. Magyar leszámítoló bank 482.—483.50. Jelzálogbank 418.25—418.75. Közúti vaspálya 557.—557.75. Városi villamos vasut 275.—277.25. Magyar koronajáradék 93.45—93.60. Hazai sorsjegy 103.—. Salgótarjáni kőszénbánya 579.—582.—. Brassó cellulose-gyár 500.—. Felten és Guillaume r.-t. 953.—. Adria tengerhajózási r.-t. 405.—.

Primum-üzlet: A díjbiztosítókért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—6.—. K, 8 napra 10.—12.—. K, 1908. január végére 24.—26.—. K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde irányzata szilárd maradt. Kőfelelt: Osztrák hitelrészvény 638.40—639.25. Magyar hitelrészvény 767.—767.75. 4 százalékos koronajáradék 93.52. Leszámítoló 483.50—484.50. Jelzálogbank 419.—419.50. Rimamurányi vasut 527.55. Orosz járadék 90.02—90.07. Végül: Osztrák hitelrészvény 639.25. Magyar hitelrészvény 467.75. Leszámítoló 484.50. Jelzálog 419.50. Orosz járadék 90.02.

BECSI GABONATŐZSDE.

Bécs, január 10. (Az Egyetértés távirata.) Az üzletelenség gabonaművekben ma is tovább tartott, de mivel a konzum szigoruan tartózkodott a vásárlástól, az eladók szintén rezerváltan viselkedtek és kínálat alig jelentkezett, ezért az irányzat szilárd volt, már annyiban, hogy buzáért 5 fillérel többet kellett volna megadni, rozs teljes áron maradt, tengeri és zab nem változott. Árpában csak sporadikus fordult elő kérés, ára nem változott. Ami a külföldi piacok magatartását illeti, az észak-amerikai tőzsdén könnyebb javulás állott be, de ez az itteni piacra semmi hatással nem volt.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 13.10 13.55 korona, mosoni 12.15—12.50 korona, tótfelvidéki 12.15 12.60 kor., délvasuti 12.10—12.40 korona, marchfeldi 11.85 12.15.

Uj-rosz: tótfelvidéki 11.55—11.80 korona csepeli 11.55 11.75 kor., pestmegyei —.—.—.

korona, különféle magyar 11.50—11.80 kor., osztrák 11.40 11.60 korona.

Arpa: morvaországi 9.40—10.— kor., marchfeldi 9.—9.50 kor., bácsvidéki 8.90—9.50 kor., tótfelvidéki 8.15—9.90 kor., csepeli 8.40 9.65, győri 8.30—9.25 kor., déli vasuti 8.10—9.75 kor., tiszavidéki 7.20—8.25 korona.

Magyar tengeri: régi 7.95 8.15, új 7.50—7.65 korona, cinquantin 8.75—8.95, új —.—.—. korona.

Magyar zab: selejtes 8.30—8.40 kor., közepes 8.40 8.65 korona, elsőrendű 8.65—8.90 kor., válogatott 8.90 9.15 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, január 10. A nemzetközi pénzpiac kedvezőbb alakulása a mai előtőzsdén szilárdabb irányzatot idézett elő. Mindazáltal nem volt élénk az üzlet, csupán később az Osztrák-Magyar Bank kamatláb leszállítása következtében vett lendületet a forgalom. A déli tőzsde szilárdabban nyílt meg, később azonban daczára a berlini szilárdságnak, szűkebb körre szorult az üzlet. A zárlat tartott volt, Berlinből a magánkamatláb eséséről jött hír.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitelr. 638.25, Magyar hitelr. 766.—, Länderbank —.—.—, Államvasut 679.50 —.—.—, Elbavölgyi vasut —.—.—, Déli vasut 152.50 —.—.—, Alpesi bányatársulat 599.25, Rimamurányi 527.50, Májusi járadék 96.55, Magyar koronajár. 93.35, Orosz érték —.—.—, Török sorsjegy 186.25, Német márka 117.60.

A déli tőzsde erős irányzattal nyílt meg.

1 óraker jegyzetek:

Osztrák hitel 638.50, Magyar hitel 766.50 Länderbank 409.50 Unio-bank 535.—, Államvasut 679.—, Angol-bank —.—.—, Bankverein —.—.—, Déli vasut 152.50, Gőzhajó —.—.—, Alpesi bányarészvény 599.—, Májusi járadék 96.55, Magyar koronajáradék 93.35, Török sorsjegy 186.75, Német márka 117.60, Elbavölgyi vasut —.—.—, Rimamurányi 527.—, Orosz járadék —.—.—, Keleti vasutak —.—.—, Skoda —.—.—, Magyar jelz. 420.—, Kárpáti petroleum 559.75.

Bécs, január 10. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 96.75, 4 százalékos

osztrák arany járadék 114.95, 1860-as sorsjegy 148.75, Osztrák hitelsorsjegy —.—, Angol osztrák bankrészvény 289.50, Bécsi Bankverein 517.50, Osztrák-magyar bank 17.75, Déli vasut 152.—, Dunagőzhajózási társaság 1000.—, Dohány részvény 400.—, Cs. kir. arany (vert.) 113.5, Német bankváltók 117.71, Osztrák Lloyd 420.—, 4.2 százalék ezüst járadék 96.75—98.45, Osztrák koronajáradék 96.80, 1864-es sorsjegy 239.50, Osztrák hitelintézeti részvény 638.—, Unio-Bank 535.—, Osztrák Länderbank 409.—, Osztrák-magyar államvasut 658.50, Elbavölgyi vasut 425.—, Alpesi részvény 599.—, 20 frankos 19.15, Londoni váltóár 241.15 Lipótkohó 430.—, Töröksorsjegy 186.40. Nyugodt.

Bécs, január 10. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 114.45. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 141.60, Magyar hitelbank részvény 767.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 482.—, Rimamurányi 527.—, Magyar czukoripar —.—.—, Adria hajózási részvénytársaság 405.—, Magyar koronajáradék 93.55, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. —.—.—, Magyar nyer.-k. sorsjegy 189.50, Kassa-Oderberg vasut részvény 361.—, Magyar jelzálogbank 417.—, Magyar keresk. bank 33.55 kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, január 10. (Tőzsdejelentés.) A tegnapi newyorki tőzsde szilárd zárlatára támaszkodva, valamint a Párisban és Bécsben történt hivatalos kamatlábleszállításra, valamint az abban lévő hit, hogy a nemzetközi pénzpiac helyzete hamarosan javulni fog, a mai tőzsde-megnyitáskor általánosan szilárd irányzatot idézett elő. Későbbben az Iron Monger jelentése, mely az amerikai vaspiazz helyzetét kedvezően itéli meg, nyújtott ösztönzést a vételkedvre. Ezen körülmények az üzleti tevékenységet nagy mértékben mozdították elő, valamennyi értékben és az üzlet lényeges terjedelmet nyert. Leginkább bányaeértékek emelkedtek áriolyamban, de ezeken kívül amerikaiak és a bankok is. Hajózási részvények szintén szilárd irányzatot követtek. Járadékok szilárd alapirányzat mellett kevésbé részesültek előnyben. Zárlat felé a magánleszámítási kamatlábnaék

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, Egyéb gabonaművek, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri máris, Repce, Buronya, Különféle armenyek, Faj.

Table with columns: Államadósság közkölcsonok, Zaloglevek, Elsőbbségek, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Különféle vállalatok.

Table with columns: Utlati tégla és mészégő, Bankok részvényei, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók.

3/4%-kal a piacot, nyereségbe. A ké... lár... 4/5, nap... Zár... dék... osztrák... orosz bar... esőn 74.1... truszt 10... járadék 9... 4 százal... Magyar... államvasu... járadék... Gelsenkir... Frankf... papírjár... járadék... 93.40, Osz... magyar... —.—.—, B... 204.67, B... 147.—, 3... százaléko... dék 96.5... magyar... Elbavölgy... váltóár 8... bányarés... Hamb... ezüstjár... 28.20, 4... hitelrészv... 145.—, O... aranyjár... Lond... Páris... járadék... aranyjár... vény 189... dék 101.9... 5 százalé... kos 1890... Kons. am... Amort. r... Orosz jár... utalvány... 448, 4 s... lékos unit... —.—.—, Tör... hitelintéze... gyar Jelz... Banque C... vasut —.—.—, Keleti vas... gépplyár 5... 35.—, Tul... közhöz 15... Rand 106... 83.—, Tra... terdamra... (róvium) 12... Belgiumra... Váltó... Magánkam... Üz... Az ü... mozog, a... nagyobb... nitható s... lanyha pi... nagyreszb... időjárás is... Vágott ba... kezelve, t... és husnen... felküldés... el van ha... s így tete... turo szint... talál elhel... fajalmán... beküldés... tekintve, n... igen mini... árak mell... azonban e... felhozatal... Mai s... Husn... 152 K, e... hosszan b... helybell m... nával 126

1/2%-kal való újabb csökkenése erősen támasztotta a piacot, ellenben az utótőzsdén egyes értékekben nyereség-realizációkra csekélyebb hanyatlás állott be. A készpénzpiaci ipari értékei határozottan szilárd jellegűek voltak. Magánleszámitolási kamatláb 4 7/8, napi pénz 5%.

Záratok jegyeztetik: 4.2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyáradék 97.75, osztrák hitelrészvény 200.60, Déli vasut 28.25, orosz bankjegyek 214.15, 4 százalékos új orosz kölcsön 74.10, Disconto Commandit 173.25, Dinamit-truszt 162.—, Harpeni 201.75, Unifikált török járadék 94.50, 4.2 százalékos ezüst-járadék 96.50, 4 százalékos magyar aranyáradék 93.50, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 145.10, Bécsi váltóár 84.85, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 201.50, Gelsenkircheni 190.10, Laurakohó 218.90 Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) január 10. 4.2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyáradék 97.80, 4 százalékos magyar aranyáradék 93.40, Osztrák hitelintézeti részvény 200.—, Osztrák-magyar államvasut 145.20, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.67, Bécsi Bankverein 130.90, Villamos részvény 147.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 76.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.10, Osztrák koronajáradék 96.50, Magyar koronajáradék 93.30, Osztrák-magyar bank 127.75, Déli vasut részvény 28.15, Elbevelgyi vasut —, Bécsi váltóár 848.75 Párisi váltóár 813.83, Union bankrészvény —, Alpési bányarészvény 300.— Igen szilárd.

Hamburg, (Zárlat) január 10. 4.2 százalékos ezüstjáradék 98.10, 1860. sorsjegy 149.—, Déli vasut 28.20, 4 százalékos Aranyjáradék 97.40, Osztrák hitelrészvény 200.45, Osztrák-magyar államvasut 145.—, Olasz járadék 103.—, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.50 Nyugodt.

London, január 10. Angol consol 83 1/16.

Páris, január 10. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.60, Osztr. aranyjáradék 97.25, Magyar aranyjáradék 92.70, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 496.50, 4 százalékos Olasz járadék 101.90, Déli vasut elsőbbségi kötv. 311.— 5 százalékos marokkói járadék 507.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.05, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 94.90, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 505.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 448, 4 százalékos spanyol járadék 95.37, 4 százalékos unifikált török jár. 170.75, Török sorsjegy —, Török dohányrészvény 427.—, Osztrák föld-hitelintézet 1105.—, Osztr. Länderbank 450.—, Magyar jelzálogbank 450.—, Banque de Paris 14.45, Banque Ottomane 697.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 158.—, Meridional vasut 671, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 598.—, Rio Tinto 16.81, Sucrerie d'Egypte 35.—, Tula 401, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 153, Chartered 25.75, De Beers 350.—, East Rand 106.—, Jagersfontein —, Transvaal Consols 83.—, Transvaal Land Company 50.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.81, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.80, Magánkamatláb 3 1/2. Tartott.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1908. január 10-én.

Az üzleti forgalom igen csendes mederben mozog, ami az elmúlt ünnepek által előidézett nagyobb fokú élénkség visszahatásának tulajdonítható s így gyümölcs és husneműek kivételével lanyaha piaci irányzatról adhatunk számot, amit nagyrészt a néhány nap óta enyhébbre fordult időjárás is különben is kedvezőtlenül befolyásol. Vágott baromfi, feltéve, hogy kifogástalanul van kezelve, tartott árak mellett talál elhelyezést. Hus és husneműekben az irányzat kellemes és ezek felküldését a legjobban ajánljuk. A vaj teljesen el van hanyagolva, mert a kereslet megcsappant s így tetemes készletek állnak rendelkezésre. A túró szinte üzletelen, csak nyomott árak mellett talál elhelyezést. Jó kereslete van szép, hibátlan fajalmának s ajánljuk a még meglévő készletek beküldését. A vadüzlet változatlan árakat jegyez, tekintve, hogy a felhozatal, különösen nyulakban, igen minimális. Burgonya és hagyma változatlan árak mellett csendes. A tojás igen szilárd volt, azonban egy-két nap múlva, az immár növekvő felhozatalok folytán, ismét rohamosan ellanyhult.

Mai árak:

Husneműek · Helybeli marhahús hátulja 128—152 K, eleje 110—115 K, vidéki borjú, borbén hosszan mérve súlylevonás nélkül 106—124 K, helybeli borjúhús 132—148 K, sertésus szalonnával 126—128 K, lehuzott sertés 104—136 K,

szalonna friss 138—142 K, szalonna sózott 128—136 K, szalonna füstölt 136—140 K, olvasztani való 136—140 K, hárj 138—144 K, sertészsír 140—144 K, mind métermázsánként. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 120—160 K, hazai sonka 1.60—1.80 K, szalámi magyar 3.60—4.— K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vad: Óz 1.40—1.60 K, szarvas 80—1.— K, dämvad 90—110, vaddisznó 70—90 K kg.-ként egészben, nyul nagy 3.—3.20 K, nyul süldő 2.—2.40 K, fogoly 120—130 K, fácán 2.80—3.— K, szalonka — K, darabonként. Fenyvesmadár kötege —.

Baromfi-félék: Élő rántani való csirke 140—2.— K, sütni való 2.80—3.40 K, kacsza sovány 3.60—4.20 K, kacsza hizott 5.60—6.80 K, liba fiatal —.— K, lud hizott 12.—16.— K, tyuk 3.40—4.— K, pulyka 6.—8.— K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.36—1.50 K, hizott ruca 1.40—1.60 K, hizott pulyka 1.20—1.40 K, levestyuk 1.10—1.40 K kg.-ként. Pulárd 1.80—2.— darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.—2.20 K, II. 1.80—2.— K, főzővaj (köptilt) 1.40—1.70 K, tehénturó 10—16 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 5.80—6.40 K, rózsza 5.80—6.40 K, fehér 5.—5.20 K, kifli 10.—11.— K, sárgarépa 7.—8.— K, petrezselyem 12.—14.— K, vöröshagyma makói 11.—12.— K, közönséges hazai 7.—8.— K, fokhagyma 38.—44.— K, káposzta 2.40—3.— K 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.60—2.— fillér kg.-ként. Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbalint, batul stb.) 40—70 K, másodrendű 30—40 K., harmadrendű apró áru 12—20 K. Körte elsőrendű 1.20—2.— K, másodrendű 60—80 K., dió I. 40—60 K., II. 30—40 K., 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 108—110 K, erdélyi apróbb áru —.— K, meszes —.— K eredeti lánként (1440 drb).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, január 10-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 120—122 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 123—125 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 126—128 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölötti súlyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig.

Sertésüzlet: 1908. évi január 8. napján volt készlet 23184 drb., 1908 január hó 9-én felhajtott — darab, 1908 január 9. napján elszállított 161 darab, 1908 január 10. napjára maradt készletben 23623 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertésüzletvásár.

Budapest, jan. 10. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 777 darab sertés, 40 darab süldő, — darab malacz. Pótelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1756 darab sertés, 52 darab süldő, 5 darab malacz. Összesen 2043 darab sertés, 92 darab süldő, 2 darab malacz. Eladatott 1928 darab sertés, 78 darab süldő, 1 darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 105 drb sertés, 14 darab süldő, 1 drb malacz. Mai árak: Zsír-sertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsúlyban 98—104 fillér, ételsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 96—98 fillér, ételsúlylevonással 118—128 fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsúlylevonással 118—126 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsúlylevonással 118—128 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona, ételsúlylevonással 118—126 fillérig. Belföldi süldő — korona. Horvát süldő — korona. Malacz 1.12 korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők.) A vásár irányzata élénk, az árak változatlanok.

Borjuvásár.

Budapest, janur 10. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 513 darab élő borjút, 15 darab leölt borjút. Az irányzat lanya volt, az árak ismét 4—6 fillérel kgr.-ként csökkentek. Fizettek elsőrendű élő borjúkért 96—106 fillért, kivételesen 108—112 fillért. Középmínőségű élő borjúkért 84—94 fillért, leölt borjúkért 98—118 fillért, silány és rugott borjúkért 60—80 fillért kilogrammonként (levonás nélkül).

Hol kell

Erényi-Ichtiol-

Salicilt használni?

1. Ahol a viszketegségi bőrbaj ellen nem lehet találni más megbízható szert.
2. Ahol a sömörös viszketegségtől nem tudnak megszabadulni.
3. Ahol a sebek vagy kisebesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak.
4. Ahol az aranyeres fájdal-mak napirenden vannak.
5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdal-makat okoznak
6. Ahol az excema gyakran mutatkozik.
7. Ahol a feldörzsölés és kisebesedés égetési fájdal-makat okoz.
8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak.
9. Ahol a viszkető fájdal-mak jelentkeznek.
10. Ahol az ótvár nem volt eddig gyógyítható teljesen.

Az eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil” koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA-gyógyszertára

Budapest, Károly-körút 5.

(Postal megrendelések utánvétel mellett aznap szállítatnak.)

Több mint egy millió köszönőlevél érkezik be a világ minden részéről.

Kivonat a hivatalos lapból.

Január 10.

Kinevezések. A székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság Mihály Lajos székelyudvarhelyi díjtalan adóhivatali gyakornokot a székelykeresztúri adóhivatalhoz díjas gyakornokká, Balázs Lázár csikszerepai adóhivatali díjmentes gyakornokot a díjas gyakornokká és Dénes Mihály balázsfalvi adóhivatali díjmentes a székelyudvarhelyi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká; a trencsényi pénzügyigazgatóság Feldmann Miklós trencsényi lakost a trencsényi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká; a pestvidéki törvényszék elnöke Oravecz István budapesti büntető írásbírói napidíjas szolgát a váci írásbíróhoz III. oszt. hivatal-szolgáivá nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter dr. Aczél Imre szabadkai kir. ügyészségi alügyészt a budapesti kir. ügyészséghez, Kaminszky István técsői írásbírói jegyzőt a fehértemplomi törvényszékhez helyezte át.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Geiger Benjámín (Jenő) sátoraljai helyi illetőségű losonci Ákos családi nevének „Hegedűs“-re, Pereki Lajos hajduböszörményi illetőségű budapesti lakos családi nevének „Böszörményi“-re, Königstein (Sámson) Sándor tiszaföldvári lakos családi nevének „Kardos“-ra, Krauss Vilmos eszernátlui illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Barta“-ra, Kanki János szamosújvári illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Zárai“-ra, Schultiz Ferenc kiskőrösi lakos, községi segédjegyző családi nevének „Samson“-ra, Grebner Ferenc felsőlónoki illetőségű gyanafalvai lakos családi nevének „Varga“-ra, Alb Lőrincz kegyelicházi illetőségű szombathelyi lakos családi nevének „Kalmár“-ra, Löwenbein Jónás állami tanítóképezdeji tanuló, znióvárai lakos családi nevének „Lakatos“-ra, Marucz Sándor nagyajtai illetőségű ugyanottani lakos, máv. pályamunkás családi nevének „Marosi“-ra, Far Rókus muraecsnai illetőségű nagykanizsai lakos családi nevének „Farkas“-ra, kisköru Singer Emil zalaegerszegi illetőségű budapesti lakos családi nevének „Szakál“-ra, Auerbach Ignác vizsolyi illetőségű budapesti lakos családi nevének „Acs“-ra, kisköru Osztermann Sándor dióskáli illetőségű nagyatádi lakos családi nevének „Ónodi“-ra, kisköru Braun Iván tolnai illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Bárdos“-ra, Kohn Elek szamosújvári illetőségű ugyanottani lakos saját, valamint Jenő és Ilona nevű kisköru gyermekei családi nevének „Vajda“-ra, Weisz Ábrahám Dávid boglári ille-

tőségű ugyanottani lakos saját, valamint Jolán és Aladár Andor nevű kisköru gyermekei családi nevének „Varga“-ra, kisköru Schlesinger Náthán Andor egyetemi hallgató, budapesti lakos családi nevének „Szende“-re kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Újvidék városánál rendőri állásokra február 10-ig; a zágrábi pénzügyigazgatóságnál fogalmazógyakornoki állásra 14 nap alatt; az alsókubini pénzügyigazgatóságnál hivatalsszolgái állásra 4 hét alatt; a székelyudvarhelyi törvényszéknél bírói állásra 2 hét alatt; a verseczi írásbírósnál albirói állásra 2 hét alatt; a moóri írásbírósnál irnoki állásra 4 hét alatt lehet a pályázatokat beadni.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Duna, Balás, Pápa, etc.), date (Jan. 9, 10), and water level (m. éter). It lists various stations and their corresponding water levels.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Reszvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1907. január 10-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt leginkább az ország északi felén fordult elő kisebb-nagyobb csapadék. A hőmérséklet helyenkint még kissé emelkedett; maximuma: Fiumében 9 C°, minimuma: Tátrafüreden, meg helyenkint délkeleten -6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Hideg, változékony, szeles idő várható helyenkint - főleg keleten - havazással.

Weather forecast table with columns: Allomás (Station), Lagromás (mm), A hőmérséklet (Celsius szerint), Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék (mm), Hőmérséklet (max/min). Lists various stations like Szatmár, Ungvár, Kőszeg, etc.

DELI S. csemege-különlegességek BUDAPEST, Ferencz József-tér. CRESHAM-PALOTA.

INGYEN! diszkrét és börténve küldjük rendkívül árdekes tartalmú ábrákkal és használati utasításokkal ellátott árjegyzőnknek. HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K tucatja PESAR, OCLUS, NŐI ÖVSZER 3-5 kor. elállás megbízható valódi angol és francia gyártmányok. „NAKIRA“ törv. védett férfi-övszer különlegesség, valódi indiai paragummiból felületen megbízható, tucatja 12 K. MINTAGYÜJTEMÉNY 13 darab legfinomabb övszerből 4 korona. UTERUS-SPRAY eredeti törv. védve női különlegesség 14 korona. Universalis-sérvkötők pártatlanok, kis gummi nyomólapokkal, a legnagyobb sérv is elszűrhető. Egyoldali 8-12, kétoldali 10-24 korona. Műlábak, műkezek, egyenestartók lerdőnnöt-teknek, lánggépek, stb. stb. Haskötők, gummiharisnyák stb. Irrigátorok, betegápolási eszközök kaphatók. Magyar Orvosi Múszertár Budapest VII., Rákóczi-ut 32. Postos címre és a veres keresztre ügyeljünk.

Dr. Mitzger hírneves szakintézete Budapest, Teréz körút 44. sz. I. em. IDEG-NEMI. bőr-, vérbetegségek, bujakóros (siphilis) betegségek, önfertőzés utóhajai és férfini gyengeségi állapotok, impotentia gyökere gyógyítására. Tapasztalt biztos és gyors eredmények folytan a tiszteltelődij teljes gyógyulás után fizethető.

Polgár Sándor m. kir. szab. nyírt orvosi mű-és kötszerész Budapest, VII., Erzsébet-körút 50 sz. Koteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15% azaz tizenöt százaléknyi árkedvezményt adni az eredeti F. Bergerand fiás párisi különlegességek (tövszerek) gyártmányából. Kimerült könyves árjegyzők díjmentesen zárt leveleiben küldetők. Kiváratott az „Egyetértés“-ből. 95705

MEGHIVÓ. A SALGÓTARJÁNI TAKARÉKPÉNZTÁR XXXVIII. rendes közgyűlését 1908. évi február hó 28-án d. e. 10 órakor saját helviségében fogja megtartani, melyre a t.-cz. részvényes urak tisztelettel meghívának. NAPIREND: 1. Az igazgatóság jelentése 2. A felügyelő bizottság jelentése. 3. Az évi zarszamadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség feletti határozat és a felmentvény megadása. 4. Az alapszabályok módosítása. 5. Az igazgatóság újítása. 6. A felügyelő-bizottság kiegészítése. 7. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság me gváltatása. Az igazgatóság.

Asszonyok vigyázzatok! Tulnaggy gyermekáldás ellen okvetlen megtanít védekezni Fischer Róza kézikönyve, melyet több ezer köszönő és hálalirat bizonyít. 1 korért (béllyeg ellenében is) megküldi Fischer Róza asszony Budapest, Damjanich-utca 28. B. 2. 27853

Mindenütt kapható a legfinomabb Weider tejszín és Zsolna csokoládé Csokoládé dessert bonbonok! Weider Ármin és Béla csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Vertical text on the right edge of the page, including names like Szon, Remze, Az ig, Szinnu, Dr. Nemes, Erzsébet, Pali, fia, Kovács Ern, Vétéai, Paula, Vári Helén, Nagy, Doktorné, Biróné, Az ut, Dráma 1, D, Szová, Daczi, Blófi, Mimosza, Vilma, Brenner, Breklam, Talpas, Zsuzsika, Kezd, M. Kir, Lo, Regnyes, Szövegét, Wag, Honrik, Lohengrin, Brabantii El, Telramund, Ortrud, A király hín, Kezd, Királ, Vará, Operált, B, Dörmann, tötta Méroli, zette, Kezdet, Vig, Délut, Az Országos, nézsiskolája, Figaro, vigjáték, 4, Bo, Esto, Az, Vigjáték, 3, Az Ördög, Jolán, János, Elza, Ozinka, András, László, Fov, WALDE, AZ, Me, We, Az, Jegyelöv, Jegyelöv, A tükör, Budapest, 1, 2 óriás heg, egy stb., A

Közygylési meghívó.

Az Ada-Moholi Hitelintézet r.-t. részvényesei

1908. évi január 26-ik napján délelőtt 10 órakor
MOHOLON

az intézet iroda helyiségében tartandó

XXVI. rendes évi közgyűlésére

teljes tisztelettel meghívtnak.

Tárgyak:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. Igazgatóság jelentése, a mérleg előterjesztése.
3. Felügyelő bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása a nyereség felosztása és kifizetése iránti határozathozatal és fementvény megszavazása.
5. Az alapszabályok 23., 25. és 32. §§ ai értelmében betöltendő igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok választása.
6. Vezérigazgatók fizetésének megállapítása.
7. Netán benyújtandó indítványok tárgyalása.
8. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.

Jegyzet: Az alapszabályaink értelmében csak azon részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat, kik részvényeiket egy hónappal a közgyűlést megelőzőleg nevére átíratva és azokat a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztáránál letéteményezte.

Az Ada-Moholi hitelintézet részvénytársaság

VAGYON Mérlegszámla 1907. December 31-én. TEHER

	Kor.	1.	Kor.	1.		Kor.	1.	Kor.	1.
Pénztár: Pénzkészlet, adai telep	45659	73			Részvénytőke, Ada	83574	52	240000	
Pénztár: Pénzkészlet, Mohol	28780	62	74440	35	Artalékalap: rendes	7298	41	90870	9
Váltó-tárca Ada	581128	03			Betétek: Takarékbetét, Ada	490258	43		
" Mohol	863275	30	1344408	33	Tak.-betét, Mohol	518434	40	1008687	8
Kötvény-kölcsöntárca, Ada	158510	40			F.-számlára, Ada	30361	45		
Kötvény-kölcsöntárca, Mohol	20902		179412	40	F.-számlára Mohol	9354	56	39716	01
Jelz.-kölcsöntárca, Mohol			20193	06	Heti betét, VI. cs.	1149	53		
Saját értékpapirtárca, Ada	3896	20			" VII. "	17352	82	38502	30
Saját értékpapirtárca, Mohol	1405		14301	20	Visszlesz. vált., Ada	148890		222420	
Ingatlanok: intézeti ház, Mohol			12000		" Mohol	73520			
Felkészítvények, Ada			600		Be nem váltott osztalékkezelvény			139	
Adóskötelyszámlán			39689	80	Átmeneti kam., Ada	5434	68		
			1685040	14	" Mohol	5400		10834	6
					Egyenleg, mint nyereség, Ada	14339	34		
					Egyenleg, mint veszteség, Mohol	19529	96	33869	30
								685040	14

Örner Adolf vezérigazgató Ada, eiser Bernát könyvelő Ada, Sztricszevics Sándor pénztárnok, Örner Ignác vezérigazgató Mohol

Horváth Emil könyvelő Mohol, Mátity Szlobodán pénztárnok

Az igazgatóság.

Dr. Herczi Pálón, Ifj. Kohn Simon, Jancovlevity Nitva, Nagypál József, Müller Vilmos, Rosenbaum Adolf, Dudvarzski Márko.

Igazgatósági tagok Adán.

Beck Mihály, Mátity Stevó, Dr. Örner Ödön, Trenka István, Sstraka Ödön, Dr. Nagy Gusztáv, Wolf Mór.

Igazgatósági tagok Moholon.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő bizottság.

Ada, 1908. január 9-én.

Manheim Simon felügyelő biz. elnök, Király Lajos felügyelő biz. tag, Örner József felügyelő biz. jegyző, Burkovits István felügyelő biz. tag.

Dr. Fener Lipót felügyelő biz. tag, Stark Ármin felügyelő biz. tag.

Felügyelő bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ához megfelelően az elmúlt évben eszközölt beható vizsgálatok alapján van szerencsénk tiszte tettel bejelenteni, hogy az Ada-moholi hitelintézet részvénytársaság ügykezelése az alapszabályok és keresk. törvény határozmányainak teljesen megfelelő volt.

Az 1907. évről az igazgatóság által elének terjesztett zárszámadásokra felvett leltárt az intézet fő és segédkönyveivel összehasonlítva minden tekintetben rendben találtuk és az igazgatóságnak az elért eredmény felosztására vonatkozó javaslatához hozzájárulunk.

Együttal kérjük a t. közgyűlést méltóztassék jelentésünket jóváhagyólag tudomásul venni és a magunk, mint az igazgatóság részére a felmentvényt megadni.

Ada, 1908. évi január hó 9-én.

Manheim Simon s. k. Burkovits István s. k. Dr. Fener Lipót s. k. Király Lajos s. k. f. biz. elnök. Örner József s. k. Stark Ármin s. k. felügyelő biz. tagok.

Mit csinálnak a pesti asszonyok

Összetűnek, tanácskoznak és nemsokára
kisütk, hogy nincsen jobb

HÁZIBARÁT

az Alföldi Fehér Keresztes sósborszesznél.

MEGHIVÓ.

A mezőtúri takarékpénztár 1908. évi február hó 2-án, d. e. 10 órakor saját helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések az 1907. évre vonatkozólag
2. A mérleg előterjesztése és az üzleti eredmény felosztásának megállapítása a vonatkozó választmányi javaslatok kapcsán.
3. Intézeti alkalmazottak kérelme fizetésjavítás iránt. Ezzel kapcsolatban a 14-907. kgv. határozat és az 1907-19. t.-cz. folytán az alkalmazottakra háruló adók és segélypénztári járulékok rendezése s az idevonatkozó választmányi határozat tárgyalása.
4. A 15-907. sz. kgv. határozat folytán a nyugdíjkérdésben adott 12 és 14-907. sz. választmányi javaslatok tárgyalása és kapcsolatosan Kiss Sándor raktárnok kérelme nyugdíjigényének megállapítása iránt.
5. Lázár József kérelme 500 korona tiszteletdíjának megállapítása iránt.

Mezőtúr, 1908. január hó.

Az igazgatóság.

A legújabb
hajtűk és hajsütővasak.

MÜLLER J. L.-féle
Brise de Violette

Legkedveltebb ibolya illat

a frissen szedett ibolyának illatával egyenlő kellemessége tartóssága és finomságára nézve felülmúlhatatlan. ezen újdonság felülmúl minden várakozást kiváló hűtő és kellemes illata által.

Üvege 1.50, Kapható 2.50 és 4.50 forint.

MÜLLER J. L. CS. ÉS KÖV. ÜZV. SZÁLLÍTÓ

Illatsz. és pipere szappangyártó, Budapest, Gyár: Rottenbiller-u. 6.

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN KAPHATÓ

Ruha és hajkefékben nagy választék.

HETI MŰSOR.

Január	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király-Színház	Népszínház (Vil.-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia
12 Vasárnap	d. u. este	szimfonia Az igazság felé Az utolsó fejezet	Mari az ezred leánya M. táncsegélyvezető	Az aczelkirály Patachon	Varázskeringő Varázskeringő	A bakirálynő A dada Virágos esőnák		A táncz Marokko

Mint emelkedési esélyeket nyújtó biztos befektetési értéket ajánljuk a

PESTI HAZAI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR

Egy sorsjegy sem mulja felül ezen sorsjegy játéktervezetét.

SORSJEGYEKET.

Egy sorsjegy sem mulja felül ezen sorsjegy játéktervezetét.

Egy sorsjegynek sincsenek olyan esélyei az áremelkedésre, mint ezen sorsjegynek.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Sorsjegyek évente három huzáson vesznek részt és pedig február 5., június 5., október 5-én, kitűnő játéktervezetük alapján

600.000, 300.000, 300.000

koronás főnyeremény, valamint számos magas melléknyeremény kerül kifizetésre. — Ezen sorsjegyek bevásárlásánál kockázat alig van. A mostani 108 koronás árfolyam 39 koronával alacsonyabb a kibocsátási árfolyamnál, körülbelül 70 koronával olcsóbb az elért legnagyobb árnál. A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, 100-ról 125 koronáig emelkedik és a törlesztési huzásoknál kihuzott sorsjegyek ellenében nyereményjegyeket szolgáltatnak ki. Ezen nyereményjegyek mai árfolyama 30 korona.

Hogy ezen sorsjegy megszerzését mindenkinek lehetővé tegyünk, elhatároztuk azoknak minden versenyt kizáró árban,

részletfizetésre

csak 125 koronáért és pedig

25 havi 5.- koronás

fizetés ellenében eladni.

Ezen ajánlat csak február 5 ig, illetőleg készletünk fogytaig érvényes.

Az első 5 koronás részlet beküldése ellenében kiszolgáltató az eredeti sorsjegy sorozatát és számát tartalmazó okmányt, melynek alapján vevő már a február 5-én tartandó huzáson a kizárólagos játékjogot gyakorolja.

Az első részletet legzélszerűbb postautóiványon beküldeni. A folytatólagos fizetésekhez portómentes chequelapokat bocsátunk t. feleink rendelkezésére.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Sorsjegy huzásainak hiteles jegyzéke a

„HAZAI MERCUR”-ban jelenik meg és a

vevőknek megküldetik.

Legalább két sorsjegy részletfizetésre való megrendelésénél az első részletért két részletet nyugtázunk.

A fentiekből látható, hogy egy csak ritkán kínálkozó alkalomról van szó, melynek felhasználását melegen ajánljuk.

MERCUR

∴ váltóüzleti ∴
részvény - társ.
BUDAPEST, V.,

Fürdő-utca 3.

Fiókpénztár: VII. kerület, Rákóczi-ut 34. szám.

LELTÁROZÁS ELŐTT

: a készletemen levő óra és ékszer árukat :

feltűnő olcsón árusítom.

Nászajándékok, dísz tárgyak, evőeszközök, jutányos áron való bevásárlására most kedvező alkalom nyílik.

POLGÁR KÁLMÁN

ékszertelepén

Budapest, VII., Erzsébet-körut 29. I. em.

Vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordítok.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve küldetik.

Magánépitő iparos iskola előkészítő építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel Szerey dijazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat. Végi főzsef műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Penzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti penzszekrényraktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 6/C. 238

Hus!
naponta küld friss vágásu borjú- vagy marlahúst, hátulját, 5 kgramot, 2 frt 35 kr-ért, L. Scharr, Chorostkő, Galiczia. 5517

Bélyeggyűjtőknek!
Bélyegekben, albumokban nagy választék. Matlaras Károly-körút 10. Vétel! 5509

Ha köhög
vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérért. 25721szo

Magánépitő iparos
iskola előkészítő építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel Szerey dijazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat. Végi főzsef műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja gyármányait.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesfolyakból is) Toloscsarra. Budapestre ugyszintén államszámvitel tanai államszámvitel teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminarium, Budapest VI. Rózsa-u. 44. III. 8.

Intelligens
fess urinó ismeret-éget óhajt kötni egy idősebb uri emberrel ki őt némi-leg támogatná. Levelek „Solid” feljete alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

FRIED J.
műbutorraktár, kárpitos és díszítő
Epest, V., Nádor-u. 14.
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenemű kárpitos- és díszítőmunkákat. 27811
Mintaraktár művész ki-velű butorokból, franciaia és angol szövetekből.
:: Költségvetés díjmentes. ::

Fénykép-készülék
objectiver, voss, elad, cserél hi-Appelo lemozok egyedül-elárúzó helye.

HATSCHKEK EMIL
Andrássy-ut 13, Flókja: Erzsébet-körút 23.
Alapítótól 1877.
Eskai olcsóbb, mint részlet-fizetésre

Penzkecséni
magánpenzt azonnal, takarék-tól leggyorsabban ingatlanra, bekebelezésre felévi utólagos 6 százalékos kamatra, bármilyen kölcsönért tessék hozzá-rottenbiller-utca 5/b. Válaszbélyeg. 27423

Állást
mindenkinek minden irányban ingyen közvetít Huszar, Budapest, Gresham-palota. Csak vidékieknek. (Válaszbélyeg.) Elsőrangú aján-lások.

STENOGRAFIA
Ha életpályáján boldo-gulni akar, tanuljon gyors-írást, gépirást, könyvvi-elit, német nyelvet a Steno-gráfia országos Gabel-berger gyorsíró- és gépi-író iskolában Sokszoro-ito tantolyamok, copying office, iztos állasközve-tetés. V. Váci körút 33

Fenyőborovicska
(Aniperns) BARTA-féle, 3 liter a 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesma 26973

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, ma-gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válasz-bélyegét kérek. 25463

Kanári malacok
kiképzett előnekeseknek datáját 6-8 il. egyéna-nosítványt 1 forinttal fo-lólagos malacot szállít

Polgári iskolai
reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves ön-kéntességre képesítő vizs-gákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrövidebb idő alatt a leg-jobb sikerrel előkészít. „Tan-nár” Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 26814

BUTOR
árverésről, hanem 68 627 szerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon bór-tolelek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzasszónye és egyes darabok; Páldas B. VII. Keréskéz-utca 43. Király-utca sarokházban.

AZ ÉN UJSÁGOM
Képes hetilap gyerme-kek számára
SZERKESZTI
Pósa Lajos
Előfizetési ára negyedévre 2.50 korona.
Mutatványszám kérésre in-gyen.
Kiadóhivata Budapest, VI. Andrássy-ut 10.

Veresafonyabefőt
BART A-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.- ko rona FELKA, KON-ZERVGYÁR Felka, Szep-esma. 80072

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 78. Kényes meg-bizátásokat, megfigyelése-ket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossza-Magyar Gyza. Telefon 67-47 26703

Ki a YES-OUI-SI
ezimű lapot megrendeli, jászva minden ismerőtötés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanul-hatja Előfizetési ár negyedéven-ként minden kiadásra 3 korona-Megrendeléseket elfogad és mu-tatványszámokat küld a kiadót hivatal. Budapest, Andrássy-u 97. szám.

Lakást,
butorozott szobát, bármely célra, berendezéssel is, mindentelre berheliséget gyorsan, csekély díjért közvetít a lakásbér-lyiség közvetítő csak V., Gresham-palota Herleg-utca 2. sz. Telefon 81-08. Minden bérhelviség nyilvántartva

Mérnöki műszerek
vesz, elad, cserél, lejmé-rök, Planiméter, Teleskop, Goerz-Zeiss- Triäder stb.

HATSCHKEK EMIL
Andrássy-ut 13, Flókja: Erzsébet-körút 33

Zalogcédukat,
brilliantokat, aranyat, ezös-öt, gyöngyöket és ékszer-eket legmagasabb árban ves-zek Brillantokért többet fizetek, mint újonnan kerül-telk. SCHILLER IZIDOR, Sip-ticsza 8. 26316

DELHURUT,
(Hamenés) gyomorgöres legjobb gyógyszer a BARTA-féle PERKETE-APONYA GYÖGYBÖR gyógyszereszek és fü-szereseknél 1 üveg ára K 1.60, 5 üveget 8.- koronáért bérmentve szállít a FELKAI KON-ZERVGYÁR Felka, Szep-es-m. 26971

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szö-bonyegek, kényserítő körülmények miatt eladók; ma-hagoni hálósobák 180 frt, íróasztal könyvszekrény-nyel, olajfestmények 2 frt, nagy perzasszónyegek, lám-pák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Hölö-utcai sa-rokpinca 26616

Gyorsírás
(Gabelsberger)
Gereben
gyorsíró nőiskolája kiképzés után állást garantál Németül tudóknak tandíjke-dvezmény. Irógépek-tatásnövendékeknek díjmentes.

Kristóf-tér 2. szám.
Üzletvételt
és átadást minden irányban ingyen közvetít Huszar, Budapest, Gresham-palota. Csak levélileg. (Válasz-bélyeg.) Elsőrangú aján-lások.

Veresafonyabefőt
BART A-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.- ko rona FELKA, KON-ZERVGYÁR Felka, Szep-esma. 80072

Csemegeszállító
fagymentesen csomagolva. 5 kilónként 5 koronáért, leginomabb táblaalmát 4 koronáért, mézédés na-rancsot 3 koronáért szállít Rottmann Hermin Kiskun-halason. 27850

Villamos világitás
saját dynamóval, lakó-házak, gazdaságok ré-zszére. Telefon és villa-mos czikkeek árjegyzéke ingyen. Arájanlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elek-tromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Butor
új és használt beraktá-rozásból visszamaradt, csi-lárok, lámpák, irodai be-bendezés, penzszekrények bámulatos olcsón eladók Beraktározási vállalat tu-lajdonos Landsman Sámuel Központi városház épület Gerlóczy-utca 2 raktár 10-11-12

Csemegealma
téli nemes fajlama és óriás birama postakosárúkat 3 kor. 25 kiló ára 12 kor. Ház-izlag főzött darucsk lak-vár 2.40 kor. Külön 6 birs-alma-sajt 2 kor., Cukor-édes szilvát 1.40 K. kilója Fajboroknak neceliter-jét 50 koronáért szállítja Szabó X. I. Csongrád.

Házak,
villák, telkek, gyáriraktá-ruk, gyártelepek a fővá-rost minden részéből el-adásra vagy kiberlésre előjegyzésben. Huszar Bu-dapest, V., Gresham-palota Elsőrangú ajánlások. Te-lefon 81-08.

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresafonya befőtél, malna, sza-mócsa, csipkebogyó, gomba- és anskonzerv-eket, pastilomokat ajánl a FELKAI KON-ZERVGYÁR Felka, Szep-esmegye. Kerjen ár-legyzéket.

Urasági butor
Eladók és veszek; ma-hagoni hálósobákat, ebéd-löket, szalonokat, rézbu-torokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzszilárokat, petro-leum-lámpákat, bronzszob-rokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia
Allandó nagy lakberendezési kiállítás!
IV., Semmelweis-(Ujvágy) utca 21., kapubejárát az egész házban. Telefon 17-77.
Flóküzlet nincs. 26618

Modern urasági butorok
alkalmi vétel és eladása
háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, ter-tők, csillárok, vas- és réz-butorokban.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 6. sz. ez előtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Saját gyártmányu vas- és rézbutorok
Rézagy --- --- 45.- frt
Vasagy matracozal 8.50
Gyermekágy --- --- 11.50
Sodronyágy-betét 8.50
Vas- és rézbutorok gyári árban.

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

Polgári árák!
Pontos kiszolgálás!

Kitünő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen olmcgyek.

Zeliszka János
angol uri szabóterme- BUDAPEST.
Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a leg-olvasosabb angol és bel-földi szövetekből.

Rendkívül érdekes újdonság!
Kényelmesen viselhető a mel-lényzsebben. — Elegáns! — Mindig használálatkész, soha-szem kell hegyezni. Hegey-vékony és erős, nem örik. Fejűlmulhatatlan egyszerű szerkezet. A szolgálatot soha fel nem mondja!

Arak: Graffl vagy másoló 120 K. (Nagyobb dupla-czeruza két színben író 240 K.
Ajándékul különösen alkal-mas: Ezüst-ozorina 6 kor. és 9 kor. 60 fillér. Minden jobb papír-kereskedésben kapható. Aho-nem volna, oda próbáklide-ményt utánvéttel küld Edm. MÖSTER et Co. gyáros, Zágráb.
Gyári raktár: Teitisch Izidor nál, Bpest, VI., Király-u. 84. Képes árjegyzék ingyen!

Kolozsvári
Jogtudományi és állam-tudományi szigorla-tokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünk-vel, igen szerény díja-zásért. A vizsga siké-rét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Vál-tójogból speciális tanfolyam melyre kor-látolt számban ves-zünk fel hallgatókat. Csakisutólagos vizsga sikere utáni igen oca-kély díjazás al. Levél-beli érdeklődésekre ki-mertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Építkezéseket!
Gyarak lakóházak terve-zését, felépítését, átalakítá-sát bárhol előnyösen el-vállalja, tehermentes tel-keket förtészésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építési iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 782

Ajtók ablakok,
VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk haszná-ltak és újak ol-csón kaphatók

Lefkovits Jakabnál
Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót körút köz-elében

Urasági butorokat, szőnyegeket, osillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyarakat és üzle-eket is) veszek és eladók.

Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3 (a Váci-körút mellett).
Gyönyörű választék a leg-finomabb modern és stilszerű matt és fényezet mahagoni pliszander vagy mástajta háló, ebédlő, uriszoba és szalonbutorokban. Rezhálósobák, bürgarmítu-rák és kárpitoslétkben Porzsa, smyrna és más sző-nyegeket és függönyökben, modern bronzszilárokban gáz, villamos stb.-hez.

Bőrszékikar
Bőrsajtolás és bőrtáragda

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2
az evangélikus iskolaépü-letben. Nagy raktár valódi bőrszékek és korosszékek-ben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.
Használt székek átalakítva bőrszékekre olcsó árakban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.